ELECCIONS AUTONÒMIQUES
COMUNITAT VALENCIANA
28 ABRIL 2019

PROGRAMA ELECTORAL
UNIDES PODEM

UNIDES PODEM

ELECCIONS AUTONÒMIQUES
COMUNITAT VALENCIANA
28 ABRIL 2019

PROGRAMA ELECTORAL
UNIDES PODEM

ÍNDEX

Democràcia, transparència i participació 9
Participació ciutadana 13
Llei electoral valenciana 22
Laïcisme 23
Memòria democràtica 25
Serveis públics de qualitat 29
Educació 31
Esport 56
Sanitat 60
Benestar social 96
Justícia 107
Politiques culturals i defensa del patrimoni 110
Pau, cooperació i solidaritat 123
Renda bàsica universal 125
Drets socials 129
Feminismes 131
Lgtbi 148
Joventut 154
Diversitat funcional 159
Drets i normalització lingüística 174
Immigració 179

Territori Valencià 189
Medi ambient 193
Sector productiu rural 206
Animalisme 223
Turisme 227
Finançament 231
Cooperativisme i economia social 234
Habitatge 241
Transició econòmica verda 249
El *Green New Deal* 251

Nota:

Mesures ecologistes
Mesures feministes

DEMOCRÀCIA, TRANSPARÈNCIA I PARTICIPACIÓ

DEMOCRÀCIA, TRANSPARÈNCIA I PARTICIPACIÓ

Objectius:

És un sentir general que el model nascut de la Transició espanyola està esgotat i la societat exigeix canvis estructurals que permeten eixamplar els límits imposats fa ara 40 anys. El mateix succeeix, per extensió, en la resta de l'estructura institucional i jurídica de l'Estat. Les demandes de major democràcia, participació, reconeixement de drets i assumpció d'obligacions per part de l'Estat són inajornables si no volem limitar el desenvolupament de la societat i del país.

En la nostra arquitectura institucional autòctona també existeixen aquests límits que han de ser superats. El nostre objectiu és caminar cap a un model de democràcia molt més profunda i capaç d'absorbir les inquietuds i demandes de la ciutadania, perquè entenem la democràcia com el sistema que permet a la gent decidir sobre els seus propis interessos. L'objectiu final és aconseguir que la nostra norma superior autonòmica es construïsca des de la participació, la decisió col·lectiva que prendrà decisions emancipadores; i no, com fins ara, fruit d'una negociació de despatxos en la qual el poble valencià no ha tingut cap capacitat de decisió directa. Només així aconseguirem un Estatut que vertebre la nostra terra i que servisca als interessos generals.

Per això volem impulsar un procés polític que finalitze amb l'aprovació democràtica d'un nou Estatut d'Autonomia nascut de la voluntat popular, de l'empenyiment i anhels de la societat en la qual vivim. Un Estatut d'Autonomia que reculla els drets i llibertats que l'evolució de la societat (i fins i tot de la legislació) ha portat sense que es contemplen encara en la norma bàsica del nostre ordenament jurídic autonòmic, i que garantisca plenament els drets socials. Un nou Estatut d'Autonomia que eixample els límits actuals de la participació política per a posar a la gent en el centre de la presa de decisions que li incumbeixen. L'objectiu final, en resum, és aconseguir que la nostra norma superior autonòmica es construïsca des de la participació, la decisió col·lectiva que prendrà decisions emancipadores; i no, com fins ara, fruit d'una negociació de despatxos en la qual el poble valencià no ha tingut

cap capacitat de decisió directa. Només així aconseguirem un Estatut que vertebre la nostra terra i que servisca als interessos generals.

D'altra banda, encara queda camí per recórrer en la transparència i rendició de comptes de qui exerceix funcions en l'àmbit polític. Els poders públics no poden continuar vivint al marge de la realitat social, ni ostentar privilegis immerescuts, ni fer de la política una professió vital. Un sistema incapaç de parèixer-se a la gent que representa i renovar-se constantment, és un sistema estanc incapaç d'evolucionar i garantir una democràcia saludable.

En tercer lloc, la falta de vertebració de la nostra comunitat ha sigut responsabilitat dels dirigents que, durant dècades, han pretés un model centralista que no atenguera a criteris de proximitat, descentralització i desenvolupament territorial equitatiu. Fruit d'aquest model caduc ens trobem amb l'absència d'una vertebració real. Per això proposem acostar les institucions i administracions, és a dir, la presa de decisions i la gestió dels serveis públics, a la ciutadania. La comarcalització és un objectiu necessari a escometre en els pròxims quatre anys per a la millora de l'eficiència, l'estalvi de costos i la democratització del sistema en el seu conjunt.

DEMOCRÀCIA, TRANSPARÈNCIA I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

NOU ESTATUT D'AUTONOMIA: PROCÉS CIUTADÀ I BLINDATGE DE DRETS

El 15M no solament va despertar a milions de persones reclamant un sistema que posara a la gent en el centre d'aquest, sinó que també va ser un clam per superar els límits imposats en la creació de l'actual sistema polític, econòmic i social nascuts de la Transició. El que la gent demanava en les places i els carrers era més democràcia, més participació i més drets, plantejant així un nou contracte social a l'altura del temps que vivim i que superara l'esquema creat per l'equilibri de les elits polítiques de 1978.

Les successives reformes de l'Estatut d'Autonomia han vingut a posar pegats a una norma que ja en el seu moment va ser convulsa per la dificultat de generar pactes entre els diferents partits polítics i que,

finalment, va resultar més un acord entre les forces que formaven el Congrés dels Diputats a Madrid que l'expressió de la voluntat popular de la nostra comunitat.

En Unides Podem - Esquerra Unida partim del convenciment absolut que només un pacte nascut des de la ciutadania pot garantir una norma de convivència sòlida i que sume adhesions suficients per a generar una estabilitat contínua. El temps de la sospita cap a la voluntat general de la gent ha passat i ara volem que siga aquesta qui adquirisca el compromís i decidisca sobre el seu present i futur com a societat.

Proposem així l'elaboració d'un nou Estatut d'Autonomia que es construïsca des de la pròpia societat, habilitant canals d'expressió i participació directa. Volem convertir a la Comunitat Valenciana en una comunitat de primera categoria i no unir-la al vagó de cua que ens va conduir la mala gestió durant el desenvolupament de la Constitució Espanyola. Així mateix, el nostre desig és blindar els drets i llibertats adquirits durant les passades dècades i incorporar els drets de nova generació per a garantir el benestar social i la prosperitat del nostre territori.

PARTICIPACIÓ CIUTADANA

El vell model polític pretén reduir la democràcia a l'exercici del dret de sufragi en les eleccions cada quatre anys. En el nostre cas, per contra, defensem que hem d'aprofitar totes les vies existents de participació política i potenciar noves. Per a això, el debat ha d'anar molt més allà d'una reforma de la Llei Electoral i cal elaborar una Llei de Participació Política Valenciana, que incloga mecanismes de democràcia participativa com, entre altres:

001 **Iniciatives Legislatives Populars (ILP)** que requereixen menys signatures (rebaixa de les actuals 50.000 a 20.000), puguen abordar més matèries (supressió de l'actual article 3 de la Llei 5/1993), no puguen ser inadmeses a tràmit per la falta d'algun requisit (possibilitat d'esmena) i hagen de ser publicades,

tramitades i debatudes per Les Corts, amb intervenció directa en el Ple de la comissió promotora, que si no hi ha altre remei podria retirar el text si les esmenes aprovades adulteren el seu contingut essencial.

002 **Referèndums sobre qualsevol matèria de competència autonòmica o municipal**, regulant els requisits procedimentals amb un esperit garantista i obert a la participació directa de la ciutadania. Es procurarà l'encaix amb la legislació estatal i en coordinació amb les instàncies responsables.

003 Reforma del Reglament de Les Corts per a convertir l'actual Comissió de Peticions en una **Comissió de Peticions i Participació Ciutadana,** configurant-la com una autèntica porta d'entrada a la participació de la ciutadania en la Cambra de Representants.

004 Processos de participació ciutadana que contribuïsquen a la priorització sobre aspectes puntuals de la despesa la incorporació de la qual es preveja efectuar en l'avantprojecte de llei del pressupost de la Comunitat Autònoma per a l'exercici següent, així com col·laboració de la Generalitat Valenciana en l'impuls dels **pressupostos participatius** desenvolupats per les entitats locals.

BUIDATGE DE LES DIPUTACIONS I DESENVOLUPAMENT DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Les Diputacions Provincials són ens administratius i polítics caducs l'existència dels quals s'arrossega des del segle XIX, sobrevivint durant segles a diferents formes d'estructuració administrativa i territorial per motius més políticament interessats que a la suposada importància de la seua funció.

En l'actualitat són institucions que generen duplicitats per l'excés de competències que comparteixen amb altres nivells administratius, així

com un mal prestigi degut a la seua opacitat i a les múltiples sospites de corrupció, amb trames teixides des del seu interior que han servit per a generar xarxes de poder polític més pròpies d'estructures mafioses i enriquiment dels seus membres.

L'anterior legislatura és un bon exemple que la bona gestió de les Diputacions depén més de la voluntat política dels seus governants que de la seua naturalesa i que el seu servei públic és quasi sempre pervertit pel servei partidista de qui ostenta el poder d'aquesta. Aquest model obsolet basat en el caciquisme (el polític dirigent beneficia als que són de la seua corda i perjudica a qui no està en sintonia amb ell) ha d'acabar-se i transformar-se en un sistema més eficaç, eficient i igualitari.

Per això proposem el buidament total de les Diputacions, de forma gradual al llarg de la legislatura, transferint els seus fons i competències tant cap a en nivell superior (Generalitat) com a inferior (mancomunitats i/o municipis), i substituir-les per mancomunitats homogènies social, cultural i econòmicament, molt més pròximes a les necessitats de la ciutadania i creades entorn de l'organització comarcal. Aquest procés ha de garantir en qualsevol cas el bon funcionament dels serveis i la vigència de l'actual personal.

A més des de Unides Podem - Esquerra Unida posarem en marxa per fi la Llei de Comarcalització per a dotar d'institucionalitat democràtica i administrativa les comarques del nostre territori amb la finalitat de crear ens capaços de gestionar els múltiples serveis que, de forma cooperativa entre les ciutats, poden ser duts a terme de forma més econòmica i eficaç, com la gestió de residus, d'impostos o la policia local en municipis que no tinguen capacitat per a assumir-la de forma pròpia.

005 Transferència total de les competències i recursos de les Diputacions Provincials amb un pla gradual de quatre anys.

006 Aprovació de la Llei de Comarcalització que incloga la creació d'entitats polítiques i administratives per a gestionar serveis i recursos de forma cooperativa entre els municipis.

007 Assumpció per part dels municipis dels fons de cooperació municipal perquè siguen equitatius i gestionats directament pels Ajuntaments.

TRANSPARÈNCIA I CONTROL PER A ACABAR AMB LA CORRUPCIÓ

AUDITORIA SOBRE EL RÈGIM DE CORRUPCIÓ

Durant els vint anys de govern del PP en la Generalitat s'ha desenvolupat un autèntic règim de corrupció, que s'ha destapat en un bon grapat de casos (Gürtel, Brugal, EMARSA, Nóos, Blasco, etc.) però que segurament roman impune en molts altres. Ni tan sols després d'aquest règim cleptocràtic el PP ha depurat mai responsabilitats polítiques; al contrari, ha obstaculitzat la tasca parlamentària de control al Consell, amagant informació i negant-se a la creació de comissions d'investigació sobre escàndols de la seua gestió. Per això, a partir de la pèrdua de la majoria absoluta i l'eixida del PP de la Generalitat fa falta:

008 Posar en marxa una **auditoria de la corrupció** que, amb temps i mitjans suficients, investigue la gestió dels diners públics (i abans si és necessari) per a donar a conéixer a la ciutadania valenciana tots els detalls dels casos de corrupció i balafiament que ha patit.

009 Reformar el Reglament de Les Corts per a garantir la possibilitat de **crear comissions d'investigació a petició d'un terç dels diputats o de dos grups parlamentaris**, admetent totes les sol·licituds de documentació i compareixences que propose qualsevol grup.

010 Posar a la disposició de la Fiscalia Anticorrupció i dels tribunals de justícia tota la documentació sobre casos de corrupció que puguen estar encara dins dels límits de prescripció dels delictes.

011 **Depurar responsabilitats polítiques** per tots els casos de corrupció, estiguen o no prescrits els possibles delictes.

012 Defensar els interessos generals a través de la personació de **l'Advocacia de la Generalitat** en tots aquells processos penals o civils sobre presumptes casos de corrupció.

013 Incloure en el nou Estatut d'Autonomia l'**eliminació de l'aforament dels diputats i diputades de Les Corts i dels membres del Consell**, que hauran de ser jutjats pels tribunals ordinaris com qualsevol ciutadà o ciutadana.

014 Estudiar les reformes legals pertinents per a **suspendre temporalment del seu càrrec públic a les persones imputades** per corrupció fins que la justícia dicte sentència.

015 Instar a les Corts Generals a través d'una proposició de llei de Les Corts la reforma del Codi Penal per a **ampliar els terminis de prescripció dels delictes de corrupció, obligar a la devolució dels diners sostrets o defraudats a l'Administració pública, i eliminar la figura de l'indult** (o, en tot cas, impedir la seua aplicació als càrrecs públics o funcionaris condemnats per delictes de corrupció).

016 **Prohibició de contractació pública amb empreses vinculades a casos de corrupció.**

017 Eliminació de tot homenatge o privilegi a polítics condemnats per sentència ferma per casos de frau i corrupció contra l'Administració pública.

TRANSPARÈNCIA EN L'EXERCICI DEL PODER

018 Desenvolupament, aplicació i aprofundiment de la **Llei de Transparència.**

019 Complir totes les obligacions legals que permeten a la ciutadania i als seus representants **accedir a la informació i documentació pública**, reformant el Reglament de les Corts per a garantir l'exercici dels drets dels diputats i les diputades i sancionar la seua vulneració per part del Consell o la Mesa de les Corts.

020 Executar totes les sentències que condemnen al Consell per vulnerar el dret dels parlamentaris a accedir a documentació, retirant els recursos de cassació que s'hagen interposat davant el Tribunal Suprem.

021 **No signar cap contracte públic amb clàusula de confidencialitat** i no emparar en les existents la denegació de documentació als diputats i diputades.

022 No contractar, ni directa ni indirectament, amb empreses que operen en centres financers deslocalitzats, que inclouen tant els països considerats oficialment paradisos fiscals per l'OCDE, com totes aquelles jurisdiccions o territoris que oferisquen incentius fiscals de naturalesa similar. Tampoc amb les empreses que operen en Estats que, per les característiques del seu sistema legal o bancari, estan directament relacionades amb els negocis deslocalitzats (*offshore*).

023 **Facilitar l'accés a tots els expedients de contractació de la Generalitat a través d'un Registre que estiga a l'abast de tota la ciutadania i comprenga totes les contractacions sense límits temporals.**

024 Implantar un **visualitzador d'ingressos** públics que continga la informació d'ingressos i despeses per Conselleries (les seues línies polítiques i unitats administratives), així com la informació de destinació dels impostos que paga la ciutadania. Uniformitat en els portals entre l'administració pública i el sector públic instrumental.

025 Convertir al **Consell de Transparència** en una Administració independent amb capacitat sancionadora.

026 Establir sistemes de prevenció construïts sobre marcs d'**integritat, codis ètics de conducta i bon funcionament per a enfortir la integritat**, ètica pública i transparència en el sector públic instrumental, en els operadors que siguen prestadors de serveis públics o perceptors de fons públics.

027 Millorar el registre i supervisió de les declaracions de béns, activitats i interessos de càrrecs públics i alts funcionaris possibilitat un seguiment específic post-carregue.

028 Revisar els **sistemes de control previ d'idoneïtat i reforçar el règim d'incompatibilitats,** establint polítiques restrictives de regals i preveure situacions post-càrrec (portes giratòries) en funció dels riscos associats a determinats perfils i col·lectius de servidors públics.

029 Vigilar i exigir que les Administracions públiques col·laboren i respecten l'**estatut de protecció de la persona denunciant**, posant en valor la seua condició professional, dignitat humana i vàlua dels qui col·laboren per a acabar amb la xacra de la corrupció.

030 Redefinir i adaptar els procediments d'accés i promoció en la funció pública als nous perfils que requereix l'administració, garantint els principis d'igualtat, mèrit i capacitat, amb la superació de les proves exclusivament memorístiques.

031 Seleccionar tots els càrrecs de direcció, incloent els del sector empresarial i instrumental per convocatòria pública d'acord amb els principis de mèrit i capacitat, **limitant els nomenaments a través del sistema de lliure designació.**

032 Formació en integritat de tots els servidors públics, especialment dels alts càrrecs i personal directiu, tant de les administracions públiques com dels seus sectors públic empresarial i instrumental.

033 Garantir la **independència dels òrgans de control interns i externs** dotant-los dels mitjans i recursos necessaris per a exercir les seues funcions degudament.

034 Fer real i efectiva la **independència i professionalitat** de les persones integrants de les estructures relacionades amb els procediments de contractació pública garantint l'absència de conflictes d'interés.

035 Reduir els marges de discrecionalitat, valoracions subjectives en els processos de contractació i assegurant l'objectivitat i transparència en la presa de decisions.

036 Controlar de manera efectiva el **compliment dels plecs d'adjudicació del servei públic**, així com el desplegament de la capacitat sancionadora de l'administració pública en cas contrari.

037 Supervisar que en la titularitat real de les empreses que liciten no figura cap persona sancionada per frau o corrupció i que no són empreses que operen en paradisos fiscals. Establir aquesta circumstància com a impeditiva per a poder resultar adjudicatària de serveis públics.

038 Col·laborar amb l'Agència Valenciana Antifrau en el suport a totes les mesures que asseguren la **prevenció i lluita contra el frau i la corrupció** en l'àmbit de l'administració pública valenciana.

039 Desprofessionalització de la política

040 La percepció ciutadana respecte a la política és de llunyania, desafecció i desigualtat amb els seus representants. Això ve donat per una sèrie de privilegis i prerrogatives, moltes d'elles incomprensibles, que situen als polítics en una forma de vida molt diferent a la de la ciutadania. Des d'Unides Podem – Esquerra Unida creiem fermament que la política ha d'estar lligada a la vocació de servei públic temporal per a millorar la vida de la gent i no a un lloc on assegurar un generós sou vitalici amb prebendes i ostentositat. Per això proposem:

041 Establir una **limitació de mandats en dues legislatures** (per al Legislatiu, l'Executiu, els òrgans dependents d'aquests i els òrgans autònoms), un límit salarial i un règim estricte d'incompatibilitats per a tots els càrrecs públics, fins a un termini de temps posterior al seu exercici, de manera que no es puguen acumular llocs en diverses institucions ni entrar en conflicte d'interessos.

042 Establir mecanismes legals per a avaluar el **compliment dels programes electorals, i estudiar fórmules revocatòries** d'aquells representants electes que incomplisquen el seu programa.

043 **Eliminació dels privilegis concedits a expresidents.** Acabar amb les despeses fixes per la seua condició i elaborar un protocol d'actuació i finançament controlat des de Les Corts. Fer pública l'activitat i costos de representació. Eliminar la condició de exPresident a condemnats per corrupció.

044 **Crear un registre públic sobre l'ús dels vehicles oficials** per part dels alts càrrecs de la Generalitat i de les diputades i els diputats.

LLEI ELECTORAL VALENCIANA

El sistema electoral valencià ve determinat actualment per la Llei orgànica 1/2006, de 10 d'abril, que reforma la Llei orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana. L'Estatut, pactat pels dos partits majoritaris, imposa uns límits que no poden ser compartits, per ser contraris a la pluralitat existent en la societat valenciana. Per a fer de la democràcia valenciana una democràcia més inclusiva i participativa que l'actual, s'haurien de traspassar les línies marcades i dotar-nos d'un marc institucional diferent, obert, que garantisca la representació de totes les persones en termes d'igualtat i que, al mateix temps, instaure mecanismes de participació directa de la ciutadania. En definitiva, caldria passar de l'actual estadi de participació electoral a un nou estadi de participació política, actuant en dues adreces: d'una banda, millorant les vies d'incorporació de les demandes polítiques a través de la societat civil, i per una altra, incentivant la participació directa dels valencians i valencianes. En aquest sentit, faria falta, en primer lloc, que la Llei Electoral Valenciana es convertisca en la Llei de la Participació Política Valenciana i que continguera tant els aspectes de la participació electoral com aquells que difereixen del vot (Iniciativa Legislativa Popular, Consells Ciutadans, Referèndum, Pressupostos Participatius, etc.). Pel que respecta a la participació electoral, Unides Podem - Esquerra Unida considera que hauria de procedir-se a l'obertura del sistema electoral valencià en tots i cadascun dels seus elements:

045 Cos electoral: advocar pel sufragi universal, actiu i passiu, la qual cosa implicaria que les persones migrants tindrien el dret de triar i ser elegides.

046 Circumscripció electoral: S'hauria d'instaurar la Comunitat Autònoma com a districte electoral únic.

047 Formes de vot: davant un sistema de llistes tancades i bloquejades, atendre el debat existent en la societat i estudiar

la possibilitat d'un sistema de llistes desbloquejades, similar al que existeix en alguns països del nostre entorn.

048 Barrera legal: suprimir qualsevol barrera electoral autonòmica, la qual cosa implica eliminar l'actual del 5% per ser arbitrària, clarament majoritària (invalidant l'exigència de proporcionalitat de facto) i contrària a la pluralitat democràtica valenciana. L'objectiu és aconseguir un sistema proporcional en tots els nivells i circumscripcions.

049 Fórmula electoral: adoptar una fórmula d'assignació d'escons proporcional, la resta major, que dóna la millor aproximació a la proporcionalitat exacta.

050 Igualtat: per a garantir la presència igual entre dones i homes, proposem un sistema de llesta cremallera sobre trams de dos on, almenys, el 50% han de ser dones.

LAÏCISME

Apostem per un sistema laic garant de la plena llibertat de consciència. El laïcisme suposa l'existència de les condicions polítiques, jurídiques i socials que permeten garantir a les persones el ple exercici de la llibertat de consciència en qualsevol de les seues manifestacions i en un pla d'igualtat. En un Estat de Dret, aquesta llibertat ha de ser protegida davant qualsevol tipus de dominació o ingerència que l'anul·le, restringisca i implique avantatges i privilegis per part de persones o institucions. Així mateix, la constant relació entre la política i la religió, comunament desdibuixa la frontera que hauria d'exigir, suposant una ingerència sobre les creences des de l'esfera política del sistema. Creiem que la separació efectiva entre religió i política és també la millor manera de garantir la llibertat de culte i el respecte a les persones que procésn qualsevol creença religiosa. En Unides Pode - Esquerra Unida constatem, d'una

banda, l'avançat grau de secularització de la societat valenciana, així com la creixent diversitat de creences, tant d'origen religiós com de qualsevol altre tipus (atea, agnòstica...), mentrestant, d'altra banda, es mantenen enormes privilegis econòmics i simbòlics en benefici de l'església catòlica. Així, observem amb preocupació la freqüent confusió entre els àmbits públics (de caràcter universal) i religiós (de caràcter particular), inundant de símbols confessionals les cerimònies polítiques, igual que és quotidiana la presència institucional en tot un conjunt de ritus i cerimònies religioses. Aquesta connivència amb les creences religioses (catòliques, especialment) es completa amb una presència permanent en presons, hospitals i exèrcit, finançada amb diners públics.

Entenem que tots aquests privilegis no estan basats en les disposicions de la Constitució. Més aviat al contrari, la marcada aconfessionalitat que la Constitució atorga a l'Estat ha d'encoratjar als poders públics per a garantir la cohesió social d'acord amb la llibertat de consciència, la igualtat davant la llei, la justícia social, la solidaritat i els drets humans. Rebutgem la utilització de conceptes com a «cultures» o «civilitzacions», que habitualment solament serveixen per a emmascarar el sotmetiment de les consciències individuals a dictats comunitaristes, que substitueixen les múltiples identitats de les persones per una exclusiva característica dominant de categorització, normalment la religió. Pensem que les organitzacions socials basades en creences religioses han de gaudir del mateix tracte, a efectes jurídics, que aquelles altres el substrat de les quals siguen les creences no religioses: unes i unes altres han de sotmetre's al dret comú, sense exigir privilegis públics d'ordre econòmic o institucional. Un Estat que es vol laic així ho exigeix. Per tot això, proposem les següents:

051 Eliminar qualsevol tipus de finançament públic, exempció fiscal o administrativa, o subvenció a favor d'institucions religioses, així com per a qualsevol de les seues activitats (clergat, culte, propaganda...)

052 Suprimir qualsevol donació de sòl públic a les confessions religioses, sense fer cap excepció urbanística que represente diferència o privilegi

053 Garantir una educació de qualitat, pública i laica, protegint en l'àmbit escolar la llibertat de consciència, suprimint de les escoles públiques i privades concertades els elements simbòlics confessionals o ideològics, així com traure la religió fora del currículum, de l'expedient, de l'horari lectiu i de l'espai públic comú

054 Suprimir tot tipus de simbologia religiosa en els actes públics (preses de possessió de càrrecs, espais de reunió, activitats públiques, festes patronals, etc.), així com en espais de titularitat pública (ajuntaments, centres cívics, culturals, centres docents, hospitals i administració en general). Igualment, cap acte de caràcter confessional específic (missa, processó, funeral...) tindrà caràcter d' «acte oficial», per la qual cosa cap funcionari públic podrà participar obligatòriament, i la seua assistència serà sempre que ho desitge en la seua condició de ciutadà o ciutadana.

055 Excloure dels centres sanitaris públics, residències, exèrcit, etc. la presència institucional de clergues i l'existència de capelles.

056 Revisar els acords entre Generalitat i Església Catòlica per a actualitzar el seu contingut garantint que no siguen lesius per a les administracions públiques.

MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

Des de Unides Podem – Esquerra Unida estem compromeses en la lluita per la recuperació de la nostra memòria democràtica. Una vegada aprovat un text legislatiu que desenvolupa aquesta política pública, ha arri-

bat el moment d'aplicar-la dotant-la de pressupost i duent a terme les accions polítiques necessàries. Els punts que considerem prioritaris a aplicar en matèria de memòria democràtica són:

057 Desenvolupament de la Llei de memòria democràtica i per a la convivència de la Comunitat Valenciana

058 Creació d'un banc d'ADN tant per a la identificació de les víctimes i familiars en fosses comunes com respecte a les mares robades i als infants que van ser robats

059 Dret a la localització i l'exhumació. Els familiars de les persones assassinades fruit del colp d'estat i la repressió franquista posterior, així com les entitats socials, corporacions municipals i qualsevol altra institució democràtica, tindran dret a demanar la seua localització i l'exhumació individual o col·lectiva

060 Dret al coneixement de la veritat. Es reconeix a la ciutadania valenciana el dret al coneixement de la veritat en les matèries regulades en aquesta Llei. Correspon a La Generalitat i a les Administracions Públiques valencianes, en l'exercici de les seues funcions, garantir l'efectivitat del citat dret.

061 Aplicació de la doctrina de les Nacions Unides sobre crims contra la Humanitat. La Generalitat impulsarà l'aplicació pels poders públics en la comunitat autònoma de la doctrina de les Nacions Unides sobre crims contra la Humanitat.

062 Aplicació del Dret internacional referent a les desaparicions forçades i tortura.

063 Reconeixement a les víctimes valencianes. La Generalitat impulsarà les tasques de reconeixement, individual o col·lectiu,

a les víctimes valencianes de la repressió franquista, tant individuals com col·lectives.

064 Divulgació de la memòria democràtica.

065 Desaparició forçada de xiquets i xiquetes. La Generalitat, en col·laboració amb altres administracions o organismes, procedirà a la cerca i esclariment de la desaparició forçada de xiquets i xiquetes i adopcions il·legals ocorreguts durant el franquisme, així com de l'actuació de la Delegació Extraordinària per a la Repatriació de Menors i la Junta de Protecció de Menors i de l'Auxili Social del règim franquista en relació als fills dels presos polítics.

066 Anul·lació de judicis. El Consell sol·licitarà a l'Estat Espanyol l'anul·lació de tots els judicis a ciutadans valencians i ciutadanes valencianes realitzats pels tribunals militars i/o civils per motius polítics en la lluita per les llibertats i la democràcia.

SERVEIS PÚBLICS DE QUALITAT

SERVEIS PÚBLICS DE QUALITAT

Objectius:

La consecució d'una igualtat real i efectiva no pot aconseguir-se només a través de textos jurídics. Són els poders públics els qui han de garantir-la a través dels serveis públics, que atenen i proveeixen a la ciutadania. Uns serveis que siguen públics perquè les empreses només tenen com a objectiu l'extracció de benefici econòmic i no el benestar de la gent. Uns serveis que han de ser de qualitat perquè és l'element diferenciador que permet la felicitat i eficàcia de la cobertura pública.

El nostre objectiu és doncs, la reversió de les privatitzacions dutes a terme durant els últims anys en els serveis públics i l'expansió d'aquests per a cobrir aquelles necessitats existents que en l'actualitat són invisibilitzades o apartades del sistema. Eixamplar l'Estat del Benestar és l'horitzó de la nostra política, que no es posa límits ni es frena davant altres interessos espuris.

Unides Podem - Esquerra Unida va vindre a la política per a garantir el benestar de la gent per a les generacions actuals i les posteriors. No ens resignem només a viure, deixant-nos portar per l'imparable pas del temps. Volem gaudir de la vida i per a això com a éssers humans requerim d'un ventall de necessitats que han de ser cobertes.

EDUCACIÓ

EDUCACIÓ PÚBLICA I DE QUALITAT

Durant aquesta legislatura s'han escomés grans avanços per a frenar el procés de degradació sostingut dut a terme pels governs populars. La Xarxa Llibres que garanteix l'accés als llibres de text, la major oferta pública d'ús de professorat, el Pla Edificant, l'aprovació de la gratuïtat de l'ensenyament de 0 a 3 anys a través dels pressupostos.

No obstant això, els problemes de gestió, la falta de finançament i la falta de valentia han deixat moltes coses per fer i unes altres per impulsar.

La prioritat absoluta per a la nostra formació serà acabar amb tots els barracons existents al llarg del territori. A més, aquells que hagen d'instal·lar-se per estricta necessitat, hauran de reunir les condicions necessàries per a poder desenvolupar amb la màxima normalitat i qualitat possible les activitats que hagen de donar-se.

D'altra banda, aquesta legislatura ha servit per a obrir el camí cap a la universalització de l'educació de 0 a 3 anys. Si bé no creiem que aquesta fase educativa haja de ser obligatòria i que, per tant, ha de ser la lliure elecció de les famílies qui la sustente; entenem que és prioritari armar tot un sistema d'educació per a garantir que, qui així ho desitge, tinga accés a aquesta.

L'educació de 0 a 3 anys suposa una sèrie de beneficis educatius, socials i econòmics que són per si mateixos legitimadors d'aquesta política pública. Ajuden al millor desenvolupament intel·lectual i cognitiu, així com a l'adquisició d'habilitats socials primerenques en els xiquets i xiquetes; milloren l'esperit de comunitat per les interrelacions que s'adopten no solament entre els i les més xicotetes, sinó entre mares i pares; alliberen de temps a les dones que són les qui tradicionalment han suportat el pes de la criança i més encara mentre no s'homologuen els permisos de paternitat als de maternitat.

Esment a part mereix la situació de la Universitat pública i el sector de la innovació i ciència.

El sistema universitari ha de ser capaç d'absorbir de forma eficient a les generacions que desitgen estudiar, prevalent la importància de l'ensenyament sobre la necessitat del mercat. Això suposa combinar la no massificació d'alumnat en aules per a garantir la qualitat de l'ensenyament (descens de ràtios) amb la reducció de les notes de tall per a l'accés. Premiar l'excel·lència és una falsa premissa que no fa sinó fixar una frontera classista, ja que són els i les alumnes amb menys rendes (i també les que no disposen de familiars amb formació superior, quasi sempre fets que estan lligats) les més propenses a tindre majors dificultats per a obtindre els millors currículums acadèmics.

Pel que respecta a ciència i innovació les mesures, a més d'escasses, són excessivament tímides tractant-se del que serà sens dubte un pilar fonamental del futur de les societats. Cada vegada més queda patent que

l'economia que no és capaç de desenvolupar-se es queda obsoleta i acaba morint. Però la innovació no és només un impuls fonamental per a l'economia, també ho és per a altres sectors crucials com la sanitat, el medi ambient o el transport i infraestructures.

Precisament és en la matèria de ciència i innovació on major talent s'està escapant, veient-se milers de joves obligats a emigrar a la recerca d'un futur. Des dUnides Podem - Esquerra Unida volem recuperar a totes eixes persones que volen tornar perquè s'han vist obligades a marxar-se per no tindre un present i futur ací, desarrelant a la nostra gent i dividint a famílies senceres que veuen com marxen les seues filles i netes. Estem malgastant recursos amb gent que formem ací i el benefici de la qual ho extrauen països tercers, una cosa intolerable i que genera un gran dèficit en el nostre territori.

Finalment, des dUnides Podem - Esquerra Unida apostem per una educació pública universal i de qualitat. No ens oposem a l'existència de l'educació privada sempre que siga reglada segons la normativa per a evitar desigualtats i sempre que siga 100% privada. Volem acabar amb els privilegis que suposa el finançament d'entitats educatives privades des de les arques públiques. A més, l'educació pública necessita d'eixos recursos per a construir més centres públics que donen cobertura a les generacions que cada any accedeixen al sistema educatiu. Hem d'acabar amb la elitització i discriminació que està convertint-se el model privat educatiu, segmentant a l'alumnat per raons econòmiques, socials i fins i tot de gènere.

Mesures:

L'ESCOLA PÚBLICA

001 **Llei Valenciana d'Educació**, elaborada amb la participació de tots els sectors de la comunitat educativa, que defense l'escola pública i la considere eix vertebrador del nostre sistema educatiu, concretant actuacions i compromisos financers sobre: ampliació i adequació de la xarxa pública, d'atenció a la diversitat, foment de l'autonomia dels centres i la participació democràtica en els mateixos i l'obertura a l'entorn.

002 **Remodelació dels centres educatius més antics i construcció dels nous amb l'objectiu de cobrir des del públic el 100% de les places**. Eliminació del fibrociment de les instal·lacions principals i complementàries dels centres educatius.

003 **Calendari Escolar Valencià**: ampli acord en el si de la Comunitat Escolar sobre bases i criteris racionals i estrictament pedagògics que tinguen com a principals referències a l'alumnat i les millors condicions per a l'aprenentatge, al marge de les imposicions d'altres calendaris.

004 Amb motiu de superar l'e**scassa presència de centres amb nom de dona**, es proposarà una votació, per a la qual la Conselleria habilitarà els mitjans necessaris, en la qual la Comunitat Educativa triarà entre una terna de noms de dones rellevants del qual eixirà triat el definitiu.

005 **Nou marc legal que fixe les funcions i la labor de la Inspecció Educativa des de criteris professionals i no polítics**, com a òrgan assessor i supervisor de l'organització i funcionament més eficaços dels centres educatius.

006 **Reversió dels concerts educatius i la no cessió de terreny públic per a ús privat**. Farem estudis financers i jurídics, per a establir el procediment dels processos de reversió. L'existència de la privada-concertada planteja una situació molt greu: el finançament amb fons públics d'un ideari que no és el de tota la societat, que contribueix al fet que el coneixement científic quede sotmés a principis o creences religioses i al proselitisme que, més que unir, segrega i separa.

- Estendre la xarxa de centres de titularitat pública per a atendre prou la demanda en les diverses etapes educatives, mitjançant la integració voluntària i negociada dels centres concertats en una xarxa única de centres públics.

- Hem de plantejar el procediment i l'ordre de reversió dels Concerts, fent una revisió i reducció progressiva d'aquests, que tindran caràcter subsidiari i es mantindran quan la xarxa pública no permeta atendre la demanda d'escolarització.
- Cap cessió de sòl públic per a centres privats concertats ni ampliació de la xarxa concertada si hi ha places escolars públiques suficients. Derogar de forma immediata la normativa que permet la construcció dels anomenats Centres d'Iniciativa Social. Des del punt de vista del servei educatiu, el sòl públic ha de ser per a l'escola pública.
- Supressió del concert als centres que segreguen a l'alumnat per raó de sexe, utilitzen mecanismes encoberts per a seleccionar a l'alumnat, cobren quotes pels ensenyaments subvencionats o imposen el seu ideari sense respectar els drets de l'alumnat o del professorat, així com en les etapes postobligatòries (cicles formatius, batxillerat). Les cooperatives d'ensenyament tindran un protocol especial.
- Posada en marxa d'un procés que fomente i facilite la incorporació a la xarxa pública dels centres privats concertats que ho desitgen.

007 Escoles Oficials d'Idiomes: **es garantirà per a tot el territori una oferta pública de qualitat d'ensenyament d'idiomes**, per a tots els nivells de competència lingüística segons el Marc Europeu Comú de Referència per a les llengües des d'A1 fins a C2, amb prioritat per als cursos d'adquisició del nivell B2 —intermedi alt—.

008 **Oferta planificada i ampliada d'FP**, tenint en compte tant la seua rendibilitat social com la seua qualificació per a satisfer la demanda del teixit productiu. Ampliació de l'oferta dels cicles formatius al règim de persones adultes, amb duplicitat d'horaris en els IES que els ofereixen. Optimització de les instal·lacions dels cicles

formatius per a la impartició de cursos de formació ocupacional. Modificació de la normativa per a flexibilitzar els cicles formatius que permeta adaptar-se amb rapidesa a nous perfils professionals. Augment del finançament per a l'adquisició de materials per a incentivar l'aspecte formatiu pràctic de la formació professional.

009 **Integració en el sistema general dels ensenyaments de règim especial**. Promoure el tractament equivalent en els estudis de Música, Dansa, Art Dramàtic i Arts Plàstiques, amb la finalitat de possibilitar a l'alumnat la simultaneïtat amb els ensenyaments de caràcter ordinari. Ampliació d'oferta educativa de les titulacions més demandades d'aquests ensenyaments a les escoles i conservatoris, professionals i superiors de titularitat pública.

010 **Xarxa Pública de Centres d'Educació Infantil**. Cobertura de places del 100% 0-3 anys d'accés voluntari des del sistema públic educatiu. Els nous col·legis que es construïsquen i aquells que es reformen inclouran les infraestructures necessàries per a donar cabuda a aquesta etapa educativa. Cooperació i col·laboració entre administracions (autonòmica, comarcal i municipal) per a crear una única xarxa que aconseguisca tot el territori.

011 **Ampliació de la xarxa de centres de Formació de Persones Adultes (FPA)**, fins a cobrir la totalitat de la demanda, en totes les etapes, nivells i modalitats d'ensenyament presencial, semi presencial ja distància, establint la planificació d'aquests ensenyaments d'acord amb demanda. Ampliació de l'oferta en els establiments penitenciaris.

012 Educant en igualtat: **implementar des de la transversalitat la perspectiva de gènere en els centres com a espais educatius** (interrelacions, infraestructures, equips de direcció) i en els

plans d'estudi. Visibilització del paper de la dona al llarg de la història en les diferents disciplines. Aprovar plans contra la violència masclista en els centres educatius de totes les etapes de l'ensenyament per a alumnat i professorat.

013 Sectors socioeducatius: **avançar cap a un model de finançament de la xarxa educativa que atenga els col·lectius més vulnerables** (diversitat funcional, menors en risc d'exclusió social) per a garantir el seu accés universal i un ensenyament de qualitat. Inclusió de professionals en diferents competències dins del sistema públic educatiu: logopedes, psicòlegs, treballadors socials, educadors socials, etc.

014 **Atenció educativa domiciliària per a xiquetes i xiquets de 3 a 6 anys que es troben incapacitats per a assistir al centre educatiu** (actualment només es contempla per als trams de primària i ESO).

015 **Impuls de les Comissions d'Escolarització com a instrument eficaç per a evitar la creació de centres gueto** i afavorir, mitjançant la reserva de places, el repartiment equitatiu de l'alumnat, amb necessitats de compensació educativa o específiques educatives, entre tots els centres sostinguts amb fons públics.

016 **Implementació d'un pla d'acció d'emergència contra la segregació escolar**, parant atenció a la matriculació en període ordinari, amb un canvi dels criteris de matriculació per a impedir que l'escola pública esdevinga en centres assistencials d'alumnat amb necessitats educatives especials; però també a la matrícula viva, de manera que es distribuïsca l'alumnat nouvingut equitativament entre tots els centres sostinguts amb fons públics. A aquest efecte, proposem la creació d'un grup de treball interdisciplinari, format per persones expertes en

Educació en tots els seus nivells, tant de l'Administració Local com de l'Autonòmica, i amb la col·laboració de les Universitats i altres entitats coneixedores del problema, per a establir mesures tendents en l'eliminació de centres escolars segregats a la nostra ciutat.

017 **Aprofundiment de la Xarxa Llibres com a eina democratitzadora** i impuls d'altres mecanismes d'aprenentatges alternatius al llibre de text (ordinadors i noves tecnologies, mitjans audiovisuals, materials de suport i reforç, etc.). Al seu torn, promourem un disseny curricular que fugisca de la lògica d'eterna renovació de llibres de text, garantint una renovació i adaptació de continguts sense que vinguen determinats per l'adquisició de nous llibres de text constantment.

018 **Un currículum escolar democràtic, sotmés a control públic**. Un currículum comú, obert i flexible, basat en l'èxit i no en el fracàs, en la cooperació i no en la competitivitat, coherent i útil, sistemàtic i reflexiu, ètic i inclusiu, pràctic i realitzable. Un currículum al servei de la transformació social que connecte la cultura acadèmica amb la vida real. Continguts centrats en les necessitats de l'alumnat, que atenga la seua diversitat real i que es referisca als diferents àmbits de la realitat que ens afecten: personal, físic, natural i tecnològic, social i lingüístic simbòlic, amb l'objectiu de potenciar la formació integral de la persona, com el respecte als animals, la formació d'un consumidor crític i responsable.

019 Elaboració, amb els agents sindicals, les AMPES i altres associacions de professionals de l'ensenyament d'un **Pla de Xoc biennal per a erradicar el fracàs escolar i evitar l'absentisme escolar**, en el marc d'un Pla Integral per a l'èxit escolar de l'alumnat.

020 **Creació d'una normativa que regule els plans d'atenció a la Diversitat en els centres**, on queden reflectides les mesures

ordinàries i extraordinàries per a atendre a aquestes. Entre les mesures ordinàries es potenciaran les actuacions educatives d'èxit (grups interactius, tertúlies literàries dialògiques i el model dialògic de prevenció i resolució de conflictes) avalades per la Comunitat Científica.

021 **Tant els centres específics com els ordinaris són recursos necessaris i complementaris dins del sistema educatiu en una educació de qualitat**. L'escolarització en els uns o els altres ha de ser decidida de manera individual amb cada alumne en funció de les seues necessitats específiques de suport educatiu, de les seues circumstàncies personals i familiars i els recursos requerits i disponibles.

022 **Educació coeducativa i construïda des de la igualtat i l'equitat**: vivim en una societat fortament condicionada per estereotips masclistes i la coeducació i l'educació des de la igualtat i l'equitat ha de ser un eix central de l'educació transformadora que propugnem. Per això, proposem:

- Revisió dels Marcs Curriculars incloent la perspectiva de gènere.
- Aprofundir en els mecanismes de control dels continguts dels llibres de text i els usos dels diversos materials (jocs, joguets, materials, activitats, espais ...) perquè no generen actituds sexistes i discriminadores.
- Introduir continguts curriculars de gènere en tots els programes de formació del professorat i educar en el respecte a la diversitat afectiu-sexual, promovent una educació sexual que supere estereotips heterosexistes mitjançant programes de prevenció de la LGTBfòbia.
- Educar per a la resolució de conflictes a través del diàleg i el respecte. Combatre activament la violència contra les dones i altres sectors desfavorits.

- Fomentar metodologies participatives i de treball cooperatiu per a afavorir la implicació i el protagonisme de xiquets i xiquetes i joves, ja que aquestes pràctiques fomenten l'autoestima i la projecció de futur.
- Planificació d'una orientació escolar i professional no discriminadora.

023 **Educació Laica**. És imprescindible eliminar del currículum escolar l'adoctrinament religiós. Cal reflectir a l'escola i en l'ensenyament el laïcisme i laconfesionalitat de l'Estat que assenyala la Constitució, amb un currículum sense ensenyaments religiosos. Protegir el laïcisme dels centres docents públics i eliminar tota simbologia religiosa contrària la seua neutralitat. Supervisar que l'ideari propi dels centres privats-concertats no siga excusa per a l'adoctrinament ni el proselitisme religiós, ni per a la propaganda sexista ni homòfoba, i garantir també en ells la llibertat de consciència, donat el seu finançament públic, i mentre no s'integren en la xarxa pública.

024 **Pla de reforç educatiu**: una de les majors bretxes que trenca amb la igualtat d'oportunitats és la capacitat d'accedir a programes de reforç privats segons la renda. Estendrem els plans de reforç que ja es realitzen en els centres públics per a arribar a l'alumnat que el necessita, així com la creació en coordinació amb les AMPES i Consells Escolars de reforços que incloguen a altres alumnes i alumnes i pares i mares.

025 **Reversió de les privatitzacions en el sistema educatiu** que es donen en diferents serveis com la neteja, els menjadors escolars, el transport públic, etcètera.

026 Transport escolar: **garantir l'accés al transport escolar gratuït amb especial atenció a famílies sense recursos i zones rurals, amb el menor impacte possible per a la qualitat de l'ensenyament**

(optimitzar trajectes per a millorar horaris). Garantir la seguretat del transport escolar amb rutes que eviten punts negres i problemes viaris, així com incorporant de forma obligatòria els elements de seguretat viària a l'interior del transport.

027 **Abandonar el model d'avaluació basat en l'excel·lència acadèmica cap a un model basat en la universalització, la qualitat, el sentit crític, la igualtat d'oportunitats, la cooperació i la no discriminació.** No volem més bretxes que dividisquen a la societat i menys encara des de les etapes més primerenques.

028 **Garantir les zones d'escolarització que afavorisquen la mescla i la convivència** en un mateix centre de diferents perfils d'alumnat, amb la finalitat de convertir tots els centres educatius en espais de trobada i cohesió social.

029 El context social i familiar ha canviat, molt significativament, afectant en gran manera la convivència escolar. L'alumnat és cada vegada més divers, alguns estan desmotivats o tenen actituds de rebuig cap al sistema escolar, la qual cosa complica la convivència en aules i centres; pel que és necessari **establir un pla autonòmic per a la millora de la convivència escolar**. Caldrà elaborar un estudi diagnòstic rigorós, amb la participació de la comunitat educativa i les administracions implicades, coordinant els diferents Consells escolars amb altres àrees o serveis per a donar una intervenció multiprofessional i integral, que ajudarà la realització de millors Programes de Convivència en els centres, potenciant els equips de mediació, especialment, els de iguals.

030 Multilingüisme: **implantar un sistema de política lingüística que garantisca l'aprenentatge del valencià i castellà** perquè tot alumna i alumne conega i es manege a la perfecció en totes dues llengües.

031 **Reconeixement social de l'educació**: avançar en la cooperació entre l'educació i els seus professionals amb la societat en el seu conjunt. Reconeixement a la labor dels professionals de l'educació. Garantir l'accés equitatiu i eliminar els *ránquines de centres educatius.

032 **Lluita contra les reformes i polítiques neoliberals en ensenyament.**

033 **Reversió de les retallades en drets laborals i sou de la plantilla docent.**

034 **Provisió de llocs a través d'ofertes públiques d'ocupació per a reduir la taxa d'interins als percentatges recomanats i estabilitzar la situació per a evitar un futur augment.** Per a això després de l'estabilització de la plantilla ha d'aconseguir-se una taxa de reposició que permeta el seu progressiu manteniment.

035 **Protecció dels drets del professorat interí per a evitar les desigualtats**, la precarietat i la inestabilitat.

036 **Garantir que en la política d'ajudes a l'estudi preval els criteris d'equitat**, assegurant que tots els xiquets i xiquetes que es troben en situació de pobresa tenen coberts els costos de transport, menjador, material escolar i extraescolars, quan aquests no estan pagats per fons públics.

037 **Implantar beques salari per a estudiants d'FP Bàsica, FP de Grau Mitjà i Batxillerat amb baixos recursos** —que complementen les del ministeri— per a evitar l'abandó cap al mercat laboral per falta d'ingressos.

038 **Assegurar l'accés a beques i ajudes a l'estudi** vinculant les dades amb els de Serveis Socials i programes de suport i reforç i lluita contra l'abandó.

039 **Garantir que tots les xiquetes i els xiquets accedisquen a l'educació afectiu-sexual** en l'ensenyament reglat i des d'etapes primerenques.

040 **Formar sobre prevenció i detecció dels abusos sexuals** dirigida a entrenadors/es, monitors/es d'oci i temps lliure o estudiants de cursos de formació professional orientats al treball amb xiquets i xiquetes.

DEMOCRÀCIA I PARTICIPACIÓ EN ELS CENTRES EDUCATIUS

Apostarem per democratitzar i potenciar els Consells Escolars, democratitzar el funcionament i gestió dels centres escolars i l'elecció dels equips directius. Des de la LOCE es van eliminar les competències dels Consells Escolars relatives a la direcció i gestió dels centres escolars i atorgant-los un paper totalment secundari. La nova llei educativa els relega a un paper consultiu més que decisori. Des de l'aprovació de la LOMCE totes les decisions dependran, únicament i exclusivament, de la direcció, que a més no serà triada per la comunitat educativa sinó nomenada per l'Administració. Es professionalitzen les tasques directives, el director o directora es transforma en el representant de l'Administració i no de la comunitat educativa. El que desvincula a la Comunitat Educativa de l'organització i la gestió del centre, i comporta una gran pèrdua de potencialitats en la planificació educativa i en la resolució de conflictes alhora que disminueix la consciència de pertinença a la Comunitat. Es potencia així l'individualisme i el repartiment de responsabilitats de manera excloent i exclusiva. Tot això contribueix, una vegada més, a impedir la vivència d'experiències democràtiques a les escoles, per la qual cosa cal assumir mesures com les següents:

041 **Elecció democràtica dels equips directius dels centres docents**. Una direcció de caràcter col·legiat que s'allunye dels models de gestió empresarial sent la gestió democràtica un dels eixos de l'organització escolar, i conseqüentment, de la dació de

comptes davant l'Administració i la Comunitat Escolar. Elecció pel Consell Escolar de la direcció del centre.

042 **Fomentar la presa de decisions participatives dins de la comunitat educativa**, retornant el paper d'òrgan de decisió al Consell Escolar. Així mateix, modificarem en profunditat la norma que regula la composició i democratització dels Consells Escolars Municipals i del Consell Escolar Valencià en el marc del més ampli acord i consens amb la comunitat escolar.

043 **Hem d'impulsar la participació de les famílies i l'alumnat en la gestió escolar, promovent l'associacionisme.**

044 **Autonomia dels centres escolars, potenciant les funcions dels Consells Escolars, com a màxims espais de participació i decisió**, que permeta i facilite el treball en equip del professorat, amb temps i espais concrets, així com la planificació dels seus ensenyaments, que responguen a les característiques i necessitats del seu alumnat. S'impulsarà una legislació bàsica sobre organització i funcionament de centres que afavorisca la flexibilitat organitzativa i el foment de les activitats de suport i reforç amb l'alumnat i la recuperació d'assignatures no aprovades.

045 **Proposem un Programa d'obertura dels centres a l'entorn**, que es concretaria en cada districte educatiu i/o en cada municipi, en conveni amb els ajuntaments, oferint serveis i activitats a concretar en els centres. Aquesta obertura ha de comptar amb el pressupost necessari per a fer possible la realització de l'activitat i el pagament a les persones responsables.

INFRAESTRUCTURES

La planificació ha de realitzar-se a través de l'elaboració periòdica de plans que atenguen les realitats socioeducatives i demogràfiques, en

col·laboració estreta amb la comunitat educativa i els ajuntaments. La prioritat ha de ser garantir en el present i futur que les generacions de xiquetes i xiquets puguen estudiar en centres públics de qualitat. Continuarem amb els plans de construccions escolars buscant les formes més eficaces per a la consecució de les infraestructures necessàries, garantint pressupostàriament les actuacions i assegurant la millor gestió possible. Les prioritats que hauran d'atendre aquests plans són:

046 **Eliminació de les aules prefabricades (barracons) durant la legislatura**, començant pels centres d'educació especial i aquells que escolaritzen íntegrament en aules provisionals, la qual cosa permetrà l'escolarització en unitats dignes apropiades per a l'activitat educativa. Condicionar els centres al confort necessari per al treball que es realitza. Garantir que aquells que hagen d'instal·larse per estricta necessitat gaudisquen dels elements i condicions suficients per a desenvolupar l'activitat educativa amb qualitat.

047 **Compliment dels compromisos adquirits amb el Pla Edificant i agilitzar el desenvolupament d'aquest pla** per a concloure'l el més prompte possible. Afegir la construcció d'altres centres que es van quedar fora del Pla Edificant per diferents motius (gestió, pressupost, voluntat política).

048 Planificar les actuacions urbanístiques precises: **oferta de sòl públic per a equipament escolar públic que faça possible les construccions escolars necessàries.** Adequacions en funció de l'evolució demogràfica prevista i els problemes socials de la població.

049 **Les noves construccions d'escoles i centres d'educació hauran de ser sostenibles mediambientalment.**

050 Adaptació de la xarxa de centres, com a mínim, per a:

- Generalitzar l'escolarització de 3 a 6 anys i generar suficients de places públiques de 0-3 anys, en col·laboració amb

l'administració central de l'Estat i els Ajuntaments, per a garantir la plena escolarització, amb la finalitat de compensar desigualtats i que permeta conciliar la vida familiar i laboral, al mateix temps que facilite la incorporació de la dona al treball.

- Crear serveis de suport a l'alumnat amb altes capacitats.
- Impartir tota l'ESO en els Instituts d'Ensenyament Secundari.
- Cobrir la totalitat de la demanda de EPA (presencial ja distància) aprovant un Pla d'ampliació de la xarxa de centres per a la formació de persones adultes, des de la perspectiva de la formació al llarg de la vida.
- Implantar programes de FPB i Cicles Formatius d'acord amb les tendències d'ocupació del país.
- Garantir en l'àmbit comarcal una oferta suficient d'ensenyaments de règim especial.

UNIVERSITATS

Enfront del model que ve imposant-se des de fa dècades per a lelitització de la Universitat i la seua exclusiva funció de reproducció de les necessitats del mercat; des dUnides Podem - Esquerra Unida apostem per una educació universitària que universalitze el coneixement amb l'objectiu de créixer com a individus i societat. La Universitat, encara que no siga una etapa educativa obligatòria, ha d'actuar sota els paràmetres d'accés universal, qualitat i foment de l'esperit crític amb la finalitat de formar persones i no mera mà d'obra.

Per això proposem un sistema universitari garantit des del pressupost públic (sense renunciar la col·laboració privada mentre no condicione l'educació i investigació) i que siga el motor del futur de la societat, l'economia i el desenvolupament.

La present legislatura ha servit per a reduir els costos d'accés que suposaven un mur impossible de tombar per a moltes persones. Ara cal

caminar en dos aspectes: la gratuïtat total dels estudis universitaris i l'augment de places per a cobrir la demanda.

D'altra banda, la qualitat de la universitat està estretament vinculada a les condicions laborals dels docents i investigadors. En aquest sentit els problemes continuen, i fins i tot s'han agreujat, mantenint en el si del sistema una desigualtat intolerable.

Finalment, les Universitats han de gaudir d'una autonomia que no pot donar-se si, d'entrada, no existeix un finançament suficient. L'asfíxia de les universitats públiques té el seu principal origen en la falta de finançament i el deute que manté l'administració pública amb aquestes.

051 **Un finançament suficient del sistema públic de formació superior i de l'estudiantat** que ha de provindre de fons públics i basada en una fiscalitat progressiva.

052 **La reducció de les taxes i la seua desaparició en un període de tres anys per als alumnes que complisquen amb els objectius acadèmics que es determinen**, amb la seguretat que durant el període de transició cap persona és exclosa de la formació universitària per raons socioeconòmiques.

053 **Un sistema generalitzat de beques salari per als estudis universitaris i de formació professional superior**, vinculades a la realització de les activitats programades per a la corresponent docència.

054 **Garantir l'accés a la universitat amb independència dels recursos econòmics de cada família**, baixant les taxes universitàries i augmentant la quantia de les beques de la Generalitat.

055 **La dotació per a les universitats i centres de formació professional públics de recursos que permeten uns mitjans materials i un professorat suficient per a una docència tutorial** i amb metodologies actives en grups reduïts.

056 **Control estricte de la utilització dels contractes temporals en les universitats,** promoció de la contractació indefinida avaluada i definició de la carrera professional del personal treballador de la Universitat.

057 **Promoure en les universitats l'assumpció del compromís de no fomentar accions de subcontractació/privatització de serveis** per a considerar que, en cas d'estimar-se imprescindible aquesta alternativa, haurà de ser aprovada sempre de forma prèvia i informada pels òrgans col·legiats, després de processos d'exposició pública de la proposta motivada, amb la imposició d'una clàusula social per l'ocupació estable i de qualitat i, si escau, consulta vinculant al conjunt de la comunitat universitària.

058 **Definir la carrera docent i investigadora amb criteris d'estabilitat i dignificació de les condicions des del seu inici**. Utilització des del començament de fórmules contractuals, si pot ser un mateix model de contracte per a totes les investigadores en fase inicial (IFI) i un altre per a investigadores experimentades (IE), que proporcione un salari digne i la cotització a la seguretat social ja des dels inicis de la carrera investigadora, a més d'igualar drets i deures. Proposem tres figures diferents de personal investigador: formació (predoctoral), consolidació (postdoctoral) i estabilització (sènior).

059 **Promoció professional dels docents i investigadors sobre la base de principis de mèrit i capacitat,** sota un control objectiu dels criteris utilitzats, i que la seua continuïtat i promoció depenga únicament del bon acompliment de les seues funcions docents i investigadores. Revisió dels criteris de lAVAP (el programa d'avaluació del professorat que regula l'accés a la universitat) per a acreditar als cossos docents i dels criteris per a la concessió dels sexennis d'investigació. LAVAP es convertirà en un organisme que, sempre sobre la base de criteris objectius i transparents, d'una banda, potencie un sistema públic d'investigació de qualitat,

i per un altre garantisca el reconeixement del treball dut a terme normalment per les treballadores i els treballadors sense discriminació en qüestió de sexe per cures.

060 **Eliminar la possibilitat establida per la llei 3/2012 de realitzar acomiadaments col·lectius en les universitats, centres o instituts públics.**

061 **Fomentar el treball en grups i en col·laboració juntament amb la investigació individual**, plasmant aquests criteris d'acreditació per a la promoció professional.

062 **Reduir la càrrega docent amb un màxim general de 22 crèdits**. Desvincular la càrrega docent de l'obtenció de sexennis i modular la càrrega en funció de les necessitats temporals de formació o utilització dels drets de conciliació de la vida laboral i personal amb criteris d'igualtat.

INVESTIGACIÓ I INVESTIGADORES

Un dels resultats de les retallades que hem patit ha sigut l'acomiadament massiu o la no renovació de contracte de persones dedicades a la investigació i el seu èxode cap a l'estranger, aprofitant la precarietat laboral que es trobaven per ser contractats sobre la base del finançament de projectes de curta duració. És necessari revertir aquesta situació creant en les universitats i instituts públiques llocs de treball estables de personal investigador per a recuperar el major nombre possible d'aquestes persones i, en general, dotant d'estabilitat laboral als treballadors dedicats a la investigació.

063 **El finançament públic de les universitats haurà de cobrir totes les seues necessitats bàsiques de docència i investigació com a servei públic**. Farem que aquest finançament públic garantisca una investigació bàsica, aplicada i tecnològica de

qualitat com una activitat central de les universitats públiques valencianes. Establirem una política clara en matèria d'I+D+i amb definició de les línies prioritàries d'actuació ateses les característiques i necessitats del nostre territori, amb una major coordinació de tots els sectors implicats (centres d'investigació, sectors productius i societat). Això implicarà un augment considerable de l'assignació pressupostària i de la quantitat de les investigadores i de personal de suport en condicions dignes, la qual cosa comportarà, entre altres, la convocatòria planificada i uniformitat de drets i deures de contractes laborals dinvestigació en fase inicial i, amb perspectives de promoció, bé en centres públics d'investigació o bé en PIMES.

064 **La creació de l'Institut Tecnològic Valencià (ITV), de caràcter públic, que hauria de servir de pont entre les empreses i les universitats i altres centres públics d'investigació**, evitant, entre altres coses, la intervenció directa de les empreses en la Universitat. L'ITV s'hauria de basar en el principi de la lliure difusió del coneixement. L'ITV prestaria un servei lliure d'assessorament a les empreses per al desenvolupament tecnològic, i fomentaria, en cooperació amb les universitats i centres de formació professional, la formació de treballadores i treballadors amb capacitat d'innovació, amb especial incidència en la formació en el lloc de treball, en el marc de l'aprenentatge al llarg de tota la vida, que complemente la formació inicial que es desenvoluparia en les universitats i en els centres de formació professional. L'ITV potenciaria també el desenvolupament d'una xarxa d'intercanvi d'informació tecnològica, a través de la qual les empreses compartisquen els seus avanços tecnològics. Desenvoluparem Centres d'Investigació Tecnològica (CIT) en el marc de l'ITV, en una xarxa comarcalitzada, sectorial i transversal, distribuïda uniformement compartint recursos i generant sinèrgies en possibilitar tasques d'investigació que empreses xicotetes tenen molt més difícil de dur a terme en solitari,

encara que cada empresa hauria d'assumir la responsabilitat de la innovació a través de la creativitat de les seues treballadores i treballadors formats al respecte. Es fomentarà i articularà la investigació privada en xicotetes empreses sense capacitat o recursos suficients i es crearà un sistema de certificació que garantisca la viabilitat dels resultats d'investigació.

065 **Impulsar la gestió democràtica de les universitats públiques.** Busquem una universitat més oberta a la societat, rigorosa i compromesa amb les seues missions: docència/formació, investigació/creació i transmissió del coneixement, creació de pensament crític, lideratge intel·lectual i moral davant la societat que té a veure en l'activitat universitària un referent. La universitat ha de ser no solament una institució acadèmica de qualitat, sinó també un agent per al desenvolupament equitatiu i sostenible del seu entorn. És necessari, en aquest sentit, reforçar la democratització de la universitat. Aquest objectiu requereix mantindre l'autonomia universitària, com a garantia de la seua independència enfront d'interessos econòmics, ideològics o polítics. L'autogovern de les Universitats ha de regir-se pel principi general de transparència i per la corresponsabilitat dels seus membres. El procés ha de culminar en l'avaluació i rendició de comptes, davant els òrgans interns universitaris, davant els poders públics i davant la societat en general. Uns Consells Socials convenientment reformulats poden ser el camí.

066 **Pla de Retorn del Talent**: gran part dels nostres joves han hagut d'emigrar cap a països estrangers per la falta d'oportunitats ací. Estem generant un elevat dèficit degut al cost que invertim en formació i el nul retorn que rebem, ja que l'aplicació pràctica d'aquesta formació es desenvolupa en tercers països, veient minvades així les nostres capacitats de desenvolupament. Volem que aquestes generacions tornen per a aprofitar els

seus coneixements i projectes, principalment en el camp de la investigació, la tecnologia i el desenvolupament, amb la finalitat de teixir els projectes del futur sostenible que busquem. Recuperar el talent és també un mecanisme de cohesió social, d'arrelament i d'estabilitat personal i familiar.

PROPOSTES SOBRE GOVERN DE LA UNIVERSITAT

067 **Transparència**: Un principi bàsic en el govern de les Universitats Públiques ha de ser la transparència en totes les fases de decisió i actuació per part dels diferents agents intervinents. Especialment pel que fa a la participació de la comunitat universitària en l'elaboració dels pressupostos, així com en la convocatòria i resolució de beques, ajudes i llocs de treball de qualsevol tipus.

068 **Rendició de comptes**: A partir de la transparència és possible una autèntica rendició de comptes, que ha de ser de caràcter global (aspectes econòmics i comptables, acadèmics, territorials, socials...). S'establiran clarament els òrgans responsables i els mecanismes per a fer-ho efectiu. Instaurarem procediments més eficaços d'exigència de responsabilitats i de resposta davant la comunitat universitària de les persones que desenvolupen càrrecs institucionals. Realitzarem una auditoria i una rendició de comptes de les universitats privades i revertir el procés de privatització de l'ensenyament superior i crear les condicions perquè la creació de centres siga una inversió i no una manera de lucrar-se i fer negoci.

069 **Distribució de competències**: Les administracions educatives, en funció de les seues competències, tenen la responsabilitat de: determinar un model universitari i els seus objectius generals; garantir una universitat pública, gratuïta, universal i de qualitat, per al que deurien:

- **Planificar i coordinar el mapa universitari**, que inclou l'assignació d'objectius específics en cada universitat, les directrius generals per a les titulacions amb atribucions professionals i la priorització dels àmbits estratègics d'investigació; acordar un mapa racional i articulador del territori de titulacions, així com la seua estructura, revertint la implantació de graus de 3 anys i màsters de 2 anys que ha generat més problemes econòmics i acadèmics; per a això proposem obrir un procés de debat participatiu per al disseny de titulacions que incloga a tota la comunitat universitària.
- **Proveir de recursos a les universitats** per a poder aconseguir aquests objectius amb la qualitat adequada; garantir el finançament públic d'una investigació contextualitzada amb finalitats socials i per al desenvolupament de teixit industrial.
- **Avaluar del nivell de consecució d'aquests objectius.**
- **Vetlar per que siguen satisfetes les demandes socials i siguen respectats els principis generals de servei públic, equitat, cooperació, etc.**

070 **Els consells socials**: han de recuperar la seua funció original de nexe entre la universitat i la societat, per a aconseguir una millor representativitat del conjunt de la societat. D'una banda, fent arribar a la universitat les inquietuds i necessitats socials, valorant les possibilitats de la universitat per a satisfer-les, i, en sentit contrari, com a principal canal de rendició de comptes de resultats i objectius adquirits. Hem de garantir que els Consells Socials decidisquen en funció de criteris socials i no polítics i canviar la seua composició perquè puguen entrar a formar part diferents organitzacions civils i moviments socials. Correspondria a la comunitat universitària les decisions de caràcter acadèmic i d'organització interna: l'organització docent; l'organització de la investigació; i l'assignació de tasques a cada membre del personal.

071 **Gestió econòmica**: és necessari reforçar els mecanismes de control pressupostari per part de l'administració educativa. La gerència hauria d'assumir de forma efectiva la responsabilitat de rendir comptes sobre la gestió econòmica de la universitat. Donar més rellevància als òrgans de representació de les treballadores i treballadors com a òrgans de control de la gestió econòmica i de personal. És necessari reforçar els drets d'informació i consulta dels treballadors recollits en la legislació laboral.

072 **Política lingüística**: Promoure l'ús del valencià com a llengua prioritària en la vida acadèmica.

073 **Vetlar per una universitat integradora i inclusiva**.

074 **La participació de la comunitat universitària**:

- **Govern intern basat en la corresponsabilitat**: Millorar substantivament el nivell de participació en el disseny dels pressupostos de les universitats, implantant procediments més articulats i oberts que permeten recollir les aportacions dels membres de la comunitat universitària en la seua elaboració. Desenvolupar sistemes consultius directes destinats al conjunt de la comunitat universitària que permeten conéixer l'estat d'opinió en relació amb els efectes de les retallades i les polítiques d'ingerència. Establir la possibilitat de realitzar consultes vinculants en el conjunt de la comunitat universitària en assumptes d'especial rellevància. Retornarem al Claustre i al Consell de Govern el seu funcionament democràtic i el seu poder decisori. Igualarem els drets democràtics i el pes dels diferents grups/col·lectius que conformen la comunitat universitària.
- **Col·legialitat de les decisions, elecció dels càrrecs**: dos punts clau per a aconseguir aquesta corresponsabilitat són l'elecció

dels càrrecs i la col·legialitat de les decisions. Caldria recuperar el caràcter vinculant de determinats acords del Claustre Universitari i dels altres òrgans col·lectius. En l'elecció dels òrgans hauria de garantir-se una participació més democràtica del personal de les universitats. La corresponsabilitat és imprescindible en la universitat, on la innovació en docència, la creativitat en la investigació, l'eficàcia en la gestió i el rendiment acadèmic depenen de l'actitud, la professionalitat i el convenciment dels seus integrants i on precisament es pretén educar en aquests valors.

- **La participació de les estudiants**: incrementar el pes de les estudiants en els diferents òrgans de participació i decisió de les Universitats. Establir canals complementaris d'interlocució directa entre les estudiants i els equips directius en cada cas. Fomentar el lliure associacionisme estudiantil, que també forma part de la seua formació com a persones actives i integrades en la vida ciutadana.
- **Treball digne per al personal universitari**: Articulació de la negociació col·lectiva i democratització de les relacions laborals. Recuperar i reforçar la negociació col·lectiva des de l'autonomia i la responsabilitat dels interlocutors socials en l'àmbit universitari. L'articulació de la negociació col·lectiva ha d'anar lligada a la distribució i clarificació de les competències entre administracions i universitats. Establir la carrera professional del PAS. Signar un conveni col·lectiu autonòmic marc per al personal laboral (PAS i PDI) que garantisca l'accés a una carrera professional estable. Promoure (des de la Llei d'Universitats Valenciana) un cos únic de professorat.
- **La Universitat com a generadora del nou teixit productiu**: Promoure l'ús comú de recursos i resultats d'investigació i crear una xarxa col·laborativa Universitat-Pimes. Garantir l'ús social de les patents evitant qualsevol utilització d'aques-

tes per a restringir el lliure ús del resultat de les investigacions finançades amb fons públics, en tant no es modifique la legislació per a garantir aquest ús amb caràcter general.

ESPORT

Per a la societat del segle XXI la pràctica d'activitats físicoesportives forma part de la vida quotidiana des de la infància a la vellesa, és una activitat social que concerneix al conjunt d'aquesta. Per tant, el tractament de les polítiques esportives ha d'anar més enllà de l'estrictament referit a l'esport de competició. Fins ara la dedicació pressupostària, centrada majoritàriament en l'esport federat, no s'ha correspost amb l'enorme valor social de la pràctica esportiva, deixant en segon pla les inversions per al foment de l'esport base, l'oferta d'activitats d'oci actiu municipal o la cura d'instal·lacions esportives públiques, al seu manteniment, a l'eliminació de barreres físiques, etc. D'altra banda, constatem la falta de reconeixement de les professions esportives, no solament les dedicades a la gestió o la preparació esportiva, també a les esportistes professionals els qui a més presenten problemàtiques associades a la conciliació familiar o la continuïtat laboral.

Som testimonis de l'enorme impacte mediàtic dels esdeveniments esportius i de la força que té l'esport com a transmissor de valors com la companyonia, la superació, el respecte a les regles, els beneficis per a la salut, etc. No obstant això, observem amb preocupació comportaments xenòfobs, violents, sexistes, etc. davant els quals s'hauria d'aplicar amb major contundència la legislació vigent. El tractament d'aquests aspectes educatius, focalitzats en l'àrea escolar d'educació física, necessiten de major atenció i recursos.

Des dUnides Podem – Esquerra Unida fomentarem la pràctica d'activitats fisicoesportives en tota la població en igualtat de condicions. Advoquem per un accés a aquesta pràctica sense desigualtats per gènere, edat, origen, capacitats diferents o situació econòmica. Cal garantir els recursos necessaris a la ciutadania perquè puga decidir i practicar de

forma responsable i adequada qualsevol activitat física lúdic-esportiva amb la finalitat de crear hàbits autònoms, perdurables i saludables.

075 Revisar i crear **programes de promoció de l'activitat física, esport i qualitat de vida** per a la ciutadania que s'ajusten a les recomanacions dels organismes de referència establides per a cada grup d'edat i tipologia poblacional. Impulsar la col·laboració entre sector sanitari i esportiu per a utilitzar l'exercici com a eina preventiva i de tractament de problemes de salut seguint el model de la recepta mèdic-esportiva. Formació d'equips de treball multidisciplinaris per al seu desenvolupament, des de l'àmbit de la salut, de l'educació i del condicionament físic.

076 Creació i **millora de la legislació autonòmica per a la regulació de les professions de l'esport i l'activitat física.** La fi d'aquesta regulació professional és garantir i optimitzar els beneficis socials, educatius i de salut de l'activitat física i esportiva en la ciutadania al mateix temps que vinculem competències a cada tipus de titulació i vetlem perquè cada professional titulat actua en l'àmbit de la seua competència sense intrusisme i amb total seguretat per a les persones a les quals dirigeix la seua pràctica. En particular, les persones esportistes professionals mereixen una regulació acadèmica i laboral específica que els ajude i protegisca durant la seua vida esportiva en actiu i els facilite la seua continuïtat laboral després.

077 **Augmentar la dedicació horària de l'àrea d'Educació Física en els centres educatius,** des de les etapes obligatòries i ampliant la seua oferta en el Batxillerat i els estudis universitaris. L'augment del temps d'activitat física en la infància i la joventut és necessari per a combatre els creixents nivells de sobrepés i obesitat infantil, així com altres comportaments de risc (sedentarisme, conductes addictives, etc.) sobre els quals la pràctica físic-esportiva pot ser una gran aliada.

078 **Reflectir en la Llei de l'Esport autonòmica i en la legislació corresponent el valor social afegit dels grans esdeveniments esportius**, regulant la transparència en el seu finançament, el compliment escrupolós de la normativa antiviolència i el tractament mediàtic respectant valors no discriminatoris o sexistes.

079 **Posar en marxa el Pla Estratègic de l'Activitat Física i l'Esport de la Generalitat**, així com impulsar el Pla Director d'Instal·lacions Esportives. Són dos elements imprescindibles per a dotar de coherència les diferents actuacions en tot el territori amb la màxima eficiència i minimitzant costos.

080 **Les associacions o els clubs esportius, així com les federacions esportives establides en l'àmbit autonòmic hauran de complir amb allò que establisquen els acords internacionals en matèria de Drets Humans, prestant especial atenció** a la no discriminació per motius d'ètnia, origen, gènere, condició sexual, ideologia o credo per a la pràctica esportiva en igualtat de condicions.

081 Tota entitat esportiva que reba o aspire a rebre fons públics, independentment del concepte d'aquest i per tant incloent patrocinis, haurà de disposar d'un pla d'igualtat entre homes i dones, tant per a la pràctica esportiva com per a la presència en les directives i el personal laboral. També hauran de complir amb els criteris de transparència comptable que la Generalitat Valenciana li exigisca. Finalment, haurà de disposar d'un pla d'accessibilitat per a persones amb les capacitats sensorials o de mobilitat reduïdes.

082 **Les federacions esportives valencianes, màximes representants de cada esport en el nostre àmbit territorial, hauran de disposar de mètodes democràtics per a la renovació de directives que incloguen la limitació de mandats.**

INSTAL·LACIONS

Les instal·lacions esportives de l'àmbit autonòmic, sufragades en part o íntegrament amb diners públics per a la seua construcció, obres de millora o plans de manteniment (pavellons, camps poliesportius, piscines, circuits, camps de futbol, centres d'alt rendiment, residències d'esportistes, etc.), hauran de ser gestionades des d'organismes públics, ja siguen aquests els mateixos finançadors o ens receptors de la gestió de les instal·lacions, sota les següents premisses:

- La Generalitat Valenciana realitzarà un mapatge de les instal·lacions de titularitat pública que constituiran la Xarxa d'Instal·lacions Esportives, a fi d'optimitzar la seua utilització i el seu estat de manteniment i conservació. Entre les dades a recopilar estarà també el model de gestió amb l'objectiu d'optimitzar el rendiment de les instal·lacions de gestió pública i de comprovar el compliment dels convenis en les instal·lacions en règim de concessió administrativa.
- La Generalitat Valenciana col·laborarà amb la resta de les institucions públiques amb competències en matèria d'esports per a l'ordenació de les instal·lacions esportives, fomentant la recuperació d'aquestes per a la gestió pública a través de convenis de col·laboració. Per al cas concret de les Diputacions provincials, la Generalitat Valenciana exercirà les competències en exclusiva en matèria d'esports, convidant a les Diputacions a col·laborar.
- En els processos de recuperació d'instal·lacions per a la gestió pública per part d'institucions valencianes, la Generalitat Valenciana vetlarà perquè aquestes transferències al sector públic es fan sense pèrdua en la qualitat de l'oferta esportiva i sense perjudici en les condicions laborals de les persones treballadores en la concessionària que explotava la instal·lació.
- Per a les instal·lacions que vagen a ser gestionades a través d'una concessió administrativa, siga aquesta de primera explo-

tació o de renovació, la Generalitat Valenciana vetlarà perquè la licitació incloga les clàusules següents:

- Subrogació del personal que estiguera treballant en l'explotació, sense pèrdua de condicions laborals.
- Instauració de clàusules socials per a la contractació de personal en situació d'exclusió social, persones amb discapacitat o aturades de llarga duració.
- Compromís de transparència comptable en els termes que la Generalitat Valenciana definisca.
- Reserva d'ús d'instal·lacions per a accés lliure de públic, clubs esportius o federacions, garantint la màxima disponibilitat per a la celebració d'esdeveniments esportius organitzats per aquestes últimes.
- Valoració positiva de la inclusió en el projecte d'explotació de mesures per a la preservació i cura de l'entorn de la instal·lació, l'accessibilitat per a persones amb mobilitat reduïda i l'estacionament per a vehicles no contaminants.

SANITAT

LA SANITAT ÉS UN DRET, NO UNA MERCADERIA

Defensem un sistema sanitari públic, universal i gratuït, basat en l'atenció primària amb una organització territorial descentralitzada, de gestió eficaç i amb mecanismes de control participatiu. Defensem un model de sanitat públic integral i integrat que garantisca que les persones reben una assistència sanitària accessible i de qualitat, sense diferències a causa dels seus ingressos econòmics o lloc de residència.

Pretenem blindar la sanitat pública de l'efecte corrosiu del mercat o de les retallades pressupostàries.

Perquè defensem polítiques sobre els determinants socials en el procés de l'emmalaltir amb l'objectiu de disminuir les desigualtats en salut i que necessiten de la participació activa del personal de la Conselleria i de les persones usuàries. Perquè defensem una sanitat pública de qualitat i no de caritat, sense retallades ni privatitzacions, reprenem el lema que va propagar tan encertadament la marea blanca de la sanitat no es ven, es defensa.

FINANÇAMENT SUFICIENT

083 La Sanitat Pública Valenciana precisa d'un finançament suficient per a deixar enrere l'etapa de retallades del Partit Popular. Considerem necessari blindar com a sòl el destinar el 7% del PIB valencià a la sanitat pública acostant-nos així a la mitjana europea. Cal augmentar en la pròxima legislatura el percentatge destinat a Atenció Primària que haurà de passar d'una mica menys del 14% actual fins al 20% de la despesa sanitària, amb l'horitzó d'aconseguir el 25% tal com recomana l'Organització Mundial de la Salut (OMS).

ELIMINACIÓ DE LES DESIGUALTATS EN LA SALUT I EN L'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA

Incorporar la salut en el disseny de totes les polítiques públiques protegint el dret a la salut de les persones, millorant la vida de la gent especialment dels sectors de la població més vulnerables. La salut va més enllà de la sanitat i s'ha demostrat que reduir la desigualtat social no solament és just i necessari, sinó també saludable. Això passa per reduir la precarietat en la vida per mitjà de:

084 **L'impuls de polítiques públiques actives per a reduir la pobresa i el risc d'exclusió social** especialment en la infància, adolescència, dones, persones majors i migrants.

085 **L'actuació coordinada dels serveis de salut amb els serveis socials per a abastar la salut de les persones de forma integral** i poder disposar dels recursos existents distribuïts entre les diferents administracions i nivells assistencials. Implantar la historia sociosanitària

086 **La protecció a la salut dels nostres majors en el seu habitatge i en les residències**. Impulsar la promoció de llars segures per a persones majors que visquen soles, a través de tele-assistència gratuïta, i dispensació de dispositius de seguretat (detector de fums i de moviment). Establir programa de visita a domicili amb perspectiva sociosanitària i combat contra la soledat i l'aïllament d'aquest col·lectiu vulnerable.

- Prevenció de la discapacitat associada a l'envelliment: centres de dia, centres esportius i piscines accessibles a la població amb menors recursos econòmics.
- Desenvolupar programes d'atenció a les persones responsables de la cura de dependents i persones malaltes per l'impacte en la salut física i psíquica que això comporta.

087 **Millorar la salut i qualitat de vida de col·lectius vulnerables**. Establir programa d'assistència bucodental, òptica i ortopèdica universal i gratuïta (sense copagaments) que incloga intervencions de prevenció i reparació necessaris.

088 En particular, s'implementaran actuacions sanitàries protocolitzades per al col·lectiu de persones afectades per l'estafa diDental per a atendre els casos amb major afectació per mala praxi i major vulnerabilitat amb l'objectiu de reparar o alleujar els danys produïts. Per a evitar la repetició de noves estafes com la realitzada per iDental s'establiran mesures per a evitar la publicitat enganyosa en prestacions sanitàries amb responsabilitat dels i les directors

de les clíniques en les actuacions desenvolupades, així com de les pseudoteràpies.

089 **Salut bucodental**. La sanitat ha de ser un dret a l'abast de totes les persones i finançar públicament la salut bucodental permet projectar un desenvolupament de l'Estat de Benestar més ampli, assegurant la cobertura d'aquells elements centrals per a la salut. Aquesta cobertura serà 100% gratuïta i la implantació seria gradual, començant pels col·lectius més vulnerables (xiquets/es, gent amb baixos recursos i malalts crònics), fins a aconseguir la universalitat i que aquest servei s'incloga en la cartera de serveis sanitaris bàsics en els centres públics.

090 **Diferents, però amb igualtat de drets: Accessibilitat Universal**. Realitzar formació específica del personal sanitari per a treballar amb poblacions i col·lectius vulnerables: persones amb discapacitat- diversitat funcional, dones afectades per violència masclista, LGTBI migrants, persones sense llar, prostitució, xiquets i xiquetes víctimes d'abusos i maltractament, persones addictes a drogues i alcoholisme...

091 Habilitar instal·lacions sanitàries que permeten una estada digna, amb banys adaptats i les ajudes tècniques necessàries, així com comoditats suficients per a les persones amb capacitats diverses i acompanyants. Garantir l'accés ple de dones i xiquetes amb capacitats diverses a les cures sanitàries incloent consulta ginecològica, exàmens mèdics, planificació familiar i suport adequat durant l'embaràs, part i postpart.

092 **Una sanitat pública universal sense exclusions ni discriminacions**. Mentre no es derogue el Reial decret llei 16/2012, consolidar i aprofundir els avanços obtinguts amb el Botànic prevalent, com l'indica l'Observatori del Dret Universal a la Salut de la Comunitat Valenciana (ODUSALUD), el dret a la

salut i a l'assistència sanitària per damunt de qualsevol altra consideració administrativa. Blindar el dret a la protecció de la salut, sense exclusions ni discriminacions pel que realitzarem les mesures necessàries (àmbit estatal) per a incloure-ho com a dret fonamental en la constitució espanyola, així com derogar les disposicions del Reial decret llei 16/2012 que han instaurat l'apartheid sanitari i estés el copagament en pensionistes.

093 **Les persones privades de llibertat no han de ser castigades amb una sanitat de segona**. Integrar la Sanitat Penitenciària en el model d'atenció primària de la sanitat pública valenciana, millorant les condicions de la seua plantilla sanitària i la qualitat de l'assistència sanitària donada a la població reclusa. S'exigirà a l'Administració Central la transferència de recursos econòmics i humans necessaris, tal com ho indica la normativa bàsica.

094 **Combatre les desigualtats territorials en assistència**. Desenvolupar un pla d'assistència sanitària rural a les comarques de l'interior que garantisca a la població l'accessibilitat en igualtat tant a l'assistència sanitària com als programes de promoció de la salut i prevenció de la malaltia. Implementar mesures necessàries per a cobrir les places de difícil cobertura tant en Atenció Primària com als hospitals comarcals. Adaptar els recursos en matèria de transport sanitari d'emergències (i els punts d'atenció d'urgències 24 hores) per a garantir l'equitat.

095 **Fomentar l'alimentació sana. Incorporar estratègia de fiscalitat saludable.** La taxa d'obesitat en la nostra societat continua augmentant, la qual cosa empitjora el nivell de salut de la població a causa d'una major càrrega de malalties cròniques que l'acompanyen (hipertensió arterial, colesterol elevat, arteriopaties, diabetis mellitus, artropaties i un llarg etc.), afectant també la qualitat de vida. Per a afrontar aquest

repte hem de potenciar una dieta saludable i fomentar l'activitat física, combatent un ambient obesogènic.

- **Fomentar uns hàbits de vida saludables des de la infància**, amb promoció des dels centres escolars. Retirar productes no saludables en màquines de vending en centres públics (col·legis, hospitals, centres de salut, etc.). Fer que les propostes de la guia de menjadors escolars siguen d'obligat compliment per a les empreses de restauració col·lectiva que treballen en centres escolars. Promoure el segell de Qualitat de menjadors saludables. Pla Integral contra l'obesitat infantil.
- **Establir una fiscalitat saludable** que estiga, dins de les competències autonòmiques; basada en la millora de la salut de la població mitjançant la incentivació de conductes més saludables i la desincentivació de les més nocives per a la salut. Implantarem la taxa impost a les begudes ensucrades com ho recomana l'OMS. Afavorir les exempcions i reduccions tributàries a establiment de menjar saludable que fomente comerç de proximitat.

096 **Incloure la figura del Dietista Nutricionista en el Sistema Valencià de Salut.**

097 **Adaptar l'Estratègia de l'abordatge de la desnutrició en el Sistema Nacional de Salut a l'entorn valencià**, incloent la desnutrició relacionada amb la malaltia.

098 **Combatre la pobresa farmacèutica i els efectes del Copagament**. Estendre les partides pressupostàries implementades per lanterior Consell que han permés evitar el copagament i millorar l'adherència al tractament de medicaments en col·lectiu de pensionistes, persones amb discapacitat, famílies monoparentals femenines, població infantojuvenil, i assegurar la seua

extensió a les persones amb ingressos inferiors al Salari Mínim interprofessional (SMI) com figurava en el pacte del Botànic.

PROMOCIÓ DE LA SALUT

099 L'Educació. L'escola ha de ser un dels principals eixos vertebradors d'una societat més justa i equitativa, i per això proposem potenciar l'Educació per a la Salut a l'escola amb una implicació efectiva de tots els actors involucrats en les diferents etapes educatives dels nostres infants i adolescents per a iniciar els hàbits i conductes saludables.
Dins de l'educació per a la salut ha de concebre's la figura de professionals sanitaris, tals com psicòlegs, especialistes en comportament humà des d'un enfocament bio-psicosocial. Una bona educació per a la salut ha de centrar-se en un dels seus pilars, l'educació emocional. Assignatures d'educació emocional impartides per psicòlegs haurien d'impartir-se periòdicament. Aquest tipus d'educació des d'edats primerenques fins a l'adolescència és el millor factor de protecció en matèria de prevenció de patologies mentals en la vida adulta, el consum de substàncies d'abús, la violència de gènere, la salut sexual i els estils de vida saludables. Així doncs, els i les professores del futur haurien de tindre un coneixement psicològic major ja que la seua eina de treball són éssers amb intel·ligències múltiples, entre elles, l'emocional.

100 **La prevenció, una peça clau per a millorar la salut**. Els diferents programes de prevenció i detecció precoç de determinades malalties han demostrat amb claredat els seus efectes beneficiosos sobre la salut, establint-se en determinats estudis una reducció del 25 al 30% de mortalitat en la població a la qual van dirigits. Per això proposem la realització de programes de prevenció de malalties en els quals estiga

clarament establit el seu valor preventiu com, entre altres, el de càncer de cèrvix uterí.

- Campanyes de sensibilització de la població sobre prevenció de riscos sanitaris derivats de la tinença d'animals.
- Creació d'una xarxa de vigilància epizootiològica de malalties d'animals de companyia transmissibles a humans.
- Augmentar la Salut Bucodental a tots els segments de la població.
- Potenciar l'educació sanitària de la ciutadania: des de saber aplicar primers auxilis a un lesionat o malalt al carrer, així com saber utilitzar desfibril·ladors externs d'automàtics (DEA) fins a saber quan han d'acudir a un Centre de Salut o a un Servei d'Urgències.

101 Salut Mediambiental

- Actuació de les diferents Administracions Públiques sobre els determinants socials de salut: treball, educació, habitatge, ajuntaments millorant la coordinació amb la Conselleria de Medi ambient per a reduir la contaminació ambiental que repercuteix negativament en la salut de totes les persones especialment en les quals pateixen malalties cardíaques i respiratòries cròniques.
- Informe previ d'Avaluació de l'impacte en salut de lleis, plans i projectes.
- Creació d'un registre dels edificis amb amiant a la Comunitat Valenciana prèvia confirmació de l'existència d'aquest per un consultor independent en col·laboració amb la Conselleria de Sanitat. Eliminar l'amiant segons protocols existents amb notificació de fi del procés a la Conselleria.
- Potenciar les funcions de veterinària en la salut pública: participació en la prevenció de malalties d'origen animal

i activitats de control de riscos sanitaris derivats del medi ambient.

102 Salut Laboral

- Aprovació d'una Llei de Salut Laboral que regule els diversos aspectes de l'entorn i l'organització del treball que incideixen sobre la salut de la gent treballadora, el funcionament dels Comités de Salut Laboral i regule la col·laboració entre les Conselleria de Sanitat i Treball.
- Revertir l'actual llei de Mútues aprovada pel Govern del PP i incorporació de la salut laboral a les prestacions del sistema públic de salut.
- L'elaboració de mapes en els diferents sectors l'objectiu dels quals siga detectar i eliminar els factors de risc.
- Garantir la imparcialitat dels metges i metgesses d'empresa, plantejant-se la necessitat de què no depenguen laboralment de forma directa de l'empresari, així com reconduir el tema de les baixes laborals.
- Facilitar la reinserció després d'una minusvalidesa produïda per accident o malaltia professional.
- Compliment de la Llei de Protecció de Risc Laborals (articles 25, 26, 27) sobre protecció de l'embarassada i minusvalideses.
- Creació d'un Institut de Salut Laboral amb competències d'inspecció i que integre els diversos departaments.

RECUPERAR ALLÒ PRIVATITZAT. «LA SANITAT NO ES VEN, ES DEFENSA»

La recuperació del departament de salut d'Alzira ha sigut un avanç important, amb transcendència estatal, per a recuperar a la gestió pública directa el que fora vaixell almirall de la privatització de la sanitat Valenciana del PP. Es va complir l'indicat en el pacte del Botànic, però

hi ha hagut per part del PSPV-PSOE retards i indecisions a continuar per eixa senda. El Consell no va fer tots els deures en no complir amb la seua promesa de recuperar el departament de salut de Marina Alta tal i com havia promés. Tampoc va ser diligent a recuperar la Ressonància Magnètica quan va acabar el contracte final d'octubre de 2018. Per això hem d'aprofundir allò avançat en aquest camp amb decisió i per a garantir el complir amb l'objectiu d'uns serveis públics no mercantilitzats, on la salut no siga camp per al lucre privat, per a això continuem mantenint la necessitat de derogar la Llei 15/ 97 que ha permés la privatització de la sanitat públic (norma bàsica).

103 Concessions Administratives (Model Alzira)

- Recuperar els departaments de Salut privatitzats, l'anomenat model Alzira, per a una gestió pública i directa per la Conselleria de Sanitat, com així ho indica la modificada Llei de Salut de la CV en el seu article 7.4, descartant fórmules d'empresa pública, cogestió i /o participació amb empreses privades.
- Complir la promesa de recuperar el departament de salut de Dénia a la gestió pública directa en la pròxima legislatura.
- No renovar la concessió del departament de Salut de Torrevella en finalitzar el contracte (2021) que passarà a la gestió pública directa, com en la resta de les concessions.
- Incrementar el control d'Inspecció Sanitària de la resta de concessions per a assegurar la qualitat i equitat de l'assistència sanitària. En cas d'incompliment repetit i greu de l'empresa concessionària, es contemplarà la finalització anticipada del contracte per interés públic.
- Publicar els informes de les comissions ciutadanes d'auditoria de les concessions administratives entregades a la Conselleria al gener de 2019 i donar a conéixer els incompliments del contracte, i el cost, que van representar per a les arques públiques, trobats després de recuperar el departament de Salut dAlzira.

104 **Ressonància Magnètica**. La política del Partit Popular va segrestar l'alta tecnologia sanitària per a donar-li-la a empreses amigues i augmentar la rendibilitat d'aquestes. Eixe capitalisme damiguets té la seua expressió més característica en la privatització de les Ressonàncies Magnètiques, on la Sindicatura de Comptes va demostrar que la gestió pública era més barata, i que la Societat de Radiologia de la CV va indicar que la unificació de les diverses tècniques d'imatge milloraria la qualitat en l'assistència sanitària, la formació del personal sanitari i potenciaria la investigació.
En aquest sentit completarem la recuperació de les Ressonàncies Magnètiques en tots els departaments de salut, dotant del personal suficient i de la màquines i tecnologia adequada.

105 **Medicina Nuclear**. Un altre servei sanitari d'alta tecnologia i d'elevat impacte per a la pràctica sanitària que va ser en gran part privatitzat és la Medicina Nuclear. Potenciarem la recuperació de la PET-TC. Tomografia emissió de Positrons i altres tècniques de l'especialitat, dotant-la dels recursos humans i materials necessaris, perquè desenvolupen la seua activitat matí i vesprada, reduint radicalment les externalitzacions.

106 **Hemodiàlisi**. Avançar en la recuperació de l'hemodiàlisi a la gestió pública directa, augmentar els centres públics que ho realitzen, iniciant aquest camí dotant al Departament de Salut de Vinaròs de secció de nefrologia que pare atenció d'hemodiàlisi als pacients aguts hospitalitzats o en urgències, com així es va aprovar en el pressupost de 2019.

107 **Reforçar els serveis d'Oncologia dels diferents departaments de salut de la Conselleria per a atendre pacients amb càncer i disminuir la necessitat de derivació a centres Concertats-IVO**. Reafirmem l'alt nivell de l'assistència sanitària oncològica de la

nostra xarxa pública, com allò indicat en el comunicat promogut per ACDESA Associació en defensa de la sanitat pública signat per 552 professionals sanitaris, que negava que l'IVO fora l'únic centre que realitza una atenció integral al pacient amb càncer en la Comunitat Valenciana. És necessari reforçar els seus recursos en una àrea amb constants avanços.

108 **Transport Sanitari Urgent**. Iniciar estudis i actuacions per a recuperar a la finalització del contracte vigent els serveis de transport sanitari urgent (SAMU i Suport Vital Bàsic), integrant-ho en la cadena assistencial sanitària de gestió pública directa. Millorar les condicions de treball i els llocs de descans dels TES (Tècnics en Emergència Sanitària). Incloure al personal TES en els cursos de formació impartits per la EVES i participació dels mateixos en els protocols i guies d'atenció a les Emergències Sanitàries. Revisar que els temps de resposta en la prestació de transport sanitària urgent isòcrones- es compleixen i asseguren l'equitat per a les diferents comarques, i fer pública en informe anual aquests retards, per departament de salut i Zona Bàsica de Salut.

109 **Cuina en Hospitals**. Avaluar la qualitat dels serveis de cuina en cada departament de salut i recuperar aquests serveis privatitzats quan no complisquen la qualitat acordada. Internalitzar aquests serveis una vegada que finalitzen els períodes de la concessió. Augmentar la plantilla de dietistes-nutricionistes.

110 **Manteniment**. Hem d'impedir la deterioració progressiva dels nostres centres sanitaris per falta d'inversions i dúmping en els contractes de manteniment que posposen sense dia les reparacions necessàries. Per a això requerim avaluar la situació de manteniment de les infraestructures sanitàries, hospitals i centres de salut, i internalitzar els serveis de manteniment

en completar les concessions, o finalització anticipada de les mateixes si no compleixen amb els termes dels contractes. Valorar creació de categoria professional concord a aquestes funcions recuperades.

111 Atenció primària. **L'atenció primària ha de ser l'eix vertebrador del sistema valencià** de salut no solament per a l'atenció sanitària sinó per a la promoció de la salut, la prevenció de malalties i el desenvolupament de polítiques de salut comunitària efectives i saludables. Una característica fonamental de l'atenció primària és que aborda l'atenció integral del pacient o la pacient, realitza un seguiment longitudinal i evita la fragmentació de la medicina especialitzada. És necessari l'adopció de mesures per a desenvolupar el model d'Atenció Primària com a pilar bàsic del sistema sanitari públic valencià recuperant activitats essencials com l'atenció comunitària, la prevenció i la promoció de la salut pública, a més d'incrementar la seua capacitat resolutiva, retornant així el prestigi social i professional al primer nivell de contacte de la ciutadania amb el sistema nacional de salut. La destacada comesa d'atenció primària en el sistema valencià de salut requereix dotar-lo de major protagonisme, redefinint el seu paper i planificant actuacions, per a la qual cosa proposem les següents mesures:

- Finançament suficient de l'atenció Primària: corregir el desequilibri tradicional del pressupost sanitari a favor de l'atenció hospitalària no sent acceptable en cap cas xifres per davall del 20%, incrementant progressivament el seu pressupost amb l'horitzó d'aconseguir el 25% tal com recomana l'OMS.
- Assignar línia pressupostària específica de primària en els pressupostos anuals.

- Reforçar el pes d'atenció primària en l'estructura sanitària: creació en l'organigrama de la Conselleria de Sanitat d'una Subdirecció General d'Atenció Primària dependent del DG d'Assistència Sanitària.
- Reforçar el funcionament com a equip multidisciplinari del personal de primària.
- Potenciar l'atenció primària dotant-la de recursos materials i humans necessaris per a desenvolupar la seua activitat, amb redefinició dels contingents adequats per a realitzar dins de l'agenda de treball tant les tasques assistencials com les administratives, docents i investigació, treball en equip i tasca comunitària, que inclou la promoció de la salut, prevenció de les malalties, educació sanitària i participació en els consells de salut bàsics.

112 Potenciar el paper de professionals d'infermeria: reorganitzant l'agenda d'infermeria per a assegurar que les necessitats assistencials, de promoció i prevenció siguen realitzades per infermera referent, tant en l'àmbit del centre de salut, com en domicili, i en les diferents modalitats: demanda, programada i urgent. Incorporar la salut escolar com a activitat programada comunitària d'infermeria. Reforçar la visibilitat i accés a la persona responsable d'infermeria (incloure que figure sempre en la targeta SIP el nom d'infermera assignada al costat del de personal facultatiu).

113 Incrementar la capacitat resolutiva d'Atenció Primària planificant la incorporació i/o accés a noves tècniques diagnòstiques, reorganitzant agenda amb consulta programada i específiques. Reduir les càrregues administratives del personal sanitari d'Ap.

114 Millorar la gestió de les agendes: humanitzar l'atenció sanitària i millorar la qualitat assistencial amb l'objectiu de disposar,

almenys, de 10 minuts per consulta. Assegurar temps suficient per al desenvolupament d'activitats no assistencials (atenció a la comunitat, formació, docència, investigació i aspectes organitzatius)

115 Augmentar el pes relatiu de les següents activitats en la planificació i gestió de l'Atenció Primària de salut:

- Atenció domiciliària programada.
- Atenció al final de la vida i cures pal·liatives.
- Educació per a la salut i promoció de la salut grupal.
- Salut Comunitària i participació ciutadana a través de Consells de Salut Bàsics.

116 **Formació al personal**. Establir a tot el personal d'un mínim d'hores trimestrals dedicades a formació en horari laboral.

117 **Elaborar Pla d'atenció integral a la urgència**: en el qual es millore la coordinació dels recursos i dispositius sanitaris disponibles d'atenció a la urgència i emergència, evitant la mobilització de les UBA per a aquesta atenció i que done solució també al problema del transport.

118 **Incrementar l'oferta formativa especialitzada familiar i comunitària**. EIR (Infermeria Interna Resident) i MIR (Mèdica/o Interna Resident) adaptant de manera paral·lela les necessitats d'unitats docents, places i de tutories acreditades.

119 **Millorar la Dotació de recursos humans i mitjans suficients, amb estabilitat de les plantilles**. Dimensionar correctament la plantilla de totes les categories presents en l'Atenció primària i garantir la cobertura de les absències previsibles al 100%. Definir ràtios del conjunt de professionals dels EAP (metgessa de família, infermeria Familiar i Comunitària,

Pediatria, Fisioteràpia, logopeda, nutricionista, Treballadora social, Matrones, Personal Administratiu, Zelador/a, TCAE, Odontologia, higienista dental) en funció de les característiques de la població (envelliment, socioeconòmiques, culturals, dispersió geogràfiques) i tenint en compte l'existència de grups comunitaris en les Zona Bàsiques de Salut (centre soci-sanitaris, centres escolars, existència de zones d'acció preferent). Establir com a model la relació UBA entre metge/a i infermer/a en atenció primària compartint mateix contingent de persones. Implantació progressiva de llocs d'infermeria d'Atenció Primària en Infermeria familiar i comunitària. Desenvolupament de les competències i autonomia de la professió infermera. Convertir les places amb contractes d'atenció continuada en estructurals i consolidar les mateixes com a personal estatutari. Adequar plantilla suficient de treballadores socials en els equips d'atenció primària per a complir la seua tasca no solament assistencial sinó comunitària.

120 **Incorporar noves sinèrgies i noves categories professionals a equips d'atenció primària de fisioterapeutes**, podòlegs, dietista-nutricionista. Establir el model col·laboratiu d'atenció als trastorns mentals comuns entre primària i psicologia clínica dependent de salut mental, establint el professional referent i la visita programada a centres de salut.

121 **Reforçar la coordinació entre atenció primària i especialitzada**, potenciant l'elaboració conjunta i consensuada de guies clíniques d'actuació i criteris de derivació davant les malalties prevalents, adaptades a cada departament de salut, amb visites programades als centres de salut d'especialistes hospitalaris (Link assistencial) per a millorar sinèrgies i accessibilitat.

122 **Fer realitat la Història Clínica Electrònica única per pacient**, adaptant els sistemes informàtics que empren primària i especialitzada, per a evitar retards que dificulten el treball quotidià del personal sanitari per ineficiències de les aplicacions.

123 Reorganitzar horari d'obertura dels Centres de Salut (de 8.00 a 20.00) com a mesura de reforç de la presència de professionals en horaris de major demanda de la població i de millora de la conciliació laboral i personal.

PARTICIPACIÓ EN LA SANITAT

124 Impulsar la participació de la ciutadania en el disseny, desenvolupament i avaluació de les polítiques de salut local a través dels consells de salut bàsics.Els consells de salut bàsics es desenvoluparan, d'acord amb l'última modificació de la llei de salut de la CV i estaran integrats per usuaris/es, treballadores i professionals sanitaris d'atenció primària, de salut pública, dels serveis socials municipals, centres educatius, representants dels ajuntaments així com entitats, grups i associacions de la Zona de Salut.

125 S'inclourà la conformació dels consells de salut bàsics com a objectiu dels acords de gestió dels departaments de salut.

126 Establir dins de la jornada laboral mensual del personal dels equips d'atenció primària i salut pública, la participació en els Consells de Salut Bàsics com a activitat de promoció de salut, treball comunitari i participació ciutadana.

127 Es brindarà informació epidemiològica accessible i útil, amb la participació dels centres de salut pública del departament i de l'Observatori Valencià de Salut, perquè els consells de salut

bàsics participen en l'elaboració del diagnòstic de salut de la seua zona bàsica.

ATENCIÓ EN LA SALUT MENTAL

La nostra proposta consisteix a desenvolupar i aplicar una política sanitària contra l'hegemonia del model biomèdic radical i a favor de l'atenció comunitària, socialment incloent i respectuosa amb els drets humans. Tal proposta hauria de ser desenvolupada per un Consell Autonòmic de Salut Mental, informat de les necessitats de la població des de baix, i dirigida, gestionada i administrada per una Oficina Tècnica de Salut mental.

128 **Contra l'hegemonia del model biomèdic d'atenció**. Contra l'hegemonia del model individualista d'atenció, que afecta a la pràctica de la psiquiatria en forma de model biomèdic, però que igualment afecta a la resta dels professionals de salut mental, i a favor d'un model multidisciplinari centrat en les necessitats de les persones i en la relació d'aquestes amb el seu context social. La formació del personal sanitari està mediatitzada pels biaixos propis d'una indústria farmacèutica interessada exclusivament a vendre els seus productes. Hui dia, la major part de les intervencions en els centres de salut mental són de caràcter farmacològic. La iatrogènia, la dependència, la medicalització i el balafiament de diners són les seues conseqüències negatives més greus. Denunciar que l'escassetat de professionals de psicologia clínica condueix al fet que menys de l'1% dels pacients reba psicoteràpia o la reba amb una freqüència de sessions totalment insuficient i denunciar també la falta d'implicació de la psicologia clínica en el treball multidisciplinari i comunitari.

129 Proposem elaborar, amb el consens de les parts interessades, una **política sanitària orientada a limitar els efectes del model individualista d'atenció**. Punts clau d'aquesta política serien els següents:

- Limitar la influència de l'empresa farmacèutica en la formació dels psiquiatres regulant les visites dels delegats de la indústria en els centres sanitaris durant l'horari de treball.
- Contrarestar l'efecte de la propaganda de productes farmacèutics mitjançant la difusió d'informació basada en l'evidència científica.
- Organitzant i finançant amb recursos públics la formació continuada dels especialistes.

130 Reforçarem la perspectiva psicològica en la comprensió i resolució dels trastorns mentals:

- Incrementant la dotació de psicòlegs clínics, infermeria de salut mental i treball social dependents de salut mental, amb destinació en atenció primària.
- Creant la figura del «professional referent».
- Implantant, prèvia formació específica del personal, el Model Col·laboratiu d'atenció als trastorns mentals comuns entre atenció primària i psicologia clínica dependent de salut mental.

131 Política d'atenció comunitària:

- Transferir la coordinació i la gestió clínica de la xarxa de serveis de Salut Mental des dels Hospitals Generals als Centres de Salut Mental.
- *Desinstitucionalitzar i desprivatitzar la xarxa de Centres Especials per a Malalts Mentals (CEEM), creant com a alternativa una xarxa d'habitatges, de menys de 15 llits, i amb nivells diversos de suport, que permeta adaptar l'oferta a les diferents necessitats d'autonomia dels usuaris.
- Incrementar els recursos d'infermeria de salut mental per a l'atenció domiciliària, creant la figura de professional referent.

- Incentivar i donant suport a la implantació d'estratègies de gestió clínica eficaces, tals com l'atenció primerenca a primers episodis de psicosis i la psico-educació familiar per a la prevenció de recaigudes, així com equips de tractament assertiu comunitari flexible per a la rehabilitació en l'àmbit comunitari.
- Limitar l'àrea de cobertura dels equips de salut mental a 50.000 habitants com a màxim.
- Garantir la implicació de les associacions d'usuaris i familiars en la planificació i l'avaluació dels serveis comunitaris de salut mental.
- Reforçar la multidisciplinarietat en la comprensió i en la resolució dels trastorns mentals:
- Completar la dotació dels equips dels centres de salut mental actualment infradotats.
- Incentivar la implementació de Plans Individualitzats d'Atenció elaborats per l'equip multidisciplinari amb la participació efectiva de l'usuari i/o la seua família.
- Implantar la formació continuada obligatòria per a equips multidisciplinaris.

ADDICCIONS

Actualment no es disposa d'un Pla Estratègic de Trastorns Addictius de la Comunitat Valenciana en vigor, per la qual cosa és necessari donar resposta a les mancances de l'antic pla estratègic. Per a elaborar el nou Pla Estratègic s'ha d'incloure en la seua redacció a les societats científiques, experts, associacions de persones afectades i malaltes, així com a les Conselleries involucrades. Ha de basar-se en l'evidència científica amb un abordatge integral, establint la coordinació necessària que hauria d'incloure el següent:

132 Donada la transversalitat del problema i els múltiples agents i administracions involucrades en les addiccions es proposa la creació d'una figura responsable en matèria de Trastorns addictius.

133 Redimensionar el nombre d'Unitats de Conductes Addictives (UCASs), fent desaparéixer la diferenciació entre UCA i Unitats d'Alcoholèmia (UA), podent atendre totes elles qualsevol tipus de trastorn addictiu.

134 Els equips de les unitats assistencials han de ser multidisciplinaris i estar formats almenys per personal mèdic especialitzat, psicòleg/a clínic, infermer/a, treballador /a social, administratiu/a.

135 Suplir les mancances de serveis en la xarxa de centres d'atenció complementària. (Unitats de Desintoxicació hospitalàries, habitatges tutelats) i les conseqüents llistes d'espera en comunitats terapèutiques.

136 Redimensionar nombre de llits per a desintoxicació que és actualment insuficient, planificant creació d'unitats de mitja estada per a quadres addictius que ho requerisquen.

137 Planificar oferta formativa per a personal involucrat a atendre aquests trastorns.

138 La prescripció, preparació i dispensació de la metadona haguera d'integrar-se en la xarxa sanitària pública. Això permetria facilitar de la prescripció i dispensació en les UCAs.

139 Treballar l'estigma de l'addicte en els diferents nivells: societat, administració i professionals.

140 Generar recursos específics per a joves en situació de risc, fomentant la prevenció, i contemplar la intervenció familiar com a complementària al treball a realitzar amb el la jove. Incloure l'assistència i assessorament a tot l'entorn de la persona afectada.

141 L'atenció i tractament de les patologies duals es realitzarà conjuntament amb salut mental.

142 Dissenyar programes específics per a atendre les necessitats de diferents grups de persones amb addiccions que presenten diverses problemàtiques d'exclusió afegides. No existeixen recursos adequats per a cobrir les necessitats sociosanitàries d'aquestes persones a causa de la seua malaltia física o mental i/o a la llarga trajectòria de consum. Estan fora del circuit terapèutic pacients crònics; persones usuàries de drogues amb VIH/SIDA / Hepatitis C i persones amb patologia dual.

143 Desenvolupar la Llei del Joc. Posar en marxa els mecanismes necessaris per a controlar de forma real l'accés de menors al joc en línia i frenar la publicitat agressiva que promocionen tant els operadors com algunes organitzacions que tenen beneficis vinculats amb aquesta activitat. Prohibir la publicitat explícita sobre joc en mitjans de comunicació, tal com ocorre amb l'alcohol i el tabac.

144 Generar una sensibilitat major cap a les addiccions no tòxiques i no veure el joc com a simple creador d'ocupació.

145 Incrementar l'atenció a les addiccions no tòxiques (especialment el joc en línia entre els joves) que adquireixen més protagonisme cada any.

146 Destinar recursos per a posar en marxa processos que afavorisquen el diagnòstic durant el tractament- dels trastorns mentals associats al consum de drogues (patologia dual)

LLISTES D'ESPERA

Els retards en llistes d'espera: Com indica la FASDP (Federació d'Associacions en Defesa de la Sanitat Pública) Les demores reals que té els malalts per a aconseguir l'assistència del seu problema de salut són un sumatori de demora en Atenció Primària + demora en 1a consulta especialitzada + demora en proves diagnòstiques + demora en interconsultes + demora en Llista d'Espera Quirúrgica. Els retards poden provocar no solament ansietat, incomoditat i impacte en la vida diària de la persona afectada, sinó que la malaltia pot empitjorar la seua evolució a causa dels retards. Per a afrontar el repte que suposen i l'impacte que provoquen les llistes d'espera es proposa un Pla Estratègic que incloga les **següents mesures**:

147 **Millorar informació amb Llistes d'Espera sense maquillatge**.

- Transparència en la gestió de les llistes d'espera tant de cirurgia, com a proves diagnòstiques i consultes externes., amb informació desagregada per departament de salut, sexe, patologies més freqüents i especialitat. Incorporar la informació dels retards en: processos oncològics, en accés a consulta de primària superior a 48 hores i en salut mental. Informar retards en la primera consulta externa preferent d'especialitats.
- **Informar grau de compliment per patologia de temps garantits**. Optimitzar l'ús eficient dels recursos. Avaluar rendiment de quiròfans, consultes i proves diagnòstiques per departament de salut.

148 **Millorar el circuit assistencial des de primària a especialitzada.** Millorar la capacitat resolutiva en primària,

facilitar la realització de proves i, agilitar la citació directa de consulta especialitzada des dels centres de salut.

149 **Promoure les Consultes d'alta resolució**. Consultes on es fa la 1r visita pel /l'especialista amb petició i realització d'analítica i proves diagnòstiques que procedisquen, i després d'obtindre resultats, es revisa completant el diagnòstic i pautant tractament, tot en el mateix dia.

150 **Dimensionar Plantilla**. Adequar recursos humans necessaris ampliant plantilles, després d'analitzar les necessitats estructurals detectades en els últims anys.

151 **Implicar les i els professionals en els plans de millora de llista d'espera mitjançant incentius econòmics, laborals i professionals.**

152 **Potenciar l'ús preferent de recursos públics**. Adequar les plantilles per a poder realitzar, com a solució estructural, cirurgia programada, consultes externes i proves diagnòstiques, matí i vesprada a fi d'aconseguir ocupació plena, evitant així externalitzacions i limitar al màxim la necessitat de realitzar autoconcerts.

153 **Evitar el tancament de quiròfans o consultes a l'estiu.** Adequar recursos complementaris i incentius i beneficis al personal implicat quan no puga contractar-se personal per a cobertura d'eixes places a l'estiu.

154 Humanitzar l'Atenció Sanitària, millorar les cures i autonomia del pacient. Garantir l'aplicació del que s'estableix en la Llei 16/2018 de 28 de juny de la Generalitat, de drets i garanties de la dignitat de la persona en el procés d'atenció al final de la vida, aprovada en la passada legislatura, que reconeix el dret a morir sense dolor,

amb dignitat i a la no distanàsia. Aquesta llei potencia la voluntat i autonomia del pacient mitjançant l'impuls d'actiu del registre d'instruccions prèvies. En el marc del respecte i la defensa de les persones en el seu dret a decidir quina assistència sanitària vol rebre en el moment pròxim a la mort es respectarà la seua decisió pels professionals sanitaris que costarà en la història clínica.

155 Promoure la formació del personal sanitari a reconéixer que la persona en els moments finals de la vida ha de ser protagonista, evitant el paternalisme en l'elecció dels tractaments pal·liatius, respectant la privacitat i la dignitat evitant al màxim el sofriment.

156 Informe periòdic sobre grau de compliment de la llei d'atenció al final de la vida, avaluació de mesures aplicades i propostes de millora, segons el que s'estableix en l'Observatori de Mort Digna.

157 Es potenciaran les Cures Pal·liatives tant a nivell de pacients ingressats com en assistència domiciliària, coordinant les UHD (Unitats d'Hospitalització Domiciliària) i Atenció Primària.

158 Promourem la regulació de l'eutanàsia i del dret a la mort digna, que vam impulsar en la passada legislatura, per a reconéixer el dret a la lliure disposició de la pròpia vida i de la dignitat en el procés de morir, recollint una demanda de la ciutadania, actualment vigent en països del nostre entorn. Recordant que el fet que es legalitze l'eutanàsia i el dret a la mort digna no obliga a ningú, sinó que només permetria, que la persona que ho sol·licite i complisca amb els requisits legals, se'l reconega i respecte el seu dret a decidir.

TREBALL DE QUALITAT EN LA SANITAT PÚBLICA

Cal una política de recursos humans que enfortisca al sistema sanitari públic, millore les condicions laborals i potencie el compromís

dels i les professionals i treballadors de la sanitat pública valenciana. La Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública empra al voltant de 60.000 treballadors i treballadores, majoritàriament estatutaris, amb diverses categories laborals totes necessàries i complementàries. Una sanitat pública i de qualitat per a la població s'associa a unes condicions laborals adequades per al correcte funcionament dels serveis sanitaris. Una sanitat pública que oferisca seguretat al pacient, també ha d'oferir estabilitat i seguretat als qui treballen en ella, és a dir oferir una bona qualitat de l'ocupació.

159 **Pla d'Ordenació de Recursos Humans** amb objectiu de comptar amb una plantilla estructural dimensionada a les necessitats, incrementar el personal en les professions deficitàries i introduint nous perfils professionals.

- Proposem eliminar la taxa de reposició (normativa bàsica estatal), planificar a mitjà i llarg termini assegurant una millor qualitat de l'ocupació, i rejoveniment de la plantilla. Jornada laboral 35 hores setmanals.
- Agilitzar les OPEs programades, traient el 100% de les places vacants a trasllat abans de la fase de provisió de Concurs i Oposició, i aplicar el sistema de resultes, en totes les categories com està regulat en el decret 192/2017.
- Assegurar en el PORH un temps adequat i suficient d'atenció sanitària integral a pacients (reivindicant un mínim de deu minuts per consulta).
- Supressió dels contractes fem.
- Actualització de coneixements de forma independent de la indústria farmacèutica, adaptant, per a això, l'Escola Valenciana d'Estudis de la Salut (EVES) a les necessitats.

160 **Places de perfils especials**. Acordar la característica que han de complir i les necessitats a cobrir de places bàsiques amb

característiques específiques en el Pla d'ordenació de recursos humans.

161 **Dedicació exclusiva** en les prefectures de servei i de secció o d'equip, per a evitar conflicte d'interessos. Estimular que el personal de Conselleria puga optar a la dedicació exclusiva.

162 **Jubilació voluntària parcial amb contracte de relleu**. Impulsar els canvis normatius de l'Estatut Marc que possibilite al personal estatutari exercir de manera real el dret a la jubilació voluntària anticipada parcial amb contracte de relleu, així com al personal funcionari d'institucions sanitàries.

163 **Places de difícil cobertura**. Acordar pla per a cobrir llocs de treball de difícil cobertura (zones rurals, comarques o departaments perifèrics), mitjançant diferents mesures que inclourien: incentiu retributiu com a complement específic, junt a mesures no salarials com les d'incrementar la seua puntuació en bossa per temps treballat, afavorir la formació continuada en horari de treball i establir acords amb centre de referència supra-departamental o departamental per a integrar en camp de treball específic d'especialitat.

164 **Combatre la precarietat**. Contractes d'Atenció Continuada. Acabar amb la discriminació que pateix el personal sanitari amb contractes d'atenció continuada en termes salarials i laborals i, en aquells que es corresponguen amb necessitats estructurals de plantilla, hauran de ser reconvertides a places vacants, incloses en el PORH.

165 **Combatre la bretxa de Gènere**. Evitar la penalització, minva retributiva, que encara pateixen les treballadores sanitàries per embaràs i lactància en reajustar el seu lloc de treball.

166 **Evitar la discriminació del personal interí**. Estendre al conjunt del personal interí la carrera i desenvolupament professional.

SALUT REPRODUCTIVA I IGUALTAT DE GÈNERE

Assistència a la dona embarassada en els centres sanitaris públics

167 Reformulació de la planificació i gestió de polítiques de maternitat i disseny de les àrees de maternitat posant en el centre a la dona usuària en totes les fases de l'atenció reproductiva.

168 Substitució gradual de la infermeria generalista per l'especialitzada en les plantes i serveis de maternitat i atenció reproductiva en centres de salut i hospitals.

169 Desenvolupar un Pla d'Humanització de l'Atenció Perinatal amb els recursos suficients per a la seua implantació en tota la xarxa sanitària pública, a nivell hospitalari com en Atenció Primària.

170 **Impulsar el part humanitzat** en tots els centres sanitaris públics i concertats que respecte les decisions de les dones en l'atenció al part i postpart, sempre que siga possible, retornant-los el protagonisme en aquests processos.

171 **Suport a la dona lactant.** Donar suport a la dona lactant en els centres de treball per a afavorir la lactància materna exclusiva fins als 6 mesos (recomanació de l'OMS). Condicionar sales de lactància en totes les empreses de més de 10 treballadores. Ampliar el permís de lactància actual a 2 hores diàries fins als 12 mesos del part.

172 Creació de l'Observatori per a la **prevenció de la Violència Obstètrica** amb l'objectiu de previndre la violència física i psicològica que es pot exercir contra la dona durant l'etapa

de l'embaràs i del part per l'excessiva medicalització i patologització d'aquests processos naturals, així com d'un tracte paternalista i deshumanitzat de la dona gestant.

173 Elaboració per aquest Observatori d'un informe bianual amb estadístiques sobre el grau de compliment de les recomanacions de l'OMS sobre la cura perinatal en els Centres sanitaris Públics.

174 **Formació del personal** professionals d'obstetrícia (matrones, ginecòlogues/us) per a afavorir la preparació del perineu en l'embaràs, adaptar les tècniques en part per a disminuir el nombre d'episiotomies.

175 **Disminuir la taxa de cesàries**. Creació de protocol de Consens per a indicacions de Cesàries, a fi de disminuir la taxa de cesàries actuals per a aconseguir de forma progressiva l'objectiu recomanat per l'OMS de no superar el 15%.

LA SALUT DES DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE

176 Promoure el canvi dels models socials de gènere que produeixen vulnerabilitat en la salut de les dones i dirigir esforços d'atenció i prevenció cap als condicionants (desigualtats, jornades laborals abusives etc.) dels trastorns mentals comuns, molt més prevalents en dones: En concret i especialment haurien de previndre's els trastorns depressius i d'ansietat atesos els factors psicosocials de gènere que els afavoreixen i mantenen, els efectes adversos de la funció de cura, la violència masclista etc.

177 Promoure activitats en la societat i en els mitjans de comunicació que presenten nous models de dona protectors de la seua salut psicofísica.

178 Promoure accions de sensibilització i formació de tots els professionals de la salut especialment incidència amb la dona com a cardiologia, oncologia), investigadores, acadèmiques, planificadores i preventives per a corregir els biaixos de gènere en l'atenció a les dones, millorant la transmissió de la informació des de l'Administració cap a aquests professionals.

179 Obligatorietat en estudis reglats relacionats amb la salut, de la correcció de biaixos de gènere, promovent la investigació científica diferenciada per sexes.

180 Promoure estudis sobre la medicalització excessiva de la dona especialment en salut mental donats els múltiples efectes secundaris que ocasionen aquests fàrmacs i que han de ser supervisats (diversos estudis als EUA van tindre com a conseqüència la disminució de les dosis en dones).

181 Considerar en totes polítiques aplicades (pensions, copagaments farmacèutics) la situació de salut de les dones majors, així com les seues dificultats diàries en la vida quotidiana que la condicionen (pobresa etc.).

182 Introduir la perspectiva de gènere i classe social en l'anàlisi de riscos de seguretat, higiene, ergonòmiques i psicosocials en salut laboral amb la realització d'estudis sobre dosis de risc de substàncies nocives en dones (també en treballs no remunerats, treball domèstic, on existeixen potencialment substàncies cancerígenes).

183 Eliminació de termes sexistes en les històries clíniques tipus La feina de casa recollint-se com a treball el realitzat en la llar (això afavorirà tindre dades sobre el treball domèstic).

VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Per al sistema sanitari, la violència de gènere és un problema de primera magnitud, reconegut per l'OMS com a problema de salut pública. La violència de gènere afecta greument a la salut física i psicològica de les dones, i també dels seus fills i filles. L'impacte que reben tot el sistema familiar hauria de rebre suport psicològic com a tractament de primera elecció, tal com es recomana des de les guies clíniques internacionals. Per això proposem:

184 Creació d'unitats específiques de violència de genere.

185 El sistema sanitari té un paper fonamental en la detecció de la violència; per això, és urgent acabar amb la privació de l'accés a la sanitat pública de les persones més vulnerables, com les dones migrants en situació administrativa irregular.

186 L'Atenció Primària ha de jugar un paper fonamental en la vigilància i atenció especial a les víctimes de la violència masclista sent els professionals sanitaris els responsables d'escoltar i analitzar les seues queixes amb el respecte i tracte adequat a la situació.

187 En aquest tema és fonamental, més enllà de la medicalització, la prevenció, l'escolta i l'empatia per a buscar solucions a aquests problemes.

188 Creació d'un protocol per a previndre la desprotecció de les víctimes davant la justícia amb la finalitat d'evitar que els informes aportats pels psiquiatres davant els tribunals contemplen aquests casos com una malaltia mental, sinó que reflectisquen el seu sofriment i la seua causa (la violència) de cara al seu defensa en un procés judicial.

189 Per tot això s'exigeix dotar als professionals sanitaris d'una formació específica amb perspectiva de gènere, amb la finalitat de

millorar els diagnòstics i proporcionar un tractament correcte de les violències masclistes, garantint l'atenció dels seus drets. Per a això és imprescindible que la sanitat pública es dote amb pressupostos suficients per a la formació i sensibilització continuada en matèria de violència de gènere, dels professionals de salut.

SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA

L'entrada en vigor de la Llei de Salut Sexual i Reproductiva i de la Interrupció Voluntària de l'Embaràs (L.O. 2/2010) va suposar, després de la seua aprovació l'any 2010, la creació de grans expectatives en la prevenció d'embarassos no desitjats, avortaments, infeccions de transmissió sexual (ITS) i violència de gènere, però la realitat, almenys al País Valencià, ens indica que encara hi ha molt pel que lluitar per a aconseguir aquests objectius ja que encara existeixen limitacions, tant en l'aplicació la llei, com en les seues facetes de prevenció i educació sanitària, així com d'estar normalitzada la pràctica de la interrupció voluntària de l'embaràs (IVE) en la xarxa sanitària pública valenciana, i les dades així ho afirmen. Proposem:

190 L'educació sanitària integral inclosa en un model educatiu laic i amb perspectives de genere sobre temes de salut sexual i reproductiva en tots els centres docents, que informe sense falsos moralismes, sobre la importància de la prevenció d'embarassos no desitjats, les ITS i la violència sexual.

191 Possibilitar i potenciar la utilització de píndola RU-486 en tots els Centres de Salut Sexual i Reproductiva, ja que, en coordinació amb els respectius Hospitals de referència, facilitarà l'accés a aquesta prestació de forma més ràpida i econòmica, permetent l'assistència ambulatòria per mitjà d'un mètode segur i amb menys riscos físics i psicològics en els avortaments d'embarassos precoços.

192 Facilitar l'accés a la píndola del dia després.

193 Així mateix proposem la creació de Centres de Salut Sexual i Reproductiva de tercer nivell, almenys un a València, un altre a Castelló i un altre a Alacant, en els quals es realitzaria tot tipus d'intervenció relacionada amb la contracepció (Lligadures tubàriques, vasectomies), es tractarien les complicacions derivades de la utilització de mètodes anticonceptius, així com les IVES quirúrgiques derivades dels centres de Salut Sexual i Reproductiva de la seua província.

194 Fomentar la figura del psicòleg clínic en els serveis de Salut Sexual i Reproductiva per a abordar l'espectre psicològic que comporta la interrupció voluntària de l'embaràs, en el cas que el necessiten, en comptes de ser derivades a Unitats de Salut Mental.

195 Creació d'un Banc públic d'ADN i gratuïtat en les proves per a les persones afectades pels casos dels anomenats «bebés robats».

196 Elaborar i avaluar protocols sanitaris prevenció i tractament de dones sotmeses a ablació o a matrimonis forçats.

AVALUACIÓ DE LES PRESTACIONS

Un problema del nostre sistema sanitari Públic és la falta d'un organisme responsable de l'avaluació de les prestacions i de les polítiques de salut i que realitze una anàlisi de l'efectivitat, seguretat i eficàcia de manera que permeta prendre decisions de forma racional a l'hora d'introduir o retirar prestacions o tecnologies del nostre sistema sanitari. Això és encara més important, ja que el baix finançament de la sanitat obliga a desenvolupar prestacions i polítiques sanitàries que tinguen una màxima eficiència i que aporten una millora en els nivells de salut de la població, permetent incorporar noves prestacions (salut bucodental, òptica, auditiva, etc.) podent així accedir a elles famílies i ciutadans amb escassos recursos. Per tot això, proposem:

197 Creació d'una Agència d'Avaluació de Tecnologies i Polítiques Socials i Sanitàries de caràcter independent i amb capacitat executiva per a la presa de decisions, sent els seus informes i dictàmens públics, implantant un programa continu de reinversió que seguint els seus criteris retire les prestacions o tecnologies que no siguen útils i incorpore altres noves al sistema sanitari públic.

198 Creació d'un portal de transparència en salut, de lliure accés a la població, que incloga tant indicadors d'estructura del sistema sanitari, com de resultats en salut estratificats per zones de salut i municipis amb dades de resultats en salut i els seus determinants ajustats per edat i gènere.

199 Auditar la despesa sanitària pública invertit en concessions, concerts i externalitzacions sociosanitàries realitzats en les últimes tres legislatures.

200 L'ampliació de la xarxa d'equipament sanitari ha de dissenyar-se una vegada s'hagen optimitzat al 100% els recursos ja disponibles, adoptant les mesures necessàries per a fer possible la reversió de concerts, concessions, etc.

ALTRES PROPOSTES

201 Reduir la Vulnerabilitat i desprotecció davant situacions Incloure entre els criteris de valoració de la Renda Valenciana d'inclusió, aspectes mèdics, que puguen incidir en què una tramitació tinga caràcter d'urgència. Per exemple, en malalties cròniques greus o amb tractaments determinats.

202 L'Observatori Valencià de Salut informarà de les desigualtats en salut incloent la bretxa de gènere i social, desagregant els resultats a nivell de poblacional (comarques, ciutats, pobles barris): no

solament per a establir programes d'investigació epidemiològica sinó per a planificar actuacions comunitàries amb la participació de la població a través dels consells de salut bàsics.Les unitats de Salut Pública participaran en aquestes actuacions en estreta coordinació amb els equips d'atenció primària.

203 **Realitzar estudis epidemiològics i establir plans d'acció de prevenció de la contaminació ambiental en comarques valencianes amb cimenteres**. Establir plans específics al voltant de centres d'ensenyament sobre la qualitat de l'aire.

204 Actuació coordinada dels serveis de salut amb els serveis socials per a abastar la salut de les persones de forma integral i poder disposar dels recurs existents i necessaris distribuïts entre les diferents administracions i nivells assistencials. Avançar en la història sociosanitària.

205 **Millorar l'atenció a persones amb Malalties Estranyes**. Dirigit a al voltant de 17200 persones en el nostre territori i implementant un model autonòmic d'atenció sanitària i integral que incloga

- Augmentar les Unitats de Referència autonòmiques facilitant la seua incorporació a xarxes estatals (CSUR) i europees (ERN) de referència en Malalties Estranyes. Millorar els circuits i l'accessibilitat a les Unitats de Referència, per a reduir les demores en el diagnòstic i valorar, en cas necessari, el tractament més adequat.
- Facilitar als i les professionals d'Atenció Primària la informació i accés a diagnòstic de malalties estranyes, habitualment registrades en aplicacions de l'Atenció Especialitzada, adequant les aplicacions corporatives informàtiques i la seua vinculació a fonts oficials sobre aquestes patologies i aquells medicaments orfes útils per al seu tractament.

- Facilitar i promoure l'ús de SIER-CV (Sistema d'Informació de Malalties Estranyes de la CV) per a la investigació i la millora assistencial d'aquest ampli i heterogeni col·lectiu.
- Garantir l'equitat en l'accés a medicaments, i proporcional el tractament en el punt més pròxim possible al domicili del pacient.

206 Avaluar el compliment dels objectius de l'estratègia per a l'atenció al Dany Cerebral Adquirit a la Comunitat Valenciana 2017-2020.
Establir indicadors per a conéixer la situació actual d'atenció sociosanitària a aquest col·lectiu i establir propostes de millores en la qualitat i equitat assistencial.
Promoure la identificació de les persones afectades com un col·lectiu amb necessitats de la mateixa tipologia (Codi DCA).

207 **Finalitzar la redacció del Pla estratègic per a l'atenció de l'epilèpsia en la Comunitat Valenciana**, establint un cronograma per a la seua implantació emprant indicadors adequats per a la seua avaluació i un pressupost per a la seua realització
Garantir l'equitat en l'accés a l'atenció sanitària als pacients d'epilèpsia, especialment en els casos refractaris al tractament o de diagnòstic de possibles pseudocrisis.

208 Lluita contra **l'homeopatia i les pseudociències**: impulsarem campanyes contra les falses teràpies i medicaments que posen en risc la salut de les persones. Augmentarem els controls per a evitar que aquestes pràctiques siguen publicitades com a metgesses o sanitàries sense cap contrast científic o evidència constatada.

BENESTAR SOCIAL

El progressiu desmantellament del sistema de benestar per part de polítiques de privatització i particularment per part del Partit Popular en els últims 20 anys amb la conseqüent mercantilització dels serveis públics, la subvenció a empreses i l'erosió i aprimament de les administracions públiques, ha anat danyant eixe horitzó garantista de les polítiques progressistes implantades en la segona meitat de segle, encara que en el cas espanyol i valencià s'iniciaren en la dècada dels anys 80. En aquest sentit, han anat privatitzant el sistema públic que s'ha fet palés amb la fragmentació d'aquest; les externalitzacions parcials de serveis; la gestió integral de sectors sencers.

Un model, en definitiva, del qual s'ha intentat eixir en aquesta primera legislatura del canvi i que, no obstant això, queda molt per fer per a aconseguir canvis que siguen veritablement estructurals, on el model de serveis socials garantisca la dignitat humana. On les persones que viuen en la nostra terra noten la millora i tinguen a la seua disposició uns serveis socials de qualitat a l'altura de les necessitats socials.

La inclusió social ha de ser una prioritat: un govern responsable no pot deixar a ningú enrere. És necessari garantir els mínims vitals, des del respecte i la normalització, excloent polítiques sense prevenció ni intervenció social, i generant una xarxa per la inclusió amb els altres sistemes de protecció social i les organitzacions i entitats d'acció social. L'atenció integral de la ciutadania és el nostre objectiu i no solament l'atenció de causes col·laterals i mediàtiques. El fonamental és la centralitat de la persona en tot el sistema, garantint els seus drets, acompanyant-la des del professional de referència; la seua atenció és la base d'aquest, ja que actualment se situen en el centre les prestacions i no les persones i les seues necessitats.

Per això, emergeixen algunes propostes que mostren el projecte que hem iniciat en la Llei de Serveis Socials i que han de ser desenvolupades, d'acord amb la Llei de Salut durant la pròxima legislatura:

SERVEIS SOCIALS GENERALS

209 Model de serveis **socials descentralitzats**, acostant l'activitat a les persones usuàries i ateses les característiques concretes de les poblacions objectives. Estabilitzar els equips de base d'atenció social amb plans pressupostaris a mitjà termini eliminant els actuals anuals o bianuals. Disminuir ràtios d'atenció a la ciutadania. Planificar la dotació de recursos i personal sobre la base de les necessitats dels equips i els seus diagnòstics.

210 Prioritzar la **contractació pública dels serveis de base** i no la contractació privada i externalització del personal i serveis.

211 Transició cap a equips de **base multidisciplinàries** els diferents perfils que actuen en la pràctica sobre la població, sobre la base de ràtios, que inclouen: treballadores socials, educadores socials, psicòlogues, pedagogues, TIS, TASOC i assistència jurídica.

212 Augment del personal administratiu de la Conselleria per a agilitar els **tràmits administratius**, principalment en els àmbits d'avaluació i resolució dexpedients.

213 Incloure **clàusules socials** per a la contractació d'empreses privades, així com l'exigència de plans d'igualtat, criteris contra la discriminació i integració de la diversitat.

214 Programes d'**itineraris d'inserció sociolaboral** anuals realitzant les convocatòries al desembre per a garantir la continuïtat i planificació. En l'actualitat els terminis no permeten un correcte desenvolupament per la lentitud de la gestió i la urgència de la justificació.

215 Potenciació del **pla *Barris Inclusius*** com a mecanisme d'integració i desenvolupament. Augmentar la participació de diferents

actors com a entitats socials i afegir altres sectors socials, educatius i sanitaris existents en cada àmbit per a planificar de forma integral i aconseguir objectius de forma eficient, sota el principi d'aprofitament dels recursos disponibles.

216 **Habitatges d'acompanyament i tutel·latge**. Provisió d'habitatges per a ús compartit de persones en risc d'exclusió social o diversitat funcional física i intel·lectual. Creació d'ajudes a tal fi que estimule polítiques de cures entre col·lectius i ciutadans per a millorar l'autonomia personal i la qualitat de vida. Programes d'acompanyament sobre la base de la col·laboració ciutadana.

217 Millora i desenvolupament de formes de gestió administrativa per a agilitar eficaçment les demandes amb la finalitat d'obtindre i adequar els serveis i prestacions demandats per la ciutadania.

218 Crear equips i unitats professionals que treballen en polítiques sociosanitàries, a cavall entre la inclusió en Serveis Socials com amb Sanitat, afavorint un tracte diari que tinga efectes positius en la salut física i mental. Es coordinaran equips de Serveis Socials i Sanitat per a fer seguiments i intervencions personalitzades, continuades i integrals.

PERSONES MAJORS I DEPENDÈNCIA

219 Reforçar recursos per a agilitar **les valoracions la dependència, així com la resolució d'expedients i millorar la taxa de cobertura actual**, molt per davall de la mitjana estatal. Disseny d'un Pla de xoc amb augment de finançament, coordinació i distribució dels recursos per a absorbir la llista d'espera actual. Desplegar recursos per a atendre les situacions de dependència mentre es tramita l'avaluació i concessió de les ajudes destinades a cada cas.

220 **Participació**. Elaboració i subscripció d'un Pacte per les persones majors participat per les organitzacions representatives del sector. Incloure la participació del Consell Valencià de persones majors en totes les decisions polítiques i institucionals que els afecten.

221 Elaboració d'una iniciativa legislativa participada d'una **Llei integral per a les persones majors**.

222 Assumpció per part de l'administració la **gestió pública i ampliació de la xarxa de centres de titularitat pública**. Reversió dels centres de gestió indirecta per a la gestió pública, tant de residències, de centres per a persones amb problemes mentals com de qualsevol tipologia en la mesura en què finalitzen els contractes. Es pretén amb això garantir i assegurar la provisió dels Serveis Socials des de la titularitat pública.

223 **Reducció de la llista d'espera en centres residencials i de persones amb problemes de salut mental mitjançant la creació de centres públics de titularitat pública.**

224 Potenciació d'un model de concert social quan els recursos públics siguen insuficients. Per a això, els concerts amb les organitzacions socials de caràcter no lucratiu hauran de contemplar en totes les esferes on operen amb l'administració mòdul on existisca una limitació que no contemple el benefici per un servei d'interés general.

225 Millorar, actualitzar i potenciar **la formació dels professionals** dels Serveis Socials, especialment en aquells àmbits de salut mental. S'establiran periòdicament cursos i formació continuada per als professionals.

226 **Potenciar les unitats de respir per a facilitar la conciliació familiar.**

227 Reforçar el **personal nocturn en centres residencials i CEEM de més de 100 places.**

228 Garantir **mecanismes àgils de percepció de les prestacions socials i ajudes econòmiques** dirigides a les persones majors amb la finalitat que tinguen una vida digna allunyada de contextos de pobresa i exclusió. Assegurar el compliment estricte dels terminis establits.

229 Generar una planificació urbanística afavoridora d'entorns amigables, accessibles que afavorisquen les cures i serveis adequats per a les persones majors. Afavorir condicions d'accessibilitat als establiments públics i/o concertats.

230 **Afavorir la mobilitat de les persones majors** a través de transports públics accessibles, urbans i interurbans, que evite l'aïllament d'entorns rurals i de persones amb mobilitat reduïda. Unificació de targeta de transport amb preus reduïts per a persones majors.

231 Implantació d'un **telèfon de la persona major** amb capacitat d'orientació i suport davant necessitats específiques d'aquest col·lectiu vulnerable. 24 hores i 365 dies de l'any.

232 Afavorir formació reglada i no reglada a persones majors en **noves tecnologies**: accés i ús de Tics, xarxes socials, etc.

233 Campanyes de sensibilització sobre la necessitat de respecte a les **persones majors** i la seua experiència vital.

234 Programes i recursos públics destinats a **combatre la soledat** de les persones majors i a donar-los suport.

235 Programes de cooperació entre diferents administracions destinats a **previndre malalties de les persones majors**, afavorir l'exercici físic i l'alimentació saludable.

236 **Cobertura sanitària d'odontologia i podologia** per a les persones majors amb rendes inferiors a 18.000 euros anuals.

237 **Copagament d'audiòfons i lents de contacte** a persones majors amb rendes inferiors a 18.000 euros anuals.

238 Normalització i dignificació de les professions vinculades als diferents serveis d'atenció a persones majors. Adequació i reducció de ràtios, horaris i salaris dignes.

INFÀNCIA

239 Desenvolupament normatiu i econòmic de la **Llei de drets i garanties de la infància i l'adolescència de la Comunitat Valenciana**.

240 Implantació de l'Estratègia d'**infància** i desenvolupament d'aquesta amb mesures concretes, objectius mesurables i pressupost adequat.

241 Garantir l'aplicació dels plans d'acció i Estratègia Agenda 2030 de la Comunitat Valenciana, promovent polítiques domèstiques i de cooperació internacional- i inversió suficient per als xiquets, les xiquetes i els adolescents.

242 Creació d'un mecanisme de coordinació d'alt nivell en la Generalitat Valenciana per a garantir la necessària **transversalitat i coherència de les polítiques públiques que afecten la infància i adolescència**. A aquest efecte, disseny de sistemes i protocols clars de coordinació i cooperació entre els

diferents serveis públics o públic-privats en matèria d'atenció a la infància que garantisquen el seguiment i la resposta a tots els casos de desprotecció identificats.

243 Incloure informes d'impacte en la infància en totes les disposicions normatives, inclosa la Llei de Pressupostos.

244 **Traçabilitat de la infància en els pressupostos autonòmics**: els pressupostos identificaran les assignacions amb claredat, a nivell autonòmic i local, i amb indicadors específics. S'establirà un sistema de seguiment, avaluació i rendició de comptes, així com de mesurament del seu impacte.

245 Creació i consolidació d'un **Consell autonòmic de participació**, articulat amb els consells de participació infantil municipal on existisquen, habilitant i reforçant espais i canals estables en els processos autonòmics de presa de decisions

246 Creació de l'Observatori d'Infància amb la finalitat de generar anàlisi i coneixement objectiu i periòdic sobre la realitat de la infància en el nostre territori, que permeta desenvolupar polítiques públiques basades en les necessitats concretes.

247 Incloure indicadors clau per a mesurar el benestar de la infància en la recollida de dades de l'Institut Valencià d'Estadística, de manera desagregada —en particular, en les edats menors de 18 anys, i el que es refereix a les diferències econòmiques i les socials de xiquets i xiquetes en situació de vulnerabilitat— amb la finalitat de monitorar periòdicament la situació de la població infantil.

248 Ampliar i millorar l'eficiència de la **Renda Valenciana d'Inclusió**, ampliant la cobertura a tots els possibles

perceptors, prioritzant les famílies amb fills a càrrec i famílies monoparentals.

249 Augmentar l'oferta de lloguers assequibles mitjançant polítiques i plans públics de foment del lloguer amb criteris d'equitat, entenent com a lloguer assequible aquell que representa menys del 30% dels ingressos de la llar.

250 Augmentar els recursos disponibles, especialitzats i suficients per als serveis socials municipals amb la finalitat d'incrementar i millorar la prevenció, així com la detecció del risc, i el seguiment amb les famílies dirigit a reforçar habilitats parentals positives. Es posarà el focus especialment en famílies en contextos de pobresa o risc d'exclusió social.

251 Assegurar la **coordinació entre diferents nivells i entre sectors**, especialment en l'àmbit de la sanitat i l'educació.

252 Desenvolupar campanyes de conscienciació sobre els drets de la infància. Formació específica en matèria de drets d'infància i adolescència a tots els professionals que treballen sobre la matèria.

253 Desenvolupar i executar programes específics de prevenció **i resposta a les diferents violències que pateix la infància, inclosa la violència de gènere**. Dur a terme campanyes de conscienciació públiques que ajuden a acabar amb qualsevol forma de violència contra la infància i promoguen la detecció primerenca i la denúncia.

254 Separació dels serveis de detecció i valoració d'abús i situacions problemàtiques (antigament a través dEspill) respecte als EEIIA que són serveis d'intervenció. Ni és operatiu ni convenient que els mateixos professionals dictaminen que un familiar és un abusador i després treballen per a reeducar-lo.

255 **Millora i dignificació de les instal·lacions pròpies dels serveis específics que tracten situacions en infància i adolescència.**

256 Creació i foment de protocols intersectorials i de registre per al maneig dels abusos sexuals o qualsevol altra forma de violència que eviten espais de descoordinació o incertesa i garantisquen una gestió el més àgil possible de cada cas.

257 **Millorar la qualitat i periodicitat de la contribució de les CCAA al Registre Unificat de Maltractament Infantil (RUMI).**

258 Incrementar la proporció de xiquets i xiquetes acollits que ho fan en un ambient familiar, prioritàriament en família extensa i de no ser possible en família d'acolliment, reduint aquells en acolliment residencial. Foment de l'acolliment familiar i xarxes familiars. Formació continuada de les famílies d'acolliment i orientació i assessorament permanent durant l'estada de la xiqueta, xiquet o adolescent tutelat.

259 Major dotació del personal de la Direcció Territorial i consideració del citat personal com d'atenció directa amb la finalitat que les seues baixes es cobrisquen i no repercutisquen negativament en la defensa de l'interés superior del menor.

260 Invertir en **llars o residències xicotetes** eliminant els grans centres.

261 Dotar a l'atenció residencial de xiquets xiquetes i adolescents de professionals especialitzats en infància en risc i dels recursos necessaris.

262 Atendre les situacions d'**especial vulnerabilitat per a les quals es necessiten recursos específics**, com és el cas d'adolescents

amb problemes de salut mental, víctimes de tràfic, amb addiccions o problemes de conducta.

263 **Millorar la tutela i l'impacte** de l'acolliment tant familiar com residencial escoltant als xiquets, xiquetes i adolescents.

264 **Revisió del sistema d'acolliment**, que impedisca que els menors passen llargues temporades de temps en centres dissenyats per a estades temporals i estiga dissenyat tenint en compte les necessitats dels xiquets i xiquetes.

265 Desenvolupament d'un **pla d'integració i seguiment post tutela** que done suport als joves que hagen passat pel sistema de protecció en matèria laboral, educativa, d'habitatge i d'inclusió

266 Consolidar i invertir en recursos de **transició a la vida adulta**, quan es compleixen els 18 anys i es deixa el sistema de protecció. Inclusió del col·lectiu de **menors extutelats perquè tinguen accés preferent a habitatge, ocupació, formació, prestacions socials, programes i recursos suficients d'emancipació i transició a la vida adulta**, garantint la seua vertadera integració social i econòmica en la societat. Pisos d'emancipació compartits (amb altres menors en la mateixa situació o altres col·lectius socials) on es garantisca l'autonomia i el desenvolupament.

267 Avaluació i atenció si escau de les **necessitats educatives específiques de xiquets, xiquetes i adolescents en situació de risc i acolliment**, involucrant a l'àmbit educatiu i millorant la formació dels seus professionals.

INFÀNCIA MIGRANT I REFUGIADA:

- Assegurar l'especialització, formació dels equips, dotació suficient i infraestructures adequades dels recursos d'acolliment residencial.
- Introduir una figura de referència estable, imparcial i especialitzada que acompanye tot xiquet i xiqueta des del primer contacte amb l'administració i fins a la seua efectiva emancipació, disminuint la fragmentació de la intervenció, afavorir el vincle i l'atribució de responsabilitat en cas de conflicte d'interessos.
- Garantir la capacitat del sistema d'acolliment i altres actors involucrats d'identificar casos de vulnerabilitat com són els menors susceptibles de sol·licitar protecció internacional o víctimes del tràfic d'éssers humans, i de proporcionar-los la intervenció necessària. Per a això, assegurar que hi haja places especialitzades per a derivar els casos que necessiten un nivell de protecció major.
- Prestar especial atenció a les mesures d'inclusió dels menors estrangers no acompanyats en la societat d'acolliment i foment i garantir l'accés de qualitat al sistema educatiu, activitats lúdiques, culturals o formatives i laborals, així com de participació en l'àmbit residencial i local de referència.
- Revisió del sistema de primer acolliment del servei de protecció, adaptant-lo a les necessitats dels xiquets i xiquetes, i garantint que es compleixen els terminis d'estada temporal.
- Elaboració d'un Pla Estratègic territorial d'acolliment i inclusió per a persones migrants i sol·licitants de protecció internacional que tinga en compte les especificitats de les famílies, i dels xiquets i xiquetes i adolescents (inclosos els que han arribat solos), amb la participació dels serveis socials i les autoritats autonòmiques i municipals.

- Dur a terme campanyes de conscienciació públiques que ajuden a acabar amb qualsevol forma d'estigmatització o conductes xenòfobes contra la infància migrant i refugiada i que promoguen la seua inclusió en la societat d'acolliment.
- Garantir que el sistema d'acolliment està preparat per a donar resposta a totes les persones refugiades que puguen arribar a Espanya i que està adaptat a les necessitats de les famílies, xiquets i xiquetes.

268 Focalitzar esforços perquè les ajudes de cooperació i desenvolupament impulsen la realització dels drets dels xiquets i xiquetes, i especialment, en la infància en situació d'especial vulnerabilitat i desavantatge. **Avaluar l'impacte de les polítiques de cooperació valenciana en matèria d'infància.**

269 **Avançar en la senda de la recuperació de la AOD (Ajuda Oficial al Desenvolupament) autonòmica.**

JUSTÍCIA

LA JUSTÍCIA DEMORADA, ÉS JUSTÍCIA DENEGADA

La justícia mai ha sigut dotada dels recursos humans i materials necessaris per a afrontar un bon funcionament. D'altra banda, no hi ha hagut una adequació de les lleis a la societat moderna. Ni en els procediments processals necessaris per a afavorir la qualitat de l'exercici de l'activitat jurisdiccional, ni en els seus continguts referents als nous delictes o a les noves situacions jurídiques en la societat civil.

Hui comptem amb una justícia saturada pels procediments que té en marxa, amb escàs personal funcionari, insuficient nombre de professionals de la judicatura, magistratura i fiscalia. Aquest dèficit es fa més apressant en especialitats com a menors, anticorrupció, delictes informàtics, delictes contra el medi ambient o en l'àmbit civil-mercantil.

Des de fa molt temps són habituals les notícies en els mitjans de comunicació sobre queixes d'associacions de professionals de la judicatura i fiscalia o de personal funcionari de justícia per l'escassetat de mitjans amb la qual treballen.

És necessari que aconseguim una Administració de Justícia moderna, de qualitat, amb suficient dotació de recursos personals i materials, amb dotació pressupostària independent. Amb una infraestructura que s'adeqüe a un nou model d'organització de l'exercici jurisdiccional. Una justícia ràpida i eficaç, despolititzada, que garantisca la igualtat de la ciutadania davant la llei i que responga a la seua condició de servei públic.

Encara que molts dels canvis que precisa l'àmbit de la justícia escapen a la competència autonòmica, és important recollir-los i poder defensar-los en les instàncies corresponents.

Mesures:

270 **Elaboració d'un Pacte per la Justícia valenciana** amb tots els operadors jurídics.

271 **Mesa de diàleg permanent entre la Conselleria de Justícia i els operadors judicials.**

272 **Fer més accessible la justícia a la ciutadania** posant al seu abast la informació necessària per a l'exercici dels seus drets davant els Tribunals.

273 **Continuar dignificant el torn d'ofici** tant per a la ciutadania com per als seus professionals. Mesures:

- Canals d'informació accessibles sobre el dret a la justícia gratuïta.
- Simplificació dels tràmits de justícia gratuïta per al justiciable.
- Actualització i inclusió en el barem de justícia gratuïta de les actuacions encara no remunerades als seus professionals.

- Assegurar el pagament d'un plus en la retribució del servei públic de justícia gratuïta prestat en diumenges i dies festius.
- Formació especialitzada i completament gratuïta a professionals de torn d'ofici per part de Col·legis d'Advocats.
- Assumpció per part de l'Administració del pagament dels honoraris dels lletrats del torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta quan li siga denegat el citat benefici, sense perjudici del dret de repetició de l'Administració enfront de l'administrat.
- Agilitació de la burocràcia que comporta per al lletrat del torn d'ofici el segellament de talons.
- Assumpció íntegra per l'Administració del cost de les fotocòpies de les demandes a remetre a procuradors, així com dels expedients judicials.

274 **Millorar l'administració de justícia valenciana. Mesures**:

- Dotació de recursos materials i humans suficients per a una administració de justícia àgil i eficient.
- Implantació del sistema Avantius.
- Millores en seguretat i salubritat de les instal·lacions judicials
- Pla calendaritzat de legislatura de construcció i finalització d'infraestructures judicials en la Comunitat Valenciana
- Formació de tots els operadors jurídics en violència masclista
- Afavorir els mitjans perquè els Instituts de Medicina Legal actuen en la prevenció de la violència masclista.
- Reforç als Jutjats amb causes de corrupció i als Fiscals Anticorrupció. Crear jutjats especialitzats en delinqüència econòmica. Posar al seu servei perits comptables i interventors generals suficients.

275 Enfortir els recursos humans de l'Agència Tributària per a perseguir en **millor grau el frau fiscal**.

276 **Consolidació i accessibilitat de la mediació en la Comunitat Valenciana** com a alternativa a la resolució judicialitzada del conflicte.

277 Reformes legals. La justícia necessita lleis que la defensen. Mesures:

- Impulsar la derogació de l'art. 324 LECRIM, perquè els seus curts terminis d'instrucció generen impunitat per als corruptes del nostre país.
- Impulsar la derogació de la Llei Mordassa (Llei de Seguretat Ciutadana) en els articles que restringeixen fins a fer-ho impracticable el dret de llibertat d'expressió, reunió i manifestació.
- Impulsar la derogació de la reforma Justícia Universal actual. Els nostres Tribunals deu poder investigar i enjudiciar delictes contra la humanitat i crims de guerra comesos fora de les nostres fronteres.
- Impulsar la reforma del sistema de concessió d'indults i a les causes per les quals concedir-los, especialment puix que a la corrupció es refereix.

POLITIQUES CULTURALS I DEFENSA DEL PATRIMONI

Unides Podem - Esquerra Unida aspira a proposar a la societat valenciana una cultura crítica, amb capacitat de transformar la societat per a contribuir a la superació de la igualtat i la dominació. Per a nosaltres la connexió del fet cultural és una realitat viva, en una actuació transversal amb totes les polítiques públiques i amb una transcendència sobre tots els valors, les accions i les línies de pensament. Res té solució des de la perspectiva d'un pensament únic. Apostem per una visió de la cultura on les manifestacions culturals són la conseqüència d'unes sinèrgies col·lectives, -però no són l'objectiu últim- sinó que tenim com a postu-

lat metodològic la potenciació d'un esperit crític on la cultura interactua com un vector de canvi social. En aquest sentit hem d'establir les bases de la política cultural i que la nostra organització continua postulant la necessitat d'una cultura transformadora que l'entenem com un dret de la ciutadania que s'ha de vertebrar perquè adquirisca carta de naturalesa i substantivitat. La incapacitat per articular un projecte cultural que abaste tot el territori des de la seua diversitat ens ha condemnat a la desorientació, la submissió i el conflicte perpetu entre la societat, quasi sempre avivat de forma irresponsable pels interessos partidistes i econòmics. Estem immersos en una diatriba constant de resistències, davant les propostes de canvi que sorgeixen del teixit social i els esforços dels sectors reaccionaris semblen encaminats al manteniment d'un miratge d'un culturalisme vacu, per a consum d'elits autocomplaents. Unides Podem - Esquerra Unida proposa una sèrie ineludible de mesures peremptòries i de criteris programàtics que tracen un marge d'actuació nítid en la política cultural i en la defensa del patrimoni valencià, un marc referencial que considerem negociable, quant a l'assignació dels seus temps, els mitjans i els recursos per a dissenyar els paràmetres d'adequació, però al temps és innegociable pel que fa a la conceptualització i la seua necessitat d'implementació en les polítiques culturals públiques. Una política cultural és un espai de reflexió constant, inacabat, en permanent construcció, sotmés a processos d'aculturació, canvis tecnològics, colonialismes invasius i folklores que tenallen. La política cultural és, més que cap altra àrea d'actuació política, una acció transversal i al mateix temps de difícil quantificació amb vista als marges de millora, no creiem en una política de manifestacions culturals sense sentit, sense connexió amb el teixit social, però en qualsevol cas estem segurs que la cultura i la defensa del patrimoni ha de contribuir a remoure obstacles per a l'accés a una societat més justa i igualitària. Proposem l'adopció de les següents mesures d'acció de govern en la Generalitat Valenciana:

278 La política cultural del Govern atendrà el **desenvolupament de la cultura popular i les seues expressions en tots els àmbits** abandonant el model elitista d'accés limitat. Potenciarem una

cultura que no siga exclusivament intel·lectualista i que no menyspree la cultura tradicional del nostre territori. Per això impulsarem **la cultura arrelada històricament amb sentit de comunitat i aquelles noves expressions contemporànies que emergeixen en l'actualitat**.

279 En tots els casos donarem suport a **formes culturals que no discriminen**, respecten els Drets Humans i els drets dels animals i promoguen la concòrdia, convivència i respecte. Promourem la modernització de les tradicions a la nova realitat social i diversa de la nostra època sense perdre els llaços afectius i les seues essències.

280 **La descentralització de la cultura** donant suport a les experiències locals i comarcals com a motor de la cultura. És en els espais més reduïts on naix la major part de la cultura que, per falta de suport, acaba asfixiant-se, deixant-se perdre així una gran potència cultural. Suport especial a joves mitjançant la seua promoció per a expandir projectes mitjançant polítiques pròpies de la Conselleria.

281 L'aplicació d'una **política redistributiva** que facilite l'accés, l'extensió i universalització de la cultura, la reelaboració constant de les polítiques culturals, que no poden tindre un disseny estanc, així com garantir l'ús i gaudi del patrimoni cultural en condicions d'igualtat d'oportunitats per a tota la ciutadania.

282 Creació d'un **bo cultural jove** fins a 31 anys, negociat amb empreses del sector i administracions públiques (i sector instrumental) per a la gratuïtat o descomptes vinculats a activitats culturals o adquisició de productes.

283 **La recuperació de les festivitats i tradicions populars**, especialment en aquells casos que s'adeqüen a criteris d'identitat cultural rellevant, pel seu contingut etnològic, i es plantejarà la seua adequació a la legalitat i la reforma dels seus

paràmetres expressius i continguts quan siga atemptatori contra la dignitat de les persones, tinga un caràcter discriminatori o sexista, o incórrega en el maltractament animal.

284 Continuació del projecte iniciat per la Conselleria de les capitalitats culturals com a forma d'impuls de municipis (grans i xicotets) i de les seues singularitats.

285 La renúncia a finançar macroprojectes culturals externs que són promoguts des de la iniciativa pública en altres llocs. Prioritzarem els fons públics per a la cultura autòctona i per a aquells projectes d'alt valor cultural que no tenen finançament privat previ.

286 **Potenciació de les comarques interiors**, establint criteris de baremació correctius, en percentatges que la llei determinarà, amb vista a la concessió amb un criteri de discriminació positiva en les ajudes públiques de polítiques culturals de qualsevol naturalesa. L'objectiu és acabar amb la falsa bretxa actual entre dues suposades cultures, una castellana i una altra valenciana (segons l'idioma), entenent que la cultura valenciana compartida és diversa pel seu origen històric i desenvolupament social.

287 Reforç dels **circuits de distribució cultural autòctons** en detriment dels centralistes. Principalment en els àmbits de teatre i dansa, música, cinematografia, exposicions, biblioteques i arxius.

288 La reforma de les entitats culturals, tant les de dret públic, com les fundacions privades de titularitat pública, per a actualitzar-les i convertir-les en el motor d'impuls de la cultura valenciana i els seus circuits actuals.

289 La **reactivació del patrocini, el mecenatge i el micro-mecenatge**, entesos com a instruments econòmics vàlids, que

fomenten la producció cultural i la interacció amb la societat en el desenvolupament de polítiques culturals.

290 La **participació efectiva dels sectors culturals professionals**, que hauran d'adquirir la representativitat institucional suficient en el desenvolupament de les polítiques culturals, especialment en les fases d'implementació, desenvolupament de les iniciatives, supervisió de resultats i revisió dels objectius i els plantejaments.

291 Reconeixement polític, jurídic i econòmic de les **expressions culturals de sectors socials discriminats per a fomentar el seu desenvolupament i extensió** (feminisme, LGTBI, Drets Humans, immigració). Introducció d'aquests criteris en les baremacions per a la concessió d'ajudes públiques aplicant al seu torn polítiques de discriminació positiva.

292 Col·laboració per a la promoció de la cultura valenciana en els mitjans de comunicació privats del nostre territori en qualsevol àmbit.

293 L'aposta per la identitat cultural del País Valencià, entenent que és urgent aprofundir i recuperar la cultura nacional del País Valencià en la seua perspectiva històrica, lingüística, sociocultural, en confluència amb el desenvolupament identitari de la qüestió nacional.

294 L'aplicació la **competència lingüística cultural,** amb especial consideració a la producció cultural en la llengua pròpia, promovent amb criteris de discriminació positiva la creació, producció, distribució i consum de béns culturals oferits en valencià.

295 El reconeixement professional dels i les **tècnics de gestió cultural**, com una professió que ha de comptar amb els mitjans,

l'objectivitat i les garanties de transparència i atés que el seu paper d'intermediació és necessari per a la consecució d'un procés d'osmosi cultural entre la societat, l'Administració i els ciutadans. Ampliació de la participació dels tècnics de gestió cultural en diferents sectors de l'administració pública (museus, turisme, patrimoni).

296 La Generalitat Valenciana realitzarà una acció de govern que opte sense pal·liatius per l'impuls a la **creativitat, el talent i l'experimentació**, per considerar que la innovació artística i l'obertura a noves tendències culturals i artístiques garanteix una modernització de les idees i els objectius. Aquesta protecció incidirà especialment en els corrents artístics i culturals que no estan assumides pel mercat, que atén l'interés prioritari de l'obtenció de beneficis econòmics.

297 La millora de les **Escoles Permanents d'Adults**, les universitats populars i els tallers de formació de caràcter i titularitat pública que han de passar a un estatut de gratuïtat per a tots els ciutadans majors de 55 anys, així com per a tots aquells que acrediten no haver conclòs estudis secundaris amb la finalitat de propiciar la millora dels nivells de formació de la ciutadania.

298 La protecció i difusió de la **Pilota Valenciana**, com a esport propi autòcton, que té una dimensió cultural inequívoca, és una forma d'expressió de la nostra identitat cultural, posseeix una especificitat i una riquesa en la particularitat dels seus usos socials i connotacions recognoscibles en l'acció i participació entre el públic i els practicants, una pràctica que més enllà de l'esportiu és una part substancial del nostre patrimoni cultural.

299 La preservació de l'Acadèmia **Valenciana de la Llengua**, com un instrument vàlid de difusió institucional de la nostra cultura i dels usos acadèmics i científics del valencià ha d'estar al marge

d'usos partidistes. La Generalitat Valenciana ha de garantir una estabilitat institucional i normativa de la llengua pròpia i és una praxi que ha de guiar l'acció de govern. Millorar la seua plataforma de consulta en línia afegint noves eines útils per a la societat de consulta i informació.

300 La potenciació institucional del **Consell Valencià de Cultura**, que ha d'ampliar les seues competències i mitjans, i tècnics de gestió cultural, per al compliment efectiu del que es preveu en la norma estatutària, i la consulta de la qual haurà de ser preceptiva en matèria de legislació cultural com un dictamen concloent que l'Administració no podrà obviar.

301 La protecció de la **música i la cançó en valencià** com a vehicle d'expressió propi de la nostra cultura, que ha de comptar amb un espai propi en els mitjans i les sales de titularitat pública.

302 **Arts escèniques i belles arts**

- La integració dels ensenyaments artístics en el sistema públic de les universitats valencianes, amb la creació de Facultats o Escoles Superiors que donaran cabuda a estudis de grau i especialitats que els actuals centres i l'Administració proposen. Aquesta mesura ha de resoldre l'absència d'una harmonització dels estudis superiors d'Art Dramàtic, Dansa, Art Gràfiques, Disseny, Ceràmica, i els estudis superiors de Música en els Conservatoris.
- La millora de les pinacoteques valencianes i museus de Belles Arts de titularitat pública, entenent que la dinàmica expositiva i la cogestió de diverses administracions no pot consumir tots els recursos quan es posa en perill la conservació i la restauració de les obres i els immobles. Fer del museu Sant Pius V el Prado valencià.

- Es dotarà amb recursos suficients el Circuit Valencià de Teatre i Dansa, en règim de cogestió amb els ajuntaments que s'acullen, amb criteris de proporcionalitat, promovent la professionalització de les propostes i tindrà la consideració d'una activitat pròpia, realitzada per l'Administració amb mitjans personals i materials suficients i amb criteris de cooperació territorial.
- Les propostes promogudes per L'Observatori de les Arts Escèniques tindran la consideració d'iniciatives d'especial interés per a l'Administració de la Generalitat Valenciana, que acordarà la implementació d'aquelles mesures d'hauran de ser consensuades amb els sectors professionals d'Arts Escèniques.

303 Les **Bandes i Escoles de Música** són un fenomen cultural d'implantació quasi universal en el nostre territori que ha de ser atés per l'Administració. Les bandes i escoles de música fomenten el desenvolupament intel·lectual i són un valor social de cohesió; però a més transcendeixen com a fenomen col·lectiu cap a un pla identitari de la cultura valenciana i guarden una relació directa amb la idiosincràsia del nostre poble.

- Potenciació en uns **paràmetres econòmics suficients**, especialment en el vessant formatiu de les seues escoles d'educands que desenvolupa un teixit associatiu i docent de gran valor cultural.
- Implantació de mecanismes per a garantir l'**accés lliure i universal a la formació musical** a través de les Escoles de Música, especialment atenció al pagament d'estudis i d'adquisició o lloguer d'instruments musicals.
- Elaboració d'un pla estructural estable a mitjà termini per a garantir el bon funcionament d'aquestes entitats. Assegurar la **planificació econòmica amb l'aprovació de les inver-**

sions per períodes pactats amb la FSMCV detallant la temporalitat dels pagaments i complint amb aquests. Revisió de la normativa per a ajustar-la a la diversitat d'entitats que reben aquests pagaments i atendre les seues especificitats amb la finalitat de no generar prejudicis.

- Signatura d'un conveni amb la FSMCV per a integrar a les bandes de música com a atractiu turístic dins de la planificació turística autonòmica.
- Creació l'**Agència Valenciana de la Música**, una entitat de caràcter públic que conjumine tot el que representa la música en la Comunitat Valenciana i que li done el caràcter transversal que ha de tindre incidint en totes les línies de govern del Consell. La revisió i actualització de la Llei Valenciana de la Música ha de recollir la creació d'aquesta Agència com a entitat gestora i de referència de la música en la nostra terra.

304 Patrimoni històric, arqueologia i restauració

- Mesures de suport a iniciatives de conservació i **restauració**. Les actuacions públiques en aquesta matèria en els últims anys han suposat en la pràctica la inviabilitat dels tallers privats, duent-se a terme una política de competència deslleial de la pròpia Administració que ha acabat per destruir tot l'incipient teixit productiu. És necessari l'exercici de la professió en l'àmbit privat i per a això desapareixeran les pràctiques d'oligopoli.
- La restauració prioritària de béns culturals de titularitat pública sobre els béns de titularitat privada en totes les iniciatives empreses per l'Administració en matèria de Conservació i Restauració de Béns Culturals.
- No es concediran ajudes o es realitzaran intervencions de titularitat eclesiàstica si no està plenament garantit l'accés gratuït i sense restriccions dels ciutadans als béns culturals que hagen obtingut ajudes públiques. En qualsevol cas, la priorització en el finançament de projectes dedicats a la restauració,

conservació o impuls del patrimoni històric serà per a aquelles infraestructures de domini públic.

- Es realitzarà una intervenció del **patrimoni documental i d'obra gràfica**, de titularitat pública, mitjançant l'elaboració d'un inventari de prioritats en matèria de Conservació i Restauració en suport paper i pergamí, atés el valor històric, el nombre de còpies disponibles, l'antiguitat, i l'estat de conservació.
- **Ruta turística gratuïta**: disseny d'una programació cultural i turística gratuïta per a habitants de la comunitat valenciana sobre la base d'infraestructures existents (patrimoni històric, museus) i cultura immaterial.
- Inclusió del patrimoni material i immaterial cultural dins de les polítiques turístiques per a posar en valor la nostra riquesa, dotant-ho de recursos i protegint-ho amb una política turística responsable.
- La creació d'un **mapa de recursos, infraestructures i béns d'interés cultural** és una eina de gran valor estratègic que ajudarà la redefinició i correcció de les polítiques culturals. Aquest mapa de recursos culturals ha de ser entés en el seu vessant tant material com immaterial i ha de ser elaborat amb la participació dels sectors, institucions, professionals, i ciutadans implicats en la promoció i difusió cultural del País Valencià
- La protecció especial del patrimoni arqueològic, mitjançant l'adopció de mesures urgents de protecció contra en espoli i el vandalisme, el foment de les excavacions, incloses les subaqüàtiques, la creació d'espais arqueològics protegits, i la posada en valor d'aquells jaciments que siguen susceptibles d'una musealització sostenible, que compatibilitze la conservació preventiva amb l'interés per la difusió cultural. Generar consciència social de la importància del patrimoni acostant-lo als veïns perquè en prengueu coneixement i gaudi, així com atraient turisme sostenible.

- La consolidació i restauració de la **pintura rupestre, la reserva i la restricció de visites sobre coves i abrics que no puguen sostindre l'impacte ambiental** d'una exposició pública que pose en perill la conservació. La difusió museística i la posada en valor de les troballes i de materials en depòsit en exposicions itinerants i visites guiades a jaciments pot ser assumible en quotes taxades i s'ha de potenciar la utilització de rèpliques quan siga d'interés per a la preservació del patrimoni.
- La vigilància preventiva dels immobles de nova construcció en les trames urbanes ha de ser una política activa. Especialment en les zones d'impacte arqueològic i on està acreditada la presència material de vestigis per tractar-se d'àrees sedimentades, aquestes localitzacions han de ser quantificades i valorades, abans que es procedisca a fonamentacions irreparables que la cobdícia de l'especulació urbanística propícia, sense atendre una adequada valoració de les troballes.

305 Sector editorial: publicacions, circuits, autors

- Es fomentarà i propiciarà, com a interés prioritari de l'acció de govern, l'experiència **lectora en el sistema educatiu valencià**, en un marc de llibertat i respecte, que facilite el foment de la creació i de l'edició.
- S'estimularà amb mesures concretes el **potencial i la creativitat dels autors valencians**, proporcionant els instruments necessaris perquè les seues obres s'editen i es difonguen en una labor que ha d'aprofitar les sinergies entre tots els agents implicats.
- Es desenvoluparan mesures per a consolidar i desenvolupar una **indústria editorial pròpia. Reforma del model de subvenció a editorials i publicacions que aposten més per la qualitat i l'aportació cultural**, reduint els incentius sobre la base de la quantitat, facturació o punts de distribució. Tindrà una consideració especial el tractament del llibre publicat en

valencià, fomentant la lectura en les dues llengües i incrementant la presència del llibre en tots els seus formats i situacions.

- La participació dels **mitjans de comunicació** en les accions de foment de la lectura tindrà un tractament especial, per tractar-se d'un àmbit d'intervenció decisiu en la promoció cultural. En aquest sentit es promourà el llibre valencià en els mitjans de titularitat pública i es crearan estímuls perquè els mitjans privats de comunicació fomenten el llibre i la lectura, normalitzant la presència del llibre en els informatius i xarxes socials, afavorint la cobertura mediàtica dels esdeveniments culturals.
- S'ajustarà les dotacions de les **ajudes a la producció editorial**. S'activaran mesures fiscals, en l'àmbit de les competències de la Generalitat Valenciana, per a fomentar la inversió en el sector de l'edició i la venda de llibres. Es crearà a una llibreria virtual valenciana per a fomentar el potencial i desenvolupament de la indústria editorial pròpia.
- **Les llibreries**, com a agents mediadors, tindran un disseny estratègic de suport institucional i en aquest sentit: es realitzarà un mapa de llibreries valencianes, un pla d'adequació d'estructures del comerç de llibre a les noves realitats, es crearà un segell oficial de qualitat de les llibreries.
- L'activació de la **traducció i interpretació de textos científics, culturals, pedagògics, artístics, per a afavorir l'entrada i assimilació d'avanços i tècniques**, especialment aquelles versions en llengua valenciana de llibres de component innovador en les llengües comunitàries europees.
- La potenciació editorial de la **tecnologia digital**, tant pel que fa a la creació de programari, com en el disseny, producció i difusió de llibres digitals, així com la incorporació del llibre digital al sistema educatiu valencià. Impuls a la digitalització de fons arxivístics documentals.

- La consolidació de les **biblioteques de proximitat**, tant les municipals com les de barri, les temàtiques o especialitzades, atés un programa d'activitats culturals que potencie a la biblioteca com un espai de trobada i de formació de la ciutadania. Dotació de llibres de recent aparició a les biblioteques públiques, millorant les condicions i mitjans per al préstec públic, la consulta i la formació dels usuaris en les cerques de continguts.

306 Mitjans de comunicació públics i sector audiovisual

- Foment de l'espai audiovisual i radiofònic públic, a través d'À Punt, garantint el seu correcte finançament per a aconseguir els objectius de vertebració, qualitat i promoció de la llengua i cultura. La funció social de la televisió i ràdio pública està per damunt de les quotes d'audiència i d'aquells paràmetres de competició privada. Al contrari, des dUnides Podem - Esquerra Unida apostem per uns **mitjans de comunicació públics plurals, diversos i rics en continguts que servisquen per a l'adequada informació i el desenvolupament de la identitat cultural col·lectiva**.
- Apostar per la **producció pròpia de continguts audiovisuals**.
- **Fomentar l'esport femení des de la radiotelevisió pública.**
- L'espai audiovisual i radiofònic públic ha de ser **plenament en valencià**, tant en els seus continguts com en la publicitat. Existeixen ja múltiples mitjans de comunicació en altres llengües i només un en la nostra.
- **Intercanvi d'emissions de televisions i ràdios públiques en el mateix territori lingüístic; així com fomentar l'intercanvi de les privades.**
- Garantir la **inclusió i no discriminació en els mitjans de comunicació públic**, especialment atenció a les persones amb diversitat funcional. Utilització de la llengua de signes i/o subtitulació en tota la programació.

- Promoció del **doblatge en valencià en cinema i videojocs** en col·laboració amb altres administracions que ja ho realitzen (pactant quotes per a adaptar-la al nostre dialecte). Acordar amb les empreses i plataformes del sector la seua distribució.
- Es realitzarà una política d'extensió d'**exhibició cinematogràfica**, especialment en aquelles comarques d'interior i poblacions allunyades dels entorns urbans en les quals han desaparegut les sales de cinema, amb especial èmfasi en la formació, la programació amb criteris de filmoteca i la difusió de les cinematografies europees en versió original.

PAU, COOPERACIÓ I SOLIDARITAT

Després dels governs del PP que o van menystindre la cooperació internacional o la van usar de forma fraudulenta amb importants sospites de corrupció (algunes contrastades), la passada legislatura va servir per a iniciar la senda d'una política pública de cooperació responsable i sobre la base de criteris i objectius clars.

El full de ruta ve marcada per l'ONU a través de l'Agenda 2030 i els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible, que Unides Podem - Esquerra Unida compartim com a horitzó per a la reversió dels problemes que concerneixen de forma directa al tercer món, però indirectament al conjunt de la Humanitat i el Planeta Terra.

Com a principi rector de la nostra proposta política de cooperació és el desenvolupament uniforme de tots els països i les seues societats com a única manera d'aconseguir acabar amb les desigualtats en el món. L'ajuda al desenvolupament significa dotar de les eines, capacitats i recursos suficients als països que el necessiten sense interferències sobre la seua sobirania i a través dels canals òptims que asseguren l'eficàcia de les polítiques. Això significa garantir els canals perquè l'ajuda arribe a la població dels països en desenvolupament i no siguen acaparats per les elits d'aquests.

COOPERACIÓ I SOLIDARITAT INTERNACIONAL

307 **Aconseguir el 0,7% del pressupost global de la Generalitat Valenciana per a destinar-lo a polítiques de cooperació** i desenvolupament de forma progressiva al llarg de la legislatura.

308 **Continuar amb la planificació i execució del full de ruta marcat per lONO**, l'Agenda 2030 i els ODS.

309 Introduir en el conjunt dels **projectes i plans destinats a la cooperació i desenvolupament**, mecanismes d'avaluació i transparència per a assegurar l'eficàcia d'aquestes ajudes i el compliment dels objectius. Sancionar als actors (privats i/o públics, individuals i/o col·lectius) que obstaculitzen o pervertisquen la naturalesa d'aquestes ajudes.

310 **Compromís ferm amb la defensa dels Drets Humans**, col·locant en el centre de l'agenda a les persones i la garantia del ple exercici dels seus drets, l'enfortiment de la democràcia des del nivell local, la transparència i rendició de comptes i la participació ciutadana.

311 **Incorporació en el currículum de l'educació en drets humans, l'educació per al desenvolupament i l'educació per la pau i en igualtat**, com a coneixements específics i transversals.

312 **Realització de campanyes de sensibilització dels Drets Humans i la Cooperació.**

313 **Inclusió de les ONGD en les fases d'elaboració, disseny, execució i avaluació de les polítiques públiques de cooperació i desenvolupament.**

314 **Promoció de la compra pública ètica**, el comerç just i el consum responsable a través dun programa de política coherent i

integral per a generar una cultura d'economia solidària, situant les persones en el centre del model econòmic.

315 **Foment de la pau com a instrument fonamental de la política internacional**. Condemna de les violacions de Drets Humans perpetrats per part d'Estats de forma directa o de forma indirecta a través de cobertura, defensa o no condemna dels agressors.

316 **Renúncia a les relacions amb Estats que vulneren els Drets Humans.**

RENDA BÀSICA UNIVERSAL

Proposem la transformació gradual de la Renda Valenciana d'Inclusió en una Renda Bàsica Universal Valenciana que complisca els següents criteris:

317 **Individual**. Ha de ser Individual perquè els paràmetres triats per al seu càlcul, són els mateixos que maneja la Generalitat i aquest càlcul és de caràcter individual, no familiar. Per la qual cosa no seria de dret donar un benefici a una família quan se sap per avançat que només cobreix les necessitats més bàsiques d'una sola persona. A més, prenent en compte que les famílies la formen individus i, que no sempre aquests es troben a gust en el seu àmbit familiar, ha de ser just atorgar-los el dret a independitzar-se, realitzar-se i a optar a una vida digna.

318 **Indefinida**. Ha de ser de caràcter Indefinit, mentre que les circumstàncies que condicionen el pagament de la mateixa romanguen. És a dir que, en aquesta primera etapa, només deixaran de percebre la renda, aquelles persones que aconseguisquen incorporar-se al mercat laboral i els seus ingressos siguen superiors a la Renda Bàsica de la Comunitat Valenciana. Però en cap cas, es perd el dret de tornar a rebre-la

si la seua condició laboral i d'ingressos canvia i torna a complir els requisits per a això.

319 **Suficient**. La quantitat ha de ser suficient perquè realment siga una solució per a la situació de l'individu i per tant de la seua família, i que permeta a les persones majors, moltes de les quals viuen soles, tindre una renda suficient per a la seua subsistència. No es podrà embargar en cap concepte. Contemplant com una única excepció, els deutes per manutenció de fills menors d'edat o que sent majors siga de legal compliment.

En la primera part de l'aplicació la Renda Bàsica de la Comunitat Valenciana, la quantia mínima serà l'equivalent al llindar de la pobresa, fixat en el 60% de la mitjana de la distribució dels ingressos per unitat de consum adjudicats a les persones, que, segons les dades de l'INE de 2015, són SIS-CENTS SEIXANTA-TRES EUROS AMB QUARANTA-DOS CÈNTIMS (663,42.-€) mensuals.

Aquesta quantitat s'actualitzarà anualment en consideració l'ÍNDEX DE PREU Al CONSUM (IPC) o qualsevol altre que ho substituïsca, sense renunciar a altres possibles càlculs, que milloren la mateixa i allunye de forma efectiva als seus beneficiaris del llindar de la pobresa.

DRET A la RENDA. En aquesta primera fase la Renda tindran dret a la Renda Bàsica de la Universal Valenciana totes les persones que visquen a la Comunitat Valenciana i que figuren inscrites en el SERVEF i no tinguen dret a cap prestació contributiva o al subsidi per desocupació. A totes les persones inscrites en el SERVEF, amb ingressos inferiors a SIS-CENTS SEIXANTA-TRES EUROS AMB QUARANTA-DOS CÈNTIMS (663,42.-€) mensuals, sent l'import d'aquesta, la diferència entre el que cobra i el total de la quantia de la Renda Bàsica. Totes les persones que treballen i no arriben amb els seus ingressos al total de la Renda Bàsica establida, aplicant la mateixa fórmula del punt anterior. Així mateix, es complementarà d'igual manera que en els apartats anteriors, totes les pensions públiques i qualsevol altre subsidi individual existent que siga inferior a la quantia de la Renda Bàsica Universal Valenciana. El SERVEF

serà el responsable de gestionar i tramitar la Renda Bàsica Universal Valenciana, concedit als qui han sigut apartats del mercat laboral i no tenen possibilitats de reincorporar-se a aquest, com també per a pal·liar el desfasament del poder adquisitiu de les persones que, fins i tot treballant, viuen per davall del llindar de la pobresa. A més, el costos en la posada en marxa per al pagament de la mateixa seran molts menors, perquè totes les dades necessàries per al pagament de la Renda Bàsica Universal Valenciana com per al càlcul dels quals perceben el subsidi per desocupació, sou o pensió pública són manejats per les seues oficines. Aquests portaran a més a una més ràpida implementació, ja que estan dotades de major nombre de funcionaris.

DRETS SOCIALS

DRETS SOCIALS

La societat és cada vegada més diversa i plural, i la gestió d'aquesta realitat és una obligació dels poders públics. L'existència de múltiples realitats que es comprenen des dels diferents col·lectius socials té a veure amb diferents maneres de ser, expressar-se, estimar, gaudir o relacionar-se. Moltes d'aquestes qüestions no són noves quant a la seua existència, perquè fa segles que cohabiten en les societats que ens han precedit i quasi sempre han hagut de fer-ho de forma oculta per la persecució a la qual s'han vist sotmeses per no vincular-se als patrons hegemònics i obligatoris. Afortunadament les societats modernes han pres consciència que la diversitat és riquesa i que no és acceptable perseguir i penar a qui és diferent pel simple fet de ser-ho. Així es consagra també en la Declaració Universal dels Drets Humans de l'ONU com a element fundacional de l'era contemporània, com el pilar central de l'ordenament jurídic de les societats en el món.

El nostre objectiu no se cenyeix exclusivament al reconeixement d'aquesta realitat plural, sinó a l'absolut compromís del respecte i desenvolupament de la diversitat social existent. Qualsevol ésser humà ha de gaudir dels mateixos drets i oportunitats al marge de la seua condició sexual, el seu aspecte, el seu origen, la seua edat, les seues capacitats o la seua manera d'estimar i sentir.

Si la no discriminació és l'element inicial de la nostra política de diversitat, la protecció i impuls és el nostre horitzó cap al qual transitar. Garantir el desenvolupament individual i col·lectiu és una prioritat absoluta dUnides Podem Esquerra Unida per a aconseguir una societat igualitària, lliure i justa.

FEMINISMES

IGUALTAT EN TOTS ELS ESPAIS

El feminisme és, sens dubte, la clau per a girar cap a una vida digna de ser viscuda. Des dels necessaris canvis en l'economia a través de la dignifica-

ció de les tasques de cures, històricament feminitzades, fins a la garantia de no patir discriminacions i violències per raó, simplement, de sexe. En aquesta legislatura, Podem ha impulsat i assegurat pautes imprescindibles en aquest camí com són l'acreditació de les supervivents de la violència masclista a través de la certificació per part dels serveis públics especialitzats en violència contra les dones i no a través de la denúncia o un altre recurs judicial, atenent les seues dificultats per a posar denúncies; la implementació de les coordinadores d'igualtat en tots els centres docents; o la creació d'una comissió per a estudiar les violències masclistes a la Comunitat Valenciana i promoure un pacte autonòmic contra elles, entre altres mesures.

Però encara queden reptes que consoliden aquest canvi com una cosa transformadora, especialment en la implementació de polítiques que, de forma ferma, entenguen que les violències masclistes són una qüestió estructural, fruit de la desigualtat arrelada.

GOVERNANÇA FEMINISTA

320 Crear una Conselleria de Feminismes i LGTBI que desenvolupe de manera específica funcions i objectius en defensa dels drets de les dones i el col·lectiu de persones LGTBI, entenent la mirada LGTBI com una mirada interjeccional del feminisme que entronca directament amb les sexualitats, sent la sexualitat l'arrel d'opressió en la qual es basa el patriarcat i les desigualtats.

321 Creació de l'Agència per la Igualtat Salarial i la Coresponsabilitat en les empreses i administració valenciana.

322 Fer més efectius els pressupostos amb perspectiva de gènere per a garantir la distribució de la despesa pública de forma equitativa. Això implica: recollir els indicadors pressupostaris d'ingressos i despeses desagregades per sexe; visibilitzar les persones a les quals va destinada la despesa pública i incorporar el criteri de gènere en l'assignació dels recursos públics; comptabilitzar el treball

productiu no remunerat a l'hora de planificar la política econòmica; incorporar el treball reproductiu en les estadístiques oficials; garantir l'elaboració d'informació sensible al gènere desagregant les dades per sexe; garantir la participació dels col·lectius de dones i feministes en l'elaboració dels pressupostos; i garantir la transparència i la rendició de comptes.

323 Actualització legislativa de la llei d'igualtat valenciana de 2003, i la seua necessària relació amb la prevenció de les violències masclistes.

324 Donar suport des de Conselleria a la creació de consells i comissions locals d'igualtat als ajuntaments.

325 Assegurar que les Unitats d'Igualtat de totes les Conselleries vetlen perquè la perspectiva de gènere està inclosa en els diferents projectes que es desenvolupen través de subvencions concedides per les diferents Conselleries. Que compten amb recursos i personal especialitzat en gènere.

326 Garantir la paritat en els òrgans de govern i ciutadans, així com en els àmbits de decisió a través dels consells d'administració dels organismes, ens i empreses públiques i mixtes.

CURES EN EL CENTRE

327 Elaborar un Pla de Conciliació Coresponsable i Racionalització d'usos del temps i impulsar campanyes de sensibilització sobre la coresponsabilitat i flexibilització dels usos del temps. Que inclourà també la promoció de campanyes de coresponsabilitat de les tasques domèstiques i de les cures entre la joventut.

328 Impulsar el compromís estatal perquè mares i pares gaudisquen de permisos iguals i intransferibles i pagats al 100%, per a un

repartiment més igualitari en la corresponsabilització de les tasques de cures i per a la formació de la ciutadania, i especialment dels homes, acompanyat de campanyes institucionals de sensibilització sobre la coresponsabilitat i la necessitat d'adaptar els temps de treball a les necessitats que requereixen les cures, i per a la constitució de regles de convivència concordes amb les demandes del 8M. Implantar els permisos iguals i intransferibles pagats al 100% de forma gradual en l'Administració Pública Valenciana i organismes i empreses públiques.

329 Impulsar programes sobre noves masculinitats alternatives des de les institucions educatives, sense que aquesta mesura es faça a costa dels recursos per a promoure la igualtat de les dones.

VIOLÈNCIES MASCLISTES

330 Fixar una dotació pressupostària real i suficient per a desenvolupar les mesures necessàries per a l'erradicació de la violència contra les dones. Aquests fons hauran de ser destinats fonamentalment per a actuacions directes i estructurals.

331 Dotació pressupostària per al compliment del Pacte Valencià Contra la Violència de Gènere i Masclista. Cadascuna de les mesures haurà de tindre la seua partida pressupostària en cadascun dels organismes encarregat de desenvolupar-la i inclosa explícitament en els pressupostos de la Generalitat. Per a consultar el Pacte ací.

332 Posar en marxa les mesures sociolaborals per a dones víctimes de violència masclista previstes en el 1/2004, de 28 de desembre.

333 Reforçar l'assistència per part dels organismes públics a les dones víctimes de violències masclistes, siga com siga la naturalesa d'aquesta. En aquest sentit es prestarà especial

atenció a la millora contínua de protocols de detecció precoç de les violències masclistes en l'àmbit sanitari, així com al reforç de l'assistència jurídica a totes les dones víctimes.

334 Dur a terme l'enfortiment de la xarxa de centres del Servei Integral d'Atenció i Acolliment a Dones Víctimes de Violència de Gènere de l'Institut de la Dona, i desenvolupar un Protocol Violeta d'actuació municipal per a fer efectius els trasllats de dones, menors, i contemplant les necessitats específiques de les dones migrants.

335 Facilitar els desplaçaments de les dones víctimes per a acudir als serveis especialitzats.

336 Permetre l'accés i estada d'animals de companyia a les cases d'acolliment de víctimes de violència masclista, ja que en moltes ocasions aquests animals són objecte d'agressions per part del maltractador per a exercir violència indirecta sobre la víctima.

337 Fomentar la coordinació entre serveis d'atenció i protecció a la víctima i els serveis d'atenció i tractament amb agressors, especialment també a promoure una contínua avaluació de la valoració del risc de les dones i els seus fills i filles en col·laboració amb les forces de seguretat.

338 Donar a conéixer a la ciutadania els drets sexuals a través de la Declaració de Drets Sexuals de 1999, integrant la perspectiva de gènere, i implementar una línia de treball sobre ciutats lliures de violències sexuals, seguint el programa global de l'ONU sobre ciutats i espais públics segurs per a xiquetes i dones.

339 Elaborar periòdicament, des de l'Observatori de Publicitat No Sexista, llistes d'exemples de dolentes i bones pràctiques actuals de publicitat que contribuïsquen a la reïficació de les dones i que

atempten contra la nostra llibertat sexual, juntament amb una guia de bones pràctiques per a evitar la normalització de pautes que configuren la violència sexual des dels mitjans de comunicació.

340 Implantar un Centre d'Atenció Integral a Dones Víctimes de Violència Sexual.

341 Assegurar, dins de la bossa pública d'habitatges, un percentatge mínim del 10% a habitatges per a dones supervivents de violència masclista i les persones que tinga a càrrec seu.

342 Assegurar personal qualificat en detecció de violència de gènere, que garantisca la seguretat de menors i dones, en els punts de trobada.

343 Elaborar i garantir polítiques de protecció integral i reparació per a les dones en situació de prostitució i les seues famílies. Atenció econòmica, jurídica, social i sanitària especialitzada (tant física com psicològica).

344 Desenvolupar programes d'integració i polítiques de sensibilització sobre la prostitució, així com programes d'inserció laboral i social perquè les dones puguen deixar d'exercir la prostitució, tot això, combinat de forma incondicional i immediata amb un pla de renda bàsica, evitant que la inserció es produïsca en condicions de vulnerabilitat.

345 Revertir la situació de persecució de dones que exerceixen la prostitució i enfocar-la en els homes que la consumeixen i/o es lucren de l'activitat.

346 Desenvolupar la Llei autonòmica contra la violència de gènere 7/2012, en relació al tràfic de dones amb finalitats d'explotació sexual i adoptar mesures segons els compromisos adquirits en el Conveni d'eliminació de la discriminació cap a les dones (CEDAW).

347 Perseguir i sancionar el tràfic de dones i xiquetes en situació d'explotació sexual.

348 Promoure una xarxa de municipis lliures de tràfic de dones i xiquetes amb finalitat d'explotació sexual, i amb qualsevol altra finalitat d'explotació, en el territori valencià.

COMUNICACIÓ I MITJANS

349 Establir un protocol de duel compartit per totes les institucions públiques valencianes i agents cívics i socials per a mostrar públicament el duel i condemnar la violència masclista.

350 Difondre l'Observatori de Publicitat No Sexista com a organisme que vetlla per una imatge igualitària d'homes i dones i que atén queixes i denúncies, i dotar-ho de recursos humans i materials suficients.

351 Estudiar i establir nous mecanismes sancionadors per part de la Generalitat en campanyes publicitàries sexistes i de reïficació de les dones.

352 Fomentar l'elaboració, l'aprovació i fer seguiment i valoració de codis de conducta o autoregulació que eliminen la transmissió d'estereotips i garantisquen l'objectivitat informativa, la defensa dels drets humans, la llibertat i la dignitat de les dones víctimes de violència masclista en els mitjans de comunicació.

353 Creació d'un codi deontològic consensuat obligatori per a tots els mitjans de comunicació i la publicitat sobre el tractament informatiu de la violència contra les dones, entenent-la, a més, com a violència estructural.

354 Garantir, mitjançant el Consell Valencià de l'Audiovisual, una publicitat no sexista en els mitjans audiovisuals públics.

355 Impulsar l'anàlisi de la relació entre l'ús de les TIC i la violència masclista entre la joventut i la infància.

356 Continuar impulsant, des de Les Corts, fòrums sobre mitjans de comunicació per la igualtat de gènere i contra les violències masclistes, que contribuïsquen al seguiment i avaluació de la implementació de la mirada feminista en els mitjans informatius.

COEDUCACIÓ

357 Impulsar campanyes de prevenció de la violència de gènere, amb programes específics de prevenció de la violència masclista des de la infància i en tots els graus educatius, dins de l'horari lectiu. També en l'educació informal.

358 Crear una Comissió Delegada de Coeducació laica, amb capacitat de transversalitzar la coeducació en diferents instàncies de competència en educació i igualtat, per a totes les etapes educatives, des d'infantil 0-3, les funcions de la qual siguen: potenciar i donar suport al treball dels grups i agents d'igualtat ja constituïts i/o creats en els centres educatius; revisar el currículum oficial i els seus efectes sobre les pràctiques discriminatòries en els centres; incloure matèries relatives a l'educació emocional, sexe-genèrica i afectiu-sexual.

359 Promoure el suport en les universitats públiques per a la realització de màsters i postgraus oficials d'igualtat i violència de gènere i masclista.

360 Designació de la Generalitat, per al Consell Escolar Valencià, de dues persones expertes en igualtat i en violència masclista, una d'elles a proposta del Consell Valencià de les Dones

361 Subvencions i ajudes a dones que trien carreres universitàries en les quals tradicionalment estan menys presents. Com són les enginyeries, tècniques, ciències i matemàtiques.

362 Potenciar i privilegiar la formació al professorat a través del CEFIRE en coeducació. I a través de projectes coeducadors de centre. Premiar i fomentar aquestes intervencions a través de premis, distintius, concursos.

363 Seguiment de la correcta implementació dels i les coordinadores d'igualtat juntament amb el Pla de Coeducació dels centres.

SANITAT

364 Promoure l'accés de les dones a informació de patologies que els afecten de manera diferencial, atenció especialitzada i formació amb perspectiva de gènere del personal sanitari per a eliminació d'estereotips.

365 Detecció precoç del càncer de mama i ginecològic amb cobertura universal.

366 Facilitar la derivació de pacients amb patologies com l'endometriosi o la fibromiàlgia perquè puguen acudir a unitats especialitzades en el seu tractament.

367 Crear unitats multidisciplinàries del tractament de l'endometriosi a les províncies que no disposen, Alacant i Castelló.

368 Foment de la investigació de l'endometriosi i la fibromiàlgia a la Comunitat Valenciana.

369 Revitalitzar els serveis de planificació familiar i facilitar l'accés de les persones joves a aquests serveis.

370 Garantir el dret, a través de l'administració pública, a la pràctica de la interrupció voluntària de l'embaràs en la sanitat pública.

371 Dotar a la xarxa pública dels serveis necessaris per a l'atenció a la identitat i expressió de gènere.

372 Garantir l'accés gratuït a la píndola del dia després. Gratuïtat dels preservatius entre la població jove i del preservatiu femení. Foment de mètodes anticonceptius de barrera (diafragma i caputxó cervical) com a alternativa a la píndola i DIU per a evitar els seus efectes secundaris i cura del medi ambient.

373 Gratuïtat de la copa menstrual per a les dones, amb l'objectiu de reduir l'ús de les compreses i tampons per a respectar el medi ambient i realitzar formació en els centres educatius sobre autoconeixement del cicle menstrual.

374 Desenvolupar programes d'atenció a les persones responsables de la cura de dependents i persones malaltes per l'impacte en la salut física i psíquica que això comporta.

375 Atenció integral de la salut mental amb perspectiva de gènere.

376 Creació d'un pla de salut sexual des de la perspectiva de gènere i LGTBI que promoga en tota la ciutadania, i especialment entre els i les més joves a través de la seua implementació en centres educatius, l'educació sexual des d'un vessant positiu i

de prevenció de violències i malalties físiques i afectives, i que abaste tots els cicles o etapes sexuals de les dones.

377 Mantindre l'oposició rotunda a la gestació per substitució, per la qual cosa es treballarà per a garantir la seua prohibició en l'àmbit estatal i s'impulsaran polítiques que garantisquen la no mercantilització del cos de les dones. Reforçar els recursos destinats al sistema públic valencià d'adopcions, garantint el seu funcionament i eficiència real com a alternativa a la gestació per substitució.

378 Incloure la violència obstètrica com a violència masclista. En aquest sentit, impulsarem legislació autonòmica que previnga i actue en casos de violència obstètrica, així com d'un Observatori de Violència Obstètrica (inclòs dins de l'Observatori de Violència sobre les Dones), on s'inclouran els informes i estadístiques de les dones (mitjançant les associacions relacionades amb la maternitat, el part i l'avortament) que han patit aquest tipus de violència, i es farà un seguiment dels protocols dels hospitals respecte a les accions que implementen en el part i com es duen a terme realment. A més, també serà fonamental la implementació d'un Programa formatiu especialitzat en la prevenció de la violència obstètrica dirigit al personal sanitari.

379 Avaluar l'atenció, pública, als problemes de salut derivats de la menopausa. Evitar la medicalització dels processos naturals de les dones.

380 Creació d'un Banc públic d'ADN i gratuïtat en les proves per a les persones afectades pels casos dels anomenats «bebés robats».

381 Realització del diagnòstic de salut de la comunitat des de la perspectiva de gènere, amb objectius realistes i enfocats a l'educació de la població.

URBANISME FEMINISTA

382 Aplicar criteris de l'urbanisme feminista en la planificació urbana com a requisit a tindre en compte a l'hora de planificar el disseny de les edificacions públiques i dels espais públics.

383 Promoció de l'accessibilitat universal de l'urbanisme feminista, a través de jornades i premis específics.

384 Millora i impuls del transport públic urbà i interurbà que connecte les diferents activitats quotidianes amb parades accessibles i entorns segurs.

385 Disseny de patis escolars des de la perspectiva de gènere i inclusiva, que no marginen per edat, gènere, capacitat o procedència. Que compten amb la participació de la comunitat educativa i s'adeqüen a les seues necessitats. Integrant espais verds com a vegetació, arbratge, horts urbans.

386 Participació de les dones en la construcció colaborativa de polítiques urbanes, de mobilitat i seguretat. Incloure com a requisit les aportacions de les dones com a coneixedores del seu entorn, per a identificar les necessitats, les barreres arquitectòniques i potenciar les oportunitats dels seus barris. S'ha de garantir l'accés de les dones a la participació per a incorporar el coneixement de la vida quotidiana, del treball domèstic i de les cures. Promoure la instal·lació de fonts públiques, banys públics en l'espai públic.

OCUPACIÓ SENSE BRETXES

387 Promoció de plans d'igualtat en empreses legalment no obligades a això, establint-ho com un requisit per a contractar amb la Generalitat.

388 Creació de projectes i programes que posen en valor els treballs feminitzats, de l'àmbit de les cures. Així com establir línies de suport econòmic a persones emprades i ocupadores en la contractació per a treball de cures i llar.

389 Revisar els convenis col·lectius per a eliminar la possible discriminació retributiva existent entre dones i homes. També s'establirà aquest criteri per als convenis col·lectius de nou registre.

390 Impulsar polítiques dirigides a potenciar la igualtat de les dones en el món laboral, a partir de propostes encaminades a corregir les discriminacions directes i indirectes que pateixen en aquest àmbit, com són la segregació ocupacional, la precarietat, la falta de representativitat, la desigualtat salarial o el sostre de cristall.

391 Ampliar l'oferta d'FP del Títol Professional Bàsic en Activitats Domèstiques i Neteja d'Edificis i crear el grau mitjà i superior. Canviar la seua denominació de Domèstiques pel d'Activitats de Cures.

392 Regular formes paritàries de contractació funcionarial i laboral per a aquells llocs i cossos en què existeix escassa representació de les dones.

393 Establir clàusules socials eficaces en la contractació pública, com a mitjà per a promoure de forma efectiva una major equitat de gènere en l'àmbit econòmic. Els plecs de condicions dels contractes i subvencions han de contindre clàusules que garantisquen l'eliminació o reducció de les bretxes de sexe (presència de dones en els sectors laborals amb menys representació, igualtat salarial, conciliació de la vida laboral i personal, protocols d'actuació enfront de l'assetjament sexual o per raó de sexe, etc.).

394 Garantir la promoció de convenis laborals marc amb clàusules que garantisquen la igualtat en l'àmbit laboral, inclosa la igualtat de retribucions en tots els conceptes i la conciliació de la vida familiar, personal i laboral. A tal fi, no es procedirà al registre de cap conveni que continga elements discriminatoris per raó de sexe.

395 Assegurar que el Servei Valencià d'Ocupació prioritzarà en els seus objectius la superació de la segregació ocupacional i laboral. En aquest sentit, es prestarà especial atenció a la discriminació i sobreexplotació de les dones migrants i amb discriminacions múltiples afavorint la seua plena integració social i laboral.

396 Potenciar i garantir la perspectiva de gènere i feminista en totes les polítiques públiques d'ocupació, acompanyant-les de criteris fiscals progressius i elaborant un pressupost públic participatiu a partir del seu impacte en les vides de les dones i homes de la nostra comunitat.

397 Obrir ofertes d'ocupació pública per a agents i promotores d'igualtat de manera que a través de l'organització municipal quede coberta aquesta demanda.

398 Dignificar les tasques de cures professionals mitjançant la formació, la millora salarial i incentius públics per a la contractació.

399 Avaluació de les mesures d'igualtat de les empreses amb indicadors actualitzats d'acord amb el nombre de contractacions i accions fetes per les empreses en matèria d'igualtat.

400 Atorgar contractes públics a empreses que en la seua contractació contemplen mesures d'especial atenció per a mares solteres, dones amb capacitats diverses, dones majors de 45

anys, dones que hagen abandonat el mercat laboral per a cuidar persones al seu càrrec, dones en risc d'exclusió social i dones que encara no hagen pogut accedir al seu primer treball.

401 Adoptar mesures des de l'administració autonòmica a través del Registre de Convenis Col·lectius, per a corregir clàusules que pogueren ser contràries al principi d'igualtat. En aquest sentit, implementar mecanismes de control per a evitar clàusules discriminatòries per raó de sexe en els convenis col·lectius, especialment les discriminacions indirectes.

402 Adaptar els sistemes i els programes informàtics per a permetre l'explotació de les dades desagregades per sexes en matèria de retribucions en les organitzacions i les empreses públiques valencianes.

403 Impulsar la transparència en la informació de les empreses sobre les retribucions completes (salari base i tot tipus de complements) respectant sempre la Llei de protecció de dades.

404 Garantir que les empleades i els empleats puguen sol·licitar informació sobre els nivells salarials, desglossats per sexe, incloent-hi no solament el salari, sinó també els complements o els pagaments en espècie, per a les categories de treballadors i treballadores que fan el mateix treball o un altre d'igual valor.

405 Implementar mecanismes per a millorar, en les estadístiques desagregades per sexe sobre l'ocupació, major transparència salarial a través dels indicadors corresponents i assegurar que quede inclòs el treball domèstic i de cures.

406 Instar el govern estatal a destinar recursos en inspecció del treball i seguretat social per a detectar i sancionar discriminacions directes i indirectes salarials per raó de sexe.

407 Fomentar i donar suport a les dones empresàries i emprenedores, amb programes i ajudes específiques.

408 Plans d'igualtat obligatoris per a totes les empreses i administracions públiques, avaluats i segellats per la Generalitat, qui realitzarà un seguiment periòdic per a garantir el seu compliment.

409 Elaborar una Llei i un Pla d'igualtat retributiva en l'administració valenciana i ens instrumentals de Conselleria que permeta avançar cap a la fi de la bretxa salarial de gènere, tindre accés a informació sobre els nivells salarials desglossats per sexe, incloent-hi complements o pagaments en espècie, així com clàusules socials de contractació atentes al gènere. Especificar en els plans d'igualtat públics terminis d'execució, així com objectius quantificables i mesurables. Elaborar un estudi sobre bretxa salarial en el sector públic valencià.

410 Assegurar plans formatius en igualtat per als empleats i empleades públiques de tots els nivells i grups, i promoure la seua obligatorietat.

INTERSECCIONALITAT

411 Promoure la participació i visibilització de les dones gitanes en tots els processos relatius a les qüestions de gènere, així com en aquells espais institucionals on reivindiquem la paritat.

412 Incrementar els centres d'acolliment i d'informació en zones rurals. Impulsar associacions de dones i feministes en l'àmbit rural que realitzen accions de suport a les víctimes, amb les quals coordinar, també, campanyes de sensibilització.

413 Dissenyar protocols específics, i incorporar mesures especialitzades en els quals ja existeixen, per a l'atenció de dones de col·lectius més vulnerables, com a dones majors, dones amb capacitats diverses, dones migrants, gitanes, així com polítiques específiques d'igualtat d'oportunitats. Treballarem per la seua integració i visibilització en les estructures de participació ciutadana de les administracions.

414 Assegurar que s'impulse una política centrada en les persones diverses, promovent el sistema d'assistència personal que possibilita l'autonomia i independència de les persones permetent el seu exercici com a ciutadanes de ple dret (article 19 de la Convenció de l'ONU sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat). Això afavoreix, a més, la inversió en ocupacions directes i facilita l'alliberament de les dones del paper tradicional de cuidadores.

DONES EN L'ESPAI RURAL

415 Impulsar una nova Llei de Societats Cooperatives que introduïsca la presència de dones en el Consell Rector proporcional al nombre de sòcies de la cooperativa.

416 Crear un Comité d'Igualtat en aquelles cooperatives amb més de 50 socis/es o en les quals sense arribar a aquest nombre així s'acorde per la seua assemblea general, amb l'objectiu d'establir accions a favor de la igualtat en la societat cooperativa. Aquest Comité tindrà com a funcions, necessàriament i sense detriment d'unes altres, la d'impulsar la participació i integració de les sòcies en tots els òrgans socials; proposar l'establiment de mesures de conciliació de la vida laboral, familiar i personal, així com definir un protocol d'actuació per a casos d'assetjament.

417 Ampliar els serveis de transport públic. Es considera prioritari activar plans de mobilitat inter e intramunicipal en moltes de les àrees de major ruralitat de la nostra Comunitat. Els accessos a molts dels serveis bàsics són infringits per la falta d'un transport públic de garanties, sent les més afectades per aquesta manca els nostres majors, dones i joves.

LGTBI

DIVERSES I ORGULLOSES

Hui dia no podem parlar de democràcia sense considerar el respecte cívic i les garanties jurídiques cap a la diversitat sexual i sexe-genèrica. El reconeixement social, normatiu i institucional cap a un col·lectiu que tradicionalment ha sigut invisibilitzat suposa un avanç fonamental en la consolidació dels sistemes democràtics avançats.

L'aprovació de la Llei 8/2017, de 7 d'abril, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere en la Comunitat Valenciana, i de la Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI, signifiquen la consolidació normativa d'una demanda social històrica dels col·lectius i associacions LGTBI en el reconeixement dels seus drets.

Ara la nostra comunitat autònoma enfronta importants reptes en aquesta matèria. D'una banda, fer reals i eficaços les lleis aprovades, dotant-les dels recursos necessaris i establint un compromís ferm amb el seu desenvolupament, de manera que no es convertisquen en un brindis al sol. D'altra banda, és necessari establir una mirada interjeccional que permeta a les institucions valencianes comprendre i actuar enfront de les específiques desigualtats que, per raó de sexe, identitat o orientació sexual, edat, ètnia o estatus administratiu es produeixen.

418 Crear una Conselleria de Feminismes i LGTBI, on les polítiques LGTBI comptaran amb una àrea concreta i amb els necessaris

recursos per a implementar les polítiques LGTBI, igual que les tasques de coordinació amb la resta de Conselleries que estiguen implementant funcions relacionades amb polítiques LGTBI.

419 Crear i implementar l'Observatori Valencià contra la LGTBIfobia, assegurant-li els recursos necessaris.

420 Desenvolupar el Consell Valencià LGTBI i el Consell Consultiu Trans, assegurant la seua participació en la confecció de les polítiques LGTBI per part de La Generalitat.

421 Promoure plans de formació destinats a millorar l'ocupabilitat del col·lectiu trans, així com establir bonificacions a les empreses que contracten persones trans.

422 Impulsar punts d'informació LGTBI en els municipis i plans municipals de diversitat sexual.

423 La Generalitat actuarà, en l'àmbit de les seues competències, com a interessada en les causes penals per delictes de LGTBI d'especial gravetat.

424 Realitzar programes específics d'atenció i integració social dirigits a les persones LGTBI que practiquen la prostitució.

425 Evitar la discriminació per raó d'orientació i identitat sexual en els informes socials sobre matrimonis homosexuals i persones solteres LGTBI que desitgen acollir o adoptar xiquets i xiquetes.

426 Desenvolupar la Llei Valenciana LGTBI i La Llei Valenciana Trans, assegurant els recursos i pressupostos necessaris.

PER AL SEU DESENVOLUPAMENT, IMPULSAREM:

427 Donar suport a un Dia de l'Orgull reivindicatiu i en mans dels col·lectius LGTBI.

428 Realitzar programes de promoció de l'autoestima i l'autoreconeixement de les persones adolescents LGTBI, crear serveis de suport i orientació a joves LGTBI i espais segurs i oberts per a la socialització, promoció i formació de voluntariat per a assistir a persones LGTBI.

429 Prevenció de la LGTBfòbia en activitats juvenils i associatives de temps lliure i creació de serveis de suport i orientació a joves LGTBI en centres juvenils de temps lliure. Així mateix, s'inclouran mesures i accions de garantia d'igualtat de tracte i incorporació social per als fills i filles de LGTBI, tant biològics com adoptats, en guarderies, centres infantils, escoles i altres serveis. També es promocionarà la informació i assessorament a LGTBI sobre drets i obligacions de l'acolliment de menors i adopció.

430 Desenvolupar polítiques LGTBI específiques per a la comunitat gitana, promocionant la història contemporània romaní a partir de l'entrada de la democràcia i incloent el moviment LGTBI al costat del moviment feminista romaní en un sentit positiu, superant la idea de víctima.

431 Generar mesures dirigides a la inserció sociolaboral de les persones LGTBI que es materialitzen en accions de sensibilització, així com d'intervenció i atenció en casos de discriminació. Es prestarà especial atenció a la conscienciació entorn de la diversitat sexe-afectiva-gènere i a col·lectius especialment situació de desigualtat com la comunitat gitana. També es contemplarà la inclusió, en els plecs de condicions

per a la contractació d'empreses, del reconeixement de la diversitat d'orientació i identitat sexual i dels drets dels matrimonis entre persones del mateix sexe als treballadors de les empreses adjudicatàries. Així mateix, s'elaboraran estudis sobre LGTBIfòbia i assetjament per raons d'orientació i identitat sexual en l'àmbit laboral.

432 Desenvolupar campanyes de normalització social de l'homosexualitat, la transsexualitat i la bisexualitat i el respecte a la diversitat afectiu sexual; així com campanyes de normalització social a partir del concepte de diversitat familiar.

433 Desenvolupar polítiques paritàries en les Polítiques d'Igualtat per a les dones en general, i de forma específica per a les dones lesbianes, bisexuals i transsexuals, que permeten visibilitzar-les i participar en la societat d'acord amb la seua presència en aquesta. Prestar, des de les polítiques cap a les dones, especial atenció a les problemàtiques específiques de les dones lesbianes, bisexuals i transsexuals. Dur a terme accions i mesures tendents a eliminar la violència de gènere expressada cap a dones lesbianes, bisexuals i transsexuals, especialment en comunitats de veïns, centres juvenils, de majors i centres d'esplai.

434 Implementar mesures per al tracte igualitari a les parelles del mateix sexe i a les persones LGTBI en centres de dia i residències de majors. Donar suport a les activitats particulars que les i els majors LGTBI vulguen organitzar per a la seua pròpia socialització i convivència en els centres públics. Donar suport, així mateix, mitjançant la cessió de sòl i instal·lacions, a la creació de residències de persones majors LGTBI per part d'institucions beneficosocials del moviment LGTBI. Dur a terme polítiques que contribuïsquen a la integració social com el suport a les associacions LGTBI existents, i suport als programes associatius d'informació a LGTBI, tant directes com telefònics i

telemàtics que aquestes desenvolupen. Implementar programes d'atenció i acolliment a expatriats per raó d'orientació i/o identitat sexual, així com programes de prevenció de l'exclusió social en treballadors del sexe LGTBI. Informació a mares i pares sobre atenció i necessitats de fills i filles LGTBI. Suport als grups de mares i pares LGTBI. Inclusió i reconeixement de les famílies LGTBI en les polítiques sobre famílies. Incloure en les campanyes publicitàries a les persones i famílies LGTBI.

435 Realitzar polítiques orientades a la normalització i el respecte del col·lectiu LGTBI en l'àmbit educatiu, com garantir que tots els centres educatius respecten el principi educatiu d'atendre la diversitat afectiu-sexual i promoure una educació sexual que supere els continguts heterosexistes actuals. Incentivar en els centres educatius la utilització de textos que no incloguen continguts heterosexistes i que reconeguen la diversitat afectiu-sexual i familiar. Realització de programes de normalització de la diversitat sexual i familiar en l'àmbit escolar, així com campanyes específiques per a la prevenció de la LGTBIfòbia i de l'assetjament per orientació sexual o identitat de gènere.

436 Legislar marcs reguladors de la convivència en els centres que incloga l'ofensa, l'insult o l'assetjament per orientació sexual o identitat de gènere com a falta greu. Facilitar formació i informació sobre la realitat LGTBI, així com sobre l'atenció i orientació a les problemàtiques de LGTBI a tots els professionals de la xarxa educativa. Incloure la diversitat afectiu-sexual, les qüestions de gènere i la prevenció del sexisme com una de les línies prioritàries dels centres de formació del professorat. Elaboració d'estudis sobre LGTBIfòbia, i assetjament per motiu d'orientació sexual o identitat de gènere en l'àmbit escolar.

437 Desenvolupament, al llarg de l'any, de programes, serveis, campanyes i/o activitats d'informació, sensibilització,

investigació i/o formació dels professionals relacionats amb les necessitats de salut, la promoció de la salut i l'atenció sanitària específica de les dones lesbianes i bisexuals, la dels homes gais i bisexuals, i la de les dones i homes transsexuals; així com suport psicològic i social dirigit a LGTB a fi d'ajudar-los a enfrontar i superar la LGTBIfòbia.

438 Desenvolupament, al llarg de l'any, de programes, serveis, campanyes i/o activitats d'informació, prevenció i sensibilització sobre la infecció per VIH/sida i altres infeccions de transmissió sexual (ITS), així com dur a terme programes per a la reducció de riscos del «xemsex». Desenvolupament de programes de cures per a l'envelliment de persones amb VIH. Complir amb el Pacte de París i l'estratègia 90-90-90 de l'ONU en la nostra comunitat. Implantar la Profilaxi Pre-exposició (PrEP). Facilitació de l'accés de tota la població, al llarg de l'any, a preservatius i lubrificants hidrosolubles. Revisió dels Protocols Ginecològics de manera que es contemple expressament la realitat sexual de les dones lesbianes i bisexuals.

439 Implementar polítiques que contribuïsquen a crear entorns segurs en la societat valenciana per a les persones LGTBI, mitjançant la formació en prevenció de la LGTBfIobia als agents de la Policia Local i Autonòmica, posant l'accent principalment en la seua formació jurídica en aquells aspectes de la legislació que garanteixen la igualtat de tracte i la no discriminació per raons d'índole personal com és l'orientació i/o la identitat sexual. Creació i/o aplicació d'un Protocol d'actuació policial contra la LGTBIfobia.

440 Creació de Protocols específics d'actuació policial contra la violència entre persones del mateix sexe (intragènere). Protecció del dret a la lliure expressió de l'afectivitat en la via i espais públic, en aplicació de l'actual codi penal, de les

actuacions que atempten contra els drets de LGTB. Així com impulsar polítiques que promoguen la denúncia d'agressions i discriminacions cap a LGTB.

441 Incloure informació adequada sobre la realitat LGTBI en la formació dels cossos policials locals i autonòmics.

JOVENTUT

LA JOVENTUT ÉS PRESENT I FUTUR

Els principals reptes de la joventut tenen a veure amb la falta d'oportunitats i horitzó que es dibuixa en el futur. Mentre de forma demagoga i falsa s'acusava la joventut de ser nihilista i despreocupada, a més de poc donada a l'esforç; la realitat és que ens trobem amb la joventut més preparada de la història que, no obstant això, percep que per primera vegada viurà pitjor que els seus pares i mares. Aquesta bretxa generacional que talla dràsticament amb un desenvolupament positiu de la història genera incerteses i neguit.

Garantir un futur digne als i les joves és garantir un bon futur a la societat. Per a això fa falta abordar qüestions centrals com la formació, l'ocupació o l'habitatge com a eixos centrals.

D'altra banda, volem impulsar polítiques destinades al desenvolupament personal i col·lectiu referents a la cultura, a l'oci, la sexualitat o el turisme. Qüestions del dia a dia que afecten la vida de milers de joves i per a les quals sembla no existir preocupació des de l'esfera política. Joventut, ocupació i economia

442 Pla de Retorn del Talent: gran part dels nostres joves han hagut d'emigrar cap a països estrangers per la falta d'oportunitats ací. Estem generant un elevat dèficit a causa del cost que invertim en formació i el nul retorn que rebem, ja que l'aplicació pràctica d'aquesta formació es desenvolupa en tercers països, veient

minvades així les nostres capacitats de desenvolupament. Volem que aquestes generacions tornen per a aprofitar els seus coneixements i projectes, principalment en el camp de la investigació, la tecnologia i el desenvolupament, amb la finalitat de teixir els projectes del futur sostenible que busquem. Recuperar el talent és també un mecanisme de cohesió social, d'arrelament i d'estabilitat personal i familiar.

443 Desaparició de la figura dels becaris i les becàries, siguen d'investigació o de pràctiques, considerant-los personal laboral que ha de tenir un contracte de treball amb els mateixos drets que qualsevol treballador o treballadora.

444 Renúncia de les administracions valencianes a la utilització de subterfugis com per exemple beques, pràctiques no remunerades, etc. com a mecanisme per a contractar joves sense remunerar-los adequadament. Tota persona jove que faig un treball en igualtat de condicions i situacions amb qualsevol altre treballador ha de ser remunerat de manera semblant, d'acord amb els convenis col·lectius existents.

445 Potenciar des de l'administració la xarxa d'economia alternativa i solidària i les xarxes de comerç just. Hi ha una gran bossa potencial d'ocupació en molts espais ocupats per les persones joves: cooperació, solidaritat, voluntariat tècnic, assistència.

446 Fer un estudi de les zones rurals amb baix índex de població juvenil per a conéixer les causes d'aquesta despoblació i elaborar plans integrals de desenvolupament del medi rural a través de projectes concrets (com a agricultura, comerç, serveis públics, etc.).

447 Creació de serveis i programes d'orientació vocacional dirigits als i les joves en els centres educatius de cada municipi, garantint un horari d'atenció ampli i assequible. A més, això

ha de combinar-se amb el desenvolupament de campanyes de sensibilització sobre els drets laborals i sindicals en instituts i escoles de Formació Professional.

448 Foment, reconeixement i premi de projectes innovadors que fomenten el canvi del sistema productiu i noves maneres d'entendre l'economia.

449 Incentius econòmics a la contractació d'ocupació juvenil.

450 Suport institucional i econòmic i facilitats administratives per a la creació de projectes per part de joves.

JOVENTUT, HABITATGE I URBANISME

451 Emancipació juvenil

- Reserva d'habitatges del parc públic per a joves que resideixen en la llar familiar.
- Augment de les ajudes al lloguer per a persones joves prioritzant l'emancipació i consolidació de l'autonomia.
- Concessió de crèdits blans de fàcil accés i a baix interés per a l'accés al primer habitatge dels i les joves.
- Foment del cooperativisme juvenil de gestió d'habitatge públic en lloguer.
- Creació d'una xarxa de residències per a estudiants de baix cost. Dotació de residències públiques, albergs i habitatges per als i les estudiants de tots els graus acadèmics.
- Construcció/rehabilitació d'edificis comunitaris com a residències per a l'emancipació amb serveis compartits i fomentant la gestió col·lectiva.

452 Urbanisme:

- Afegir la visió de la joventut a l'elaboració i disseny de plans urbanístics, així com al desenvolupament de l'entramat urbà i la planificació i execució d'infraestructures. Per a això proposem regular la necessària participació de joves en els dissenys, execucions i avaluacions dels PGOU municipals i dels plans autonòmics. En l'activitat diària hauran de participar també en la gestió d'espais i recursos.
- Reforç dels transports públics nocturns, especialment en les zones urbanes i interurbanes que desenvolupen un alt volum de trànsit i demanda.
- Creació d'un bo dinàmic de transport públic que aglutine el conjunt de serveis prestats, públics i privats, amb un preu assequible per al global i gratuït per a joves sense ocupació o recursos escassos.

JOVENTUT, OCI I ESPORT

453 Enfront de la massiva oferta clònica, és necessari promoure i donar suport a les accions dels grups de joves amb iniciatives de dinamització cultural, de tots els tipus, amb vies de finançament específic i augmentant els equips destinats a gent jove. Paral·lelament a això i, per a fer-ho realitat, l'administració ha d'allunyar-se de la tendència a fer ofertes d'oci indiscriminades, sense basar-se en la realitat de l'entorn on s'ofereixen.

454 Impulsar accions legislatives que contribuïsquen a regular fenòmens culturals i d'interrelació social que sorgisquen espontàniament en el si de la joventut.

455 Promoció de la signatura de Pactes a la nit en barris amb excessiva presència juvenil en horari nocturn per a aconseguir acords d'habitabilitat, promoció de la salut entre els joves i millora de les

condicions de convivència general entre col·lectius implicats: joves, personal d'hostaleria de bars de copes, famílies i adults.

456 Obrir espais culturals per a l'oci alternatiu nocturn, implicant directament les persones joves en el disseny d'aquests programes alternatius.

457 Creació d'escoles esportives gratuïtes de titularitat i gestió pública on es fomente la pràctica i ensenyament de diferents esports. Increment dels espais esportius oberts existents en els municipis, donat l'extremat dèficit en aquest camp.

458 Incrementar l'oferta cultural alternativa, local, tradicional: gastronomia, cultura popular, lectura...

459 Finançar aquelles entitats que fomenten la cultura impulsada, realitzada i gestionada per gent jove. Impulsar polítiques efectives que ajuden la creació artística dels i les joves creadors valencians, amb l'objectiu d'ajudar-los a impulsar una carrera professional, més enllà de simples certàmens o premis puntuals.

460 Millorar la formació i les infraestructures per a la creativitat. El temps d'oci, habitualment, el millor moment per a desenvolupar els interessos culturals de les persones, es fa necessari per a millorar la formació en l'oci creatiu i facilitar infraestructures pel seu desenvolupament.

461 Suport a l'associacionisme com a element de desenvolupament individual des del col·lectiu. Reconeixement curricular per pertinença a associacions.

DIVERSITAT FUNCIONAL

LA DIVERSITAT ÉS VIDA

Un dels sectors de la ciutadania que major invisibilitat social pateix és el que conforma el col·lectiu de diversitat funcional. Es tracta d'un grup nombrós vulnerable i propens a l'exclusió social, degut abans de res a la manera en què està organitzada i funciona la societat. Tot això conclou en una restricció dels seus drets bàsics i llibertats, que repercuteix negativament sobre el seu desenvolupament personal i col·lectiu, així com en l'accés i gaudi, dificultós i impossible a vegades, dels recursos i serveis que s'ofereixen; a més, es converteix en un obstacle la possibilitat que contribuïsquen al progrés de la societat.

S'ha produït una reculada en la garantia dels drets fent recaure novament sobre les famílies en compte de sobre l'Estat la càrrega més important. A més, amb l'excusa de l'austeritat, s'ha condemnat a un futur sense recursos ni expectatives vitals a una gran part del col·lectiu de la dependència.

El discurs de la diversitat funcional no és un eufemisme per a substituir el de la discapacitat. La diversitat funcional reorienta la mirada enfocant el funcionament davant l'entorn, no en la capacitat. És així, també, una nova aproximació política, social i ètica en els seus valors, la que accepta diversitat de maneres de funcionament. És essencial que les persones amb diversitat funcional puguen viure el seu dia a dia amb les mateixes condicions d'igualtat que la resta de persones. Queda encara molt per fer per a aconseguir aquesta situació i és necessari la posada en marxa de mesures que revertisquen la situació.

ACCESSIBILITAT UNIVERSAL

És la condició que han de complir els entorns, processos, béns, productes i serveis, així com els objectes, instruments, eines i dispositius per a ser comprensibles, utilitzables i practicables per totes les persones en condicions de seguretat i comoditat, de la forma més autònoma i natural possible, tant públics com privats de pública concurrència.

462 1. Llei d'Accessibilitat Universal que incloga un fons econòmic. Aquest fons es nodrirà de l'1% del que els Pressupostos Autonòmics destinen anualment a les inversions d'obres públiques i infraestructures, noves tecnologies i societat de la informació. Amb aquest fons es finançaran en el conjunt del territori valencià els programes i actuacions d'accessibilitat universal en els processos, béns, productes, serveis, transport, informació i comunicacions, així com en els mitjans de comunicació social, amb l'objectiu que totes les persones amb diversitat funcional, en situació de dependència o amb limitacions comunicatives o cognitives de qualsevol tipus (persones majors, amb analfabetisme funcional, estrangers, etc.) puguen ser independents i participar plenament en tots els aspectes de la vida.

463 Compliment de tota la normativa vigent encaminada a afavorir la igualtat d'oportunitats, la no discriminació i l'accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.

464 Compromís de fer accessibles en la legislatura les Línies de metro i tramvia que encara no siguen accessibles. Així com que en totes les noves concessions administratives per a serveis de transport interurbà (autobús) s'exigisca la plena accessibilitat dels elements de transport. I la reserva obligatòria de taxis per a totes les persones, no inferior a l'exigida per la normativa estatal.

465 Accessibilitat progressiva d'instruments, aparells o instal·lacions sanitàries, la instal·lació de bucles magnètics, micròfons i megafonia de qualitat, recursos visuals, la utilització de pictogrames: un pictograma és un signe clar i esquemàtic que sintetitza un missatge o informació sobrepassant la barrera del llenguatge amb l'objectiu d'informar i/o senyalitzar. Sistemes lluminosos d'emergència.

466 No discriminació per l'accessibilitat a serveis i espais. L'accés als recursos bàsics per a l'exercici de drets i deures en igualtat de condicions per a tots implica que:

- Els espais públics o d'ús col·lectiu han d'afavorir la convivència, promovent la possibilitat de trobada i relació de tots els habitants del municipi en igualtat de condicions.
- Els serveis públics han d'estar a l'abast de totes les persones, per al que les estructures i les condicions administratives i legals s'han d'adequar i adaptar a les necessitats de tota la població.
- Els productes i equipaments públics han d'estar a la disposició de tota la ciutadania garantint la igualtat de condicions de tots els ciutadans i les ciutadanes.

467 Perspectiva urbana de l'accessibilitat. Una perspectiva urbana de l'accessibilitat, abordarà elements de mobilitat, comunicació i comprensió dels espais públics, els serveis i els equipaments o productes a la disposició del ciutadà. Per tant, en considerar la ciutat les seues funcions i la seua evolució, des de la perspectiva de l'accessibilitat, estem prenent en compte tots els elements o característiques de l'entorn urbà, i tots els equipaments i serveis públics, que permeten la seua utilització de forma independent i en condicions de confort i seguretat per tots els ciutadans i particularment, per aquelles persones que tenen algun tipus de discapacitat.

468 No discriminació per raons de diversitat. La població que habita a les nostres ciutats i pobles, lluny de ser homogènia, és diversa. Té característiques físiques, cognitives i funcionals diferents. L'estructura, gestió i organització dels nuclis poblacionals ha d'estar orientada cap a la diversitat de ciutadans que la poblen, ja que, ni la població és una massa homogènia, ni té les mateixes possibilitats i capacitats per a exercir els seus drets, i en canvi,

els drets i llibertats de les persones, sí que són universals i han de desenvolupar-se en igualtat de condicions.

469 8. Eliminació de Barreres. Les barreres, ja siga en l'entorn urbà, en els serveis o en els equipaments, limiten a moltes persones la seua autonomia i el seu benestar. És per tant precís eliminar-les i planificar, organitzar i gestionar la ciutat de manera que totes les persones puguen desenvolupar la seua condició de ciutadania amb comoditat, seguretat, confort i en igualtat de condicions. Cal garantir l'accés a tots els recursos bàsics per a garantir l'exercici de drets i deures de totes les persones. Detecció i eliminació de la discriminació indirecta. Concebre sense barreres tot el que es crea i dissenya nou, i adaptar progressivament el que ja s'ha fet amb barreres sobre la base de l'estratègia Disseny per a Tots des d'una accessibilitat ampla i integral.

470 Incorporació de la condició d'Accessibilitat Universal en la planificació. La incorporació de la condició d'Accessibilitat Universal en la planificació, organització i gestió de la ciutat, facilita una convivència humana sense jerarquies ni rols preestablits, adaptada al cicle de la vida, i sense segregacions o discriminacions de determinats col·lectius, promovent per a això la participació, i fins i tot la visibilitat de les diferents identitats existents en la població.

471 Promoció de la participació en les activitats de les persones amb capacitats diferents i col·lectius afectats. Promoure l'autonomia dels col·lectius esmentats, donant cabuda a la satisfacció de les seues necessitats mitjançant una major independència en l'accés als diferents espais de la ciutat, així com en l'ús dels diferents serveis i equipaments. Facilitar l'ús i percepció dels espais, equipaments i serveis, i garantir la possibilitat d'elecció sense resultar discriminatòria. Quan aquests són accessibles

són més humans en mesura que són més fàcils d'utilitzar i més participatius. I per això és un benefici per a tota la ciutadania, en la mesura en què proporciona una major qualitat de vida als diferents col·lectius que composen la seua diversitat.

472 Consolidar autèntiques polítiques transversals sobre accessibilitat. Buscar les millors fórmules per a consolidar autèntiques polítiques transversals sobre accessibilitat; això és, polítiques que aborden de forma integrada la diversitat i complexitat de totes les demandes urbanes en aquest àmbit (relatives al medi urbà, mobilitat, provisió de serveis públics, equipaments autonòmics i municipals, etc.), i que escometen no solament les barreres creades en el medi urbà, sinó també les causes i els components sistèmics i estructurals que les generen, així com la relació entre els diferents àmbits afectats.

- Incorporar una perspectiva de planificació a mig/llarg termini
- Actuar d'una forma estratègica i innovadora per a abordar els problemes d'accessibilitat.
- Redefinir els objectius de les polítiques per a adequar-los a les noves demandes i normativa.
- Modificar el funcionament dels instruments existents.
- Establir canals d'informació i coordinació amb els sectors afectats.
- Conscienciar a la ciutadania.
- Rebre la formació tècnica precisa.

473 Anàlisi i diagnòstic dels problemes d'accessibilitat. Una anàlisi exhaustiva del conjunt dels problemes, necessitats i demandes ha de conduir a conéixer la realitat del municipi en relació a l'accessibilitat:

- Accessibilitat en el medi urbà (espais públics). Per a abordar el seu estudi existeix la figura dels en la seua denominació més genèrica- Plans Especials d'Actuació (PEAs), definida per les lleis autonòmiques d'accessibilitat com a instruments per a la supressió de barreres... El seu àmbit d'intervenció és limitat, per la qual cosa, de forma complementària, cal analitzar si s'inclou la perspectiva de l'Accessibilitat Universal en les polítiques i programes municipals que tenen incidència sobre el medi urbà. Precisament una de les principals causes de les barreres en el medi urbà és la falta de consideració de la perspectiva de l'accessibilitat com a element substantiu des del seu origen en instruments com el Planejament Urbà General, Parcial i Especial i Els Plans de Mobilitat.
- Accessibilitat en els serveis públics municipals i autonòmics per a abordar el seu estudi cal analitzar si aquests són accessibles en igual mesura per a totes les persones, amb independència de les seues condicions físiques, sensorials o intel·lectuals.
- L'accessibilitat d'aquests serveis depén que les instal·lacions o el medi a través del qual es presta el servei, reunisquen els criteris de Disseny per a Tots. En cas d'impossibilitat d'oferir igualtat en l'accés, s'ha d'observar si existeix garantia de la provisió del servei en condicions similars mitjançant els mitjans substitutius necessaris a una política integral de promoció i gestió.
- Accessibilitat en els productes i equipaments municipals i autonòmics. Per a abordar el seu estudi cal contemplar totes aquelles ofertes urbanes relacionades amb la cultura, els equipaments esportius, l'oci, els programes de temps lliure, etc. En totes elles ha d'incorporar-se la perspectiva d'Accessibilitat Universal a fi que el major nombre de persones o grups de persones puguen accedir de forma autònoma, còmoda, segura, garantint la possibilitat d'elecció. Cal insistir

sobre la idea que les activitats que es programen han de garantir el seu ús opcional per part de totes les persones; això és, no ha de ser segregatiu ni discriminatori, sinó buscar el gaudi i participació pel màxim nombre de persones, independentment de les seues capacitats funcionals.

474 Creació d'una Comissió d'Accessibilitat amb participació ciutadana. Representada per cadascuna de les àrees o principals àmbits d'acció de ladministració. Aquesta representació ha de ser tècnica i no política a fi d'aconseguir una vertadera eficàcia en el desenvolupament de les seues funcions, això implica que existisca un continu diàleg en el qual participen els principals sectors d'actuació. La Comissió haurà de reunir-se amb caràcter ordinari periòdicament, i també de forma extraordinària quan calga. La fi de la Comissió és el d'assistir i assessorar els òrgans competents en l'exercici de les seues funcions facilitant la participació dels col·lectius afectats, a més d'estudiar, tractar, valorar i dictaminar tots aquells expedients sobre concessió de llicència d'obra i/o d'obertura de negocis que pogueren plantejar la creació de noves barreres.

- La Comissió desenvoluparà les funcions de control i seguiment de l'estat de l'accessibilitat en l'autonomia i municipis. Per a fer aquesta funció efectiva, ha de supervisar tots aquells projectes d'urbanització i edificació i desenvolupar informes preceptius sobre aquest tema, en els quals es contemple el compliment dels criteris d'accessibilitat establits en la corresponent normativa autonòmica. L'atorgament de llicència, ha d'estar supeditat a aquests informes. Paral·lelament, també assumirà les funcions d'assistència i assessoria als òrgans i àrees pertinents, prèvia sol·licitud i, d'aquesta forma, garantir la inserció de la perspectiva d'Accessibilitat Universal en tots els programes i projectes que es posen en marxa. (Programes culturals, de participació, etc.).

475 Creació i foment de la figura de l'Assistent Personal (AP).

476 Creació de l'Oficina de Vida Independent (OVI), és una entitat per i per a l'apoderament de les persones amb diversitat funcional que la constitueix. És, també, un espai entre iguals de formació i emancipació. Ofereix fonamentalment Serveis d'Assistència Personal (SAP) autogestionats i gratuïts, i formació en Vida Independent i Assistència Personal.

LLENGUA DE SIGNES

477 Elaborar l'Estratègia Valenciana per a l'ús, ensenyament i protecció de la llengua de signes en la Comunitat Valenciana.

- Reconeixement i regulació dels i les persones sordes. Especialistes en llengua de signes com a professionals que participen en el procés d'ensenyament aprenentatge com a primera i segona llengua.
- Reconéixer el nivell de competència en llengua de signes acreditada per la Xarxa Estatal d'Ensenyament de les Llengües de Signes Espanyoles de la Confederació Estatal de Persones Sordes (CNSE) segons el que s'estableix en el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües: aprenentatge, ensenyament i avaluació (MCER).
- Definir i crear una bossa amb els perfils professionals de la llengua de signes que puguen desenvolupar la seua tasca en les diferents etapes educatives d'acord amb les necessitats de l'alumnat.

478 Desenvolupar un projecte educatiu referent en llengua de signes en la Comunitat Valenciana.

479 Disposar d'una televisió pública valenciana, Àpunt, accessible per a les persones sordes mitjançant la inclusió de la llengua de signes i el subtitulat de qualitat.

480 Accessibilitat a la informació, orientació i formació per a l'ocupació, així com als serveis, programes i recursos propis de les polítiques actives d'ocupació.

481 Implementar el servei de videointerpretació en llengua de signes i videotxat, Svisual, en espais públics d'atenció a la ciutadania.

482 Dotar als centres i recursos dels serveis socials inclusius dels professionals i de les tecnologies de la informació i la comunicació, necessaris per a garantir l'accessibilitat en l'atenció de les persones sordes.

483 Dotar de serveis d'interpretació en llengua de signes universals i gratuïts.

484 Dotar de serveis de mediació a la comunicació necessaris en situacions d'especial vulnerabilitat.

485 Complir amb les Mesures del Pacte d'Estat en matèria de Violència de Génere.

486 Baremar el coneixement de la llengua de signes en l'accés a l'ocupació pública de les persones sordes i en la provisió de llocs de treball amb tasques d'atenció directa al públic.

487 Finançament gratuït dels productes del catàleg ortoprotètic i ajudes tècniques als pacients sords independentment de la seua edat i la seua situació econòmica.

488 Posar en marxa plans d'accessibilitat en els centres sanitaris de la Comunitat Valenciana mitjançant la implementació de tecnologia de la informació i la comunicació de suport a l'audició i a la informació visual.

489 Dotar de professionals sanitaris de l'àrea de salut mental formats en llengua de signes perquè puguen atendre directament les persones sordes amb malaltia mental.

490 Cultura inclusiva que garantisca la participació de les persones sordes en l'art i la cultura de la Comunitat Valenciana mitjançant la llengua de signes i el subtitulat.

491 Oferta turística inclusiva i accessible per a les persones sordes, incloent-hi rutes turístiques en llengua de signes i subtitulades.

492 Col·laboració i suport a través d'ajudes a entitats del moviment associatiu de persones sordes que ens permeten continuar atenent i donar estabilitat laboral als professionals sords.

DONES I XIQUETES

493 Participació del CERMI CV a través de la seua comissió en el Consell Valèncià de la dona.

494 Impuls de polítiques actives per a dones amb discapacitat amb major dificultat d'inserció laboral com són les dones amb problemes de salut mental, VIH, fibromiàlgia, malalties estranyes, DCA, malaltia renal (per exemple, en períodes de diàlisi), trasplantades o a espera de trasplantament, aquelles que tenen gran dependència o que resideixen en zones rurals.

EDUCACIÓ

La violència escolar aquestá considerada com el resultat d'una vulnerabilitat social, ja que hi ha determinats sectors de la població que corren especial risc d'involucrar-se en pràctiques o situacions de violència. Veiem la necessitat de prendre consciència i adoptar mesures transformadores, en tots els plans, que garantisquen la igualtat de tracte i oportunitats, l'equitat, l'accés i el dret a la inclusió en la comunitat, i acaben amb les discriminacions de tota índole que encara pateix el nostre grup social.

495 Establiment de mesures efectives per a lluitar contra la fustigació a l'escola i amb especial atenció als xiquets i xiquetes amb discapacitat oferint-los la protecció necessària.

496 Efectiva inclusió en el sistema educatiu general, facilitant l'apoderament d'aquests xiquets i xiquetes amb discapacitat i impulsant campanyes de sensibilització sobre l'assetjament escolar fent especial atenció als col·lectius vulnerables.

SANITAT

497 Instar al govern valencià que s'adapte la legislació processal al Conveni d'Istanbul, ratificat per Espanya el juny de 2014, amb la finalitat d'evitar l'esterilització forçosa de dones i homes amb discapacitat.

498 Preoperatori i postoperatori: ampliar les comunicacions de preoperatori al sistema de SMS o carta, expressades en lectura fàcil, així com l'establiment de protocols per a dones sordes, amb discapacitat intel·lectual o dany cerebral adquirit, en el postoperatori.

499 Creació d'una unitat integral per a la d'atenció a la menopausa, composta per un equip multidisciplinari.

VIOLÈNCIA DE GÈNERE

500 Posada en marxa del Protocol d'Atenció a Dones amb Discapacitat víctimes de la violència de gènere.

501 Creació de la figura de la dona facilitadora/ mediadora comunicativa, amb la finalitat primordial de garantir l'accés al procés policial, judicial i social de les dones amb discapacitat en condicions d'igualtat.

HABITATGE

502 L'habitatge de nova creació i aquell que estiga sotmès a processos de reforma i rehabilitació, deuen complir els paràmetres d'accessibilitat.

503 Inclusió de les persones amb diversitat funcional física, psíquica i intel·lectual com a col·lectius d'especial atenció en l'oferta pública d'habitatge.

OCUPACIÓ

504 El dret al gaudi de condicions de treball equitatives i satisfactòries s'aplica a tots els treballadors i treballadores amb diversitat funcional, tant treballen en instal·lacions protegides com si treballen en el mercat laboral lliure.

505 Els i les treballadores amb diversitat funcional no han de ser objecte de discriminació pel que fa als seus salaris o altres condicions si la seua tasca és igual a la dels altres treballadors. Els governs autonòmics tenen l'obligació de vetlar perquè no s'utilitze a la diversitat funcional per a instituir baixos nivells de protecció laboral o per a pagar salaris inferiors al salari mínim.

També s'ha de vetlar per equiparar la bretxa salarial entre dones i homes que facen el mateix treball d'un mateix sector.

506 Compromís d'oferir pel Servei Públic d'Ocupació de la Comunitat als demandants d'ocupació amb diversitat funcional una oferta formativa atenent a les seues circumstàncies, en el termini de tres mesos des de la seua inscripció en el registre de demandants d'ocupació.

507 En matèria d'ocupació pública, pujar al 10%, com a mínim, la quota de reserva d'ocupació per a persones amb diversitat funcional en les Administracions Públiques i organismes dependents de la Comunitat Autònoma, creant sub quotes específiques per a persones amb discapacitat intel·lectual.

508 Es fomentarà l'ocupació en els llocs laborals tant públics com ordinaris. Són moltes empreses les que aprofitant el filó dels Centres Especials d'Ocupació (CEE), les que creen les seues pròpies CEE i ofereixen tant a altres empreses (ocupació ordinària), com a l'administració pública (Ocupació Pública) l'opció de contractar els seus serveis, i així evitar el contingent de contractació de persones amb DF. Aquestes (CEE) busquen la productivitat de l'individu, de manera que contracten a persones amb el mínim grau de DF reconegut i predominant la contractació de persones amb DF física, excloent a persones DF amb un grau superior i a persones DF intel·lectual, cognitiva, etc., sent aquestes últimes les persones a les quals s'han de destinar les ocupacions de CEE.

EDUCACIÓ

509 En l'actualitat, els programes escolars de molts països reconeixen que la millor manera d'educar a les persones amb Diversitat Funcional consisteix a educar-les dins del Sistema

General d'Educació. Per part seua, les Normes Uniformes estipulen que els Estats han de reconéixer el principi de la igualtat d'oportunitats d'educació en els nivells de primària, secundària i superior per als xiquets i xiquetes, els joves i els adults amb Diversitat Funcional en els entorns integrats. Per a portar a la pràctica eixe principi, els Estats han de vetlar perquè el professorat estiga format per a educar a xiquets/es amb discapacitat en escoles ordinàries i es dispose de l'equip i el suport necessari perquè les persones amb discapacitat puguen aconseguir el mateix nivell d'educació que la resta. Per exemple, en el cas dels xiquets sords hauria de reconéixer-se la llengua de signes com a llenguatge al qual els xiquets haurien de tindre accés i la importància del qual hauria de reconéixer-se degudament en l'entorn social que genera.

510 Tota ciutat amb més de 50 mil habitants, comptarà amb una escola pública de referència en la qual s'impartiran les classes bilingües en llengua oral i llengua de signes. Es començarà per infantil i s'anirà incorporant en el temps a primària, secundària, batxillerat.

511 S'incorporarà la figura de l'educador d'Educació Especial (EEE) reconeixent la seua condició de docent i formant part del claustre.

512 Es realitzarà auditoria de l'estat en matèria d'Accessibilitat Universal dels centres educatius per part de l'administració pública, en cap cas per part de cap associació, ni ONG.

513 Es dotaran els centres educatius de les ajudes materials, tècniques, humanes que garantisquen la participació d'alumnes i alumnes en igualtat de condicions que els alumnes i alumnes estàndard.

514 Es garantirà la formació del professorat en matèria de discapacitat, dotadora de formació i recursos per a això.

515 Es garantirà que les famílies amb fills/es amb discapacitat tinguen dret a triar la llengua vehicular d'ells/as.

SANITAT I ESPORT

516 Garantir la rehabilitació continuada i habilitació de les persones amb discapacitat.

517 Garantir l'accessibilitat dels entorns hospitalaris i centres de salut (edificis, equipament, entorn) així com l'assistència adaptada a les diverses discapacitats. Garantir l'atenció Integral de caràcter social i sanitària per a les persones amb discapacitat.

518 Fomentarà l'esport paralímpic, es traslladarà a les diferents Federacions esportives que organitzen competicions, tant d'esport ordinari com d'esport paralímpic, la competència de revisar que totes les instal·lacions esportives en les quals es duguen a terme aquestes competicions complisquen en matèria d'Accessibilitat Universal, tant per a esportistes com per a públic. En el cas de l'esport municipal no federat seran els Patronats i/o Regidories d'esport els qui vetlen perquè es compleix aquest criteri.

COMPETÈNCIES

519 Totes les polítiques en matèries de Diversitat Funcional es realitzaran de forma transversal per les Conselleries i departaments corresponents.

520 És una forma de discriminació que tot el corresponent a les persones amb diversitat funcional siga tractat des de la perspectiva de les cures i els serveis socials.

DRETS I NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

POLÍTICA LINGÜÍSTICA

El valencià és l'idioma autòcton en el nostre territori per raons històriques i socials, que posteriorment va ser compartit amb el castellà com a llengua oficial de l'Estat. No obstant això, durant diferents etapes de la història els successius poders han intentat, sense èxit, fer desaparéixer el valencià com a llengua arribant fins i tot a prohibir el seu ús i aprenentatge.

La conseqüència d'aquest fet ha sigut un procés pel qual, després de la desaparició del franquisme i l'entrada en la recent etapa democràtica, el desconeixement i desús del valencià havia col·locat a la nostra llengua autòctona en una posició minoritària i subordinada al castellà.

A pesar que durant la primera dècada de la democràcia es reconeguera la legalitat del valencià (així com altres llengües pròpies d'altres nacionalitats històriques) i s'equiparara com a llengua oficial de cada regió, la realitat és que la seua posició mai ha arribat a ser equiparable a la del castellà ni en coneixement ni, principalment, en ús.

Aquest fet, que no es repeteix en la resta dels territoris on compartim llengua (Catalunya i Illes Balears) té també un fort component polític per l'ús que s'ha fet de la llengua com a arma ideològica per part de la dreta, qui, amb la Batalla de València durant els anys 80, va desprestigiar i va bloquejar el desenvolupament del valencià en totes les esperes públiques i privades.

Després de trenta anys de la Llei d'ús i ensenyament del valencià, observem una reculada en política lingüística que s'evidencia en la falta d'aplicació i les retallades econòmiques en aquesta llei. Tal com avalen nombrosos estudis, sabem que en els contextos en els quals hi ha una llengua predominant i una altra minoritzada, l'únic model lingüístic que

ha demostrat ser efectiu és el d'aplicar polítiques de discriminació positiva de la llengua de menor implantació social i que, per a adquirir les competències lingüístiques en qualsevol llengua, no és suficient l'aprenentatge de la gramàtica i d'un ampli conjunt lèxic, sinó que, a més, cal usar aquestes competències per a establir comunicació des de la pròpia iniciativa personal i en diversos àmbits de l'experiència.

Des dUnides Podem Esquerra Unida partim del convenciment que el valencià és un patrimoni social i cultural de primera magnitud per al desenvolupament de la nostra societat i els seus habitants. Condemnem a qui vol fer servir la llengua com a batalla política i renega d'ella en comptes de protegir-la i impulsar-la. Creiem fermament que l'existència del valencià ens enriqueix i ens fa genuïns, que intel·lectualment és un valor en si mateix l'educació bilingüe (perquè, com està demostrat, ajuda al desenvolupament humà i eleva la qualitat de l'aprenentatge formant a persones més i millor preparades) i que culturalment el valencià com a pilar sobre el qual pivoten moltes altres creacions artístiques ens aporten un plus social i econòmic fonamental.

La nostra proposta gira entorn de tres eixos: el coneixement, l'ús i la unitat de la llengua. El coneixement especialment atenció en l'àmbit educatiu, per a estendre'l en aquelles zones no valencianoparlants i afermar-lo en les quals tradicionalment ho són però que ha sigut abandonat. L'ús quant a la promoció, l'eliminació de la discriminació i les barreres lingüístiques i la supressió dels prejudicis socials. La unitat de la llengua respecte a la importància de la identitat cultural compartida amb les zones catalanoparlants, amb els qui a més també compartim llaços històrics, socials i econòmics, encara que preservem identitats pròpies.

L'objectiu final ha de ser el complet i eficaç coneixement del valencià i el castellà perquè siga cada persona qui, lliurement, trie com expressar-se sense l'existència de cap barrera o motiu que ho impedisca.

En aquest sentit, Unides Podem – Esquerra Unida

521 Protecció dels valencianoparlants a través d'una Llei d'igualtat lingüística que reculla els drets de coneixement i ús del valencià, regule un règim d'infraccions (per a l'àmbit públic

i privat) contra les discriminacions lingüístiques i garantisca l'assistència jurídica de les víctimes. No existirà l'obligatorietat d'expressar-se en valencià, però sí el ple dret a fer-lo i per tant les sancions per a qui no permeta el ple exercici de tal dret.

522 Exigirem la competència lingüística per a accedir a la funció pública en totes les administracions del País Valencià.

523 Impulsarem una política educativa que garantisca el domini parlat i escrit del valencià durant l'ensenyament obligatori; que només es pot assegurar amb l'extensió de les hores lectives i matèries en la nostra llengua en tot el sistema.

524 Donarem suport a la creació de programes multilingües respectant sempre el mínim d'hores en valencià per a garantir el seu coneixement. L'educació en més llengües que el valencià i el castellà no pot fer-se a costa de la llengua que actualment està minoritzada.

525 Promocionarem el coneixement del valencià en les zones no valencianoparlants més enllà de la seua obligatorietat en l'ensenyament a través de cursos i plans de convivència entre totes dues llengües. Aquestes polítiques també aniran dirigides també a persones no autòctones del nostre territori.

526 Promocionarem l'ús del valencià amb l'objectiu d'aconseguir la seua normalització a través de campanyes institucionals, des de l'administració pública i en cooperació amb entitats de la societat civil i agents econòmics, amb especial atenció al comerç local de proximitat.

527 Promourem i donarem suport als equips que elaboren i editen materials didàctics en valencià. Donarem suport a les Associacions de Pares i Mares d'Alumnes (AMPA) i en les

iniciatives i actuacions que impulsen a fi d'aconseguir una escola pública, valenciana i de qualitat.

528 Dotarem els serveis d'ensenyament del valencià (Junta, Serveis de normalització i promoció lingüística, Servei d'ensenyament en valencià) amb més recursos humans, materials, econòmics i organitzatius per a desenvolupar eficaçment les tasques que tenen encomanades.

529 Elaborar plans i programes d'iniciació, coneixement i ús en valencià per a adults, tenint en compte especialment les persones nouvingudes.

530 Garantir el dret a l'educació en valencià en l'etapa universitària. Formació de docents universitaris castellanoparlants per a fer efectiu aquest dret. Potenciar la investigació en valencià a través d'incentius per a la realització de tesi i publicacions científiques.

531 Establir un Pla Integral de Normalització Lingüística amb finançament suficient per a garantir l'ús del valencià en l'administració i el seu foment com a mitjà de comunicació de prestigi. Volem que qualsevol persona puga ser atesa en tots dos idiomes des de l'administració pública i per a garantir aquest dret han de posar-se a la disposició dels treballadors de la funció pública les eines suficients.

532 Dissenyarem noves estratègies de formació lingüística en valencià per a immigrants en col·laboració amb les entitats de la societat civil, així com els col·lectius existents dels països d'origen (horaris convenients, formació d'adults, formació en empreses, incentius a la formació lingüística personal o col·lectiva ...).

533 Defensarem estratègies de formació lingüística del personal directiu laboral en les empreses.

534 Establir una oferta de recursos públics territorializtats de traducció, correcció i assessorament de textos i produccions lingüístiques per als àmbits empresarials.

535 Dissenyarem noves i diverses experiències d'aprenentatge tutoritzat del valencià en els espais d'oci (especialment per a persones adultes). Creiem que és necessari que la indústria cultural i la distribució també contribuïsquen a garantir a la ciutadania l'accés al consum cultural audiovisual, editorial, musical, etc. en valencià, a través d'una regulació per quotes.

536 Coordinació amb altres institucions per a potenciar internacionalment la llengua i cultura valenciana. En el marc de la *Declaració de Palma* la Generalitat entrarà en igualtat de condicions i com a membre de ple dret en el Consorci de lInstitut Ramon Llull.

537 Cal assegurar que les empreses disposen de la informació (menús, contractes, factures, llistat de preus) els dos idiomes oficials almenys en les zones valencianoparlants.

538 Promoció de la cartelleria externa i publicitat pròpia en valencià per a empreses, entitats i col·lectius.

539 Inclusió del valencià en la informació d'ús i seguretat en els productes a través de letiquetatge exterior i els elements interiors.

540 Garantir que els productes relacionats amb les noves tecnologies (programació, telefonia mòbil, videojocs) tinguen opció de configuració i interfície en valencià.

541 Assegurar el compliment de les condicions lingüístiques en els plecs de condicions del repartiment de TDT locals i autonòmiques.

542 En l'àmbit administratiu aprovarem la priorització del valencià com a llengua predominant pel que fa a tràmits interns (expedients, contractes, factures, pressupostos). Al seu torn també serà la prioritat per a comunicar-se externament sense menyscapte dels drets dels no valencianoparlants. Garantirem que les proves d'accés a la funció pública puguen realitzar-se en valencià.

543 Fomentar l'ús del valencià en l'àmbit judicial i els seus procediments.

544 Promoció de tots els àmbits culturals fets en valencià especialment atenció al cinema en versió original, el teatre i la música en valencià.

545 Acabar amb les discriminacions lingüístiques en l'àmbit de la salut.

IMMIGRACIÓ

CAP ÉSSER HUMÀ ÉS IL·LEGAL

Les polítiques migratòries, d'acolliment i d'inclusió social han de superar els discursos paternalistes, assistencialistes o folklòrics que segreguen a la població estrangera i a les minories ètniques que no són reconegudes en la cultura hegemònica. Aquests discursos conceben aquesta població com un objecte passiu i no com el que realment són: un subjecte actiu i transformador de la realitat. L'emancipació política de tota la població no ha de dependre d'un passaport o d'una nacionalitat, i molt menys d'un estatus socioeconòmic.

546 Elaboració d'un Pla de Migració, amb una dotació pressupostaria suficient i elaborat amb la participació de representants de la societat civil, de les administracions locals i autonòmiques, i de les associacions de persones migrants, que perseguisca la garantia i l'exercici efectiu dels drets humans, així com la consecució de la plena ciutadania per a totes les persones que viuen en la Comunitat Valenciana, independentment del seu origen.

547 En la gestió de les competències atribuïdes per la legislació estatal en matèria de drets i llibertats de les persones estrangeres, i d'acord amb el marc dels drets humans, es facilitaran i agilitaran els informes que són competència de l'Administració autonòmica en la tramitació de documentació de les persones migrants; es contribuirà a la fi de les polítiques estatals de control i repressió exercides sobre la població migrant en territori valencià; es mantindrà una interlocució permanent amb les delegacions i subdelegacions del govern competents en estrangeria, amb la finalitat d'interpretar la normativa vigent de manera garantista per als drets de les persones; es farà incidència perquè a nivell estatal finalitzen les violacions dels drets humans de les persones migrants, com són l'existència d'identificacions per perfil ètnic en els centres d'internament d'estrangers, les deportacions massives, les expulsions en calenta, etcètera.

548 Reactivar l'Observatori Valencià de les Migracions, especialment en les seues funcions relatives a la generació d'estudis sobre la realitat de les migracions i al desenvolupament d'activitats de formació per a millorar la qualitat de les respostes que ofereixen les administracions públiques i els agents socials que intervenen en matèria d'immigració,

549 Garantir el dret a vot de les persones estrangeres residents en la CV en consultes, plebiscits o referèndums, incloure aquest

dret en l'Estatut i la nova llei electoral valenciana. Treballar, al mateix temps, per la incidència política en l'Estat espanyol per una reforma de la Constitució espanyola que permeta destravar les restriccions i impulse el dret a vot actiu i passiu de persones estrangeres (supressió de l'article 13.2 de la CE).

550 Assegurar l'empadronament: vetlar per que tots els municipis apliquen la legalitat vigent i s'empadrone a totes les persones que realment resideixen en LA CV i garantir l'empadronament sense domicili fix, dotant de contingut jurídic a l'estatut de l'empadronament a fi de garantir el fet de viure a la ciutat.

551 Impulsar un procés que permeta el tancament dels Centres d'Internament d'Estrangers i eliminar els mecanismes repressius que criminalitzen la immigració, com els operatius de batudes racistes.

552 Garantir la gratuïtat de els tràmits d'estrangeria i evitar que l'estrangeria siga recaptatòria.

553 Impulsar canals transparents i àgils per a facilitar les homologacions i convalidacions de títols i estudis de persones estrangeres realitzats en altres països

554 Facilitar la integració dels i les joves en l'entorn educatiu amb uns itineraris específics que així ho permeten, garantir l'accés a la formació professional, a la universitat i a la vida laboral i complementar-ho amb una formació lingüística que ajude el seu desenvolupament.

555 Protecció legal dels estudiants estrangers. Impedir l'arxiu administratiu de l'expedient en cas de renovació d'estada per estudis, així com l'eixida obligatòria, sempre que s'acredite la continuïtat amb els estudis. Crear un arxiu d'estudiants

estrangers per a poder fer un seguiment des de la Generalitat d'aquestes situacions administratives.

556 Elaborar i implementar plans que aborden la discriminació racial i violència de gènere contra les dones i xiquetes pertanyents a minories culturals, pels desavantatges, obstacles, i dificultats que no permeten el ple exercici i gaudi dels seus drets civils, polítics, econòmics, socials i culturals com a conseqüència del racisme i les formes connexes dintolerància.

557 Desenvolupament de la normativa europea referent a l'atenció psicològica i psiquiàtrica a la infància, sector sociosanitari on la demanda migratòria, per la seua situació específica, supera el 50% de la demanda

558 Garantia d'atenció sanitària immediata als emigrants espanyols retornats.

559 Assegurar els drets a la salut, l'educació i l'ús de la població migrant.

560 Supressió de la retirada de la TSE a persones aturades de llarga duració que hagen hagut d'abandonar el país i residir en un altre durant més de noranta dies.

561 Renovació de la TSE a estudiants que prorroguen els seus estudis a l'estranger.

562 Promoure que les persones migrants s'integren en la gestió i prestació de serveis específics, assegurant la seua adequada representació en els fòrums consultius que es creuen per a l'elaboració dels diferents plans educatius, d'integració i d'ocupació. Donant suport a el teixit associatiu cultural i esportiu de la població migrant.

563 Impulsar una política pública migratòria basada en la construcció d'un model de ciutadania social o universalista, que permeta generar una ciutadania activa i integradora per a aconseguir la plena pertinença a la comunitat i l'accés al ple exercici dels drets en l'àmbit civil, polític i social. Perspectiva transversal i integral en totes les polítiques públiques, especialment aquelles relacionades amb combatre l'exclusió i la pobresa, l'accés a serveis socials, habitatge, subministraments energètics, serveis públics i cultura. Per al compliment i revisió, creació i enfortiment d'òrgans de coordinació i transversalització de les polítiques públiques.

564 Pla de lluita contra el racisme, la xenofòbia i qualsevol forma de discriminació, tant per a les persones d'origen espanyol en l'exterior com per a les persones d'origen estranger a Espanya, amb especial atenció tant al racisme social com al racisme institucional. Establir mecanismes dins del pla per a la construcció del vincle entre les persones emigrades i les persones de la Comunitat Valenciana i acompanyament i informació als emigrats espanyols. Lluita contra la Islamofòbia com a expressió d'odi i discriminació per motius religiosos i ètnics.

565 Denunciar públicament tots els discursos polítics xenòfobs, racistes i feixistes de partits d'ultradreta que excloguen o marginen a col·lectius de la població europea.

566 Traslladar la competència de l'emissió dels informes d'arrelament de l'Administració de la Generalitat Valenciana als municipis. Limitar el temps màxim d'emissió a tres mesos màxim: davant el silenci administratiu o demora superior s'entendrà positiu. Reducció de les barreres o dificultats per a l'empadronament.

567 Campanyes d'informació per al foment de l'accés als serveis públics i socials dirigits a la població immigrant i d'acolliment, així com per al coneixement dels seus drets.

568 Promoure la fi de les identificacions policials basades en el perfil ètnic i en la nacionalitat acatant la condemna a Espanya per part del Human Rights Committee (HRC) de 2009.

569 Garantir l'ús efectiu dels drets polítics derivats del supòsit de residència.

570 Obligació d'informar els col·legis d'advocats de cadascuna de les deportacions que es produeixen a l'interior de la Comunitat Autònoma perquè siguen assistits, especialment les que es realitzaran en les 72 hores següents.

571 Nous protocols i regles per a les delegacions del govern en la interpretació de les faltes legals de la Llei orgànica sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social, i de les mesures sancionadores per estada

572 Dissenyar i dur a terme un pla de formació dels empleats dels serveis públics destinat a incrementar el grau de competència intercultural, el coneixement de claus culturals bàsiques i les capacitats per a atendre o intervindre amb població estrangera.

573 Incorporar la perspectiva de la diversitat cultural en la formació del professorat, tant des de la formació inicial universitària, com des de les accions de formació permanent. És essencial l'aprenentatge de claus interculturals, així com de metodologies participatives, de dinamització i millora de la convivència, que permeten posar en valor la diversitat i l'intercanvi cultural.

574 Adoptar mesures efectives per a evitar la concentració de l'alumnat estranger i, per contrast, de l'alumnat autòcton, en determinats centres educatius, dirigides a assegurar que tots els centres finançats públicament, independentment de la seua titularitat, integren la diversitat amb normalitat i ofereixen les

mateixes garanties a tots els alumnes, amb independència del seu origen cultural o confessió religiosa.

575 La venda ambulant ha d'abordar-se des d'una perspectiva socialque pose l'èmfasi en la posada en marxa d'itineraris d'inclusió a través del suport en l'ocupació i l'acompanyament en els processos de regularització.

576 Des de la CV s'hauria de posar en marxa un procés participatiu, que incloga prioritàriament a les persones que es dediquen a aquesta activitat econòmica, per a elaborar un pla integral que fomente la convivència i pose en marxa mesures de caràcter soci- laboral.

577 Impulsar les mesures normatives i inspecció per a regular i dignificar el sector de persones emprades de la llar que actualment compta amb una presència majoritària de persones no nascudes a la Unió Europea.

578 Menors estrangers no acompanyats:

- Garantir la formació especialitzada dels professionals que intervinguen amb els «menors estrangers no acompanyats». A més de la formació específica sobre protecció de la infància, especial interés recau sobre la formació en matèria d'estrangeria i dret d'asil, atés que es detecta poc coneixement en aquestes qüestions.
- Establir com a automàtica la Tutela davant la situació de desemparament, així com la guarda en el recurs més idoni ateses les característiques personals i individuals dels menors.
- Retrotraure l'autorització de residència a la data del Ministeri fiscal per la qual es va determinar la posada a la disposició del menor del servei de protecció de menors

- Crear una unitat d'assessorament jurídic i legal dependent de les Direccions Territorials que s'encarregue de les gestions i tramitacions documentals dels «menors estrangers no acompanyats» i dels joves estrangers extutelats, així com de la supervisió dels casos atesos amb objectiu de donar empara legal i social i evitar la vulneració de drets.
- Davant la majoria d'edat del menor tutelat s'han de desenvolupar actuacions per a facilitar la inserció laboral, augmentar els recursos d'emancipació i agilitar la resolució de les prestacions de rendes mínimes garantides per a aquests joves.
- Recuperar els models de pisos d'emancipació amb accés per a menors de 16 anys, evitant així així llargs períodes d'institucionalització i la infantilització producte de la dinàmica institucional.

TERRITORI VALENCIÀ

TERRITORI VALENCIÀ

Objectius:

Unides Podem – Esquerra Unida ens definim com a fervents defensors del nostre territori i ens enfrontarem de forma directa contra qui pretenga atemptar contra ell. Han sigut massa dècades de menyspreus, supèrbia i política de devastació de la nostra terra.

Volem retrobar-nos amb el sentiment d'amor cap a allò que és nostre i ens caracteritza, començant per recuperar la relació entre la comunitat i la terra, un vincle que s'ha perdut per la deshumanització i la consideració del territori com a element econòmic amb el qual especular.

La nostra terra ens atorga un valor material i immaterial singular a través de múltiples activitats concretes, que generen economia, però també permeten el gaudi humà. El nostre objectiu és posar en valor la defensa del territori, la cohabitació amb ell, la responsabilitat amb el medi ambient i el canvi d'hàbits humans per a garantir el futur del planeta.

MEDI AMBIENT, SECTORS PRODUCTIUS RURALS I MÓN RURAL

INTRODUCCIÓ

Els reptes que ens planteja el Canvi climàtic i les prediccions a curt i mitjà termini han d'afrontar-se amb el paradigma d'un canvi en el sistema productiu i la transformació de l'economia lineal en economia circular. Han de ser els diferents nivells de l'administració, de forma coordinada, els que promoguen aquests nous models, on l'economia funcione dins d'un sistema social just i sostenible.

D'altra banda, la despoblació que pateixen àmplies zones de l'interior de la nostra Comunitat és l'exemple més clar de fracàs del nostre model territorial i del nostre model de desenvolupament. Entenem que no és possible enfrontar el repte demogràfic sense una política pròpia a nivell autonòmic de desenvolupament rural que garantisca un món rural viu i amb futur.

Per a això són necessàries polítiques valentes i propostes responsables, que facen entendre a la societat que els reptes als quals ens enfrontem han d'assumir-se de forma conjunta, transversal i amb la implicació de la ciutadania.

Els canvis en el model energètic, la vertebració del territori, les formes de gestió dels nostres espais naturals, la recuperació de la nostra sobirania alimentària, els paràmetres de l'ecofeminisme, l'economia circular i la del bé comú, són la base d'aquest programa per a món rural, sector primari i medi ambient. Perquè no podem frenar el Canvi Climàtic ni construir un futur sostenible sense la implicació dels sectors productius, ni la dels consumidors, que han de sentir-se responsables dels seus actes, i sense un canvi en les relacions de respecte entre el camp i la ciutat.

Unides Podem Esquerra Unida vol ser la corretja de transmissió de les necessitats, inquietuds i problemes de tots els habitants de la Comunitat Valenciana, i assegurar que es reduïsquen dràsticament les diferències en les condicions de vida entre els qui viuen a les ciutats i els qui viuen als pobles, més encara si són pobles xicotets en zones despoblades. Aquests plantejaments constituiran la nostra línia política de treball durant tota la legislatura i amb visió a mitjà i llarg termini. És per això que, aquest document, més que un programa electoral, pretén ser un document de treball per a tota la legislatura i constitueix la base del nostre compromís amb la ciutadania. Però per a això necessitem el suport, la col·laboració i la participació ciutadana, així com la implementació gradual i el foment d'aquesta participació, en tots els àmbits polítics.

Considerem que és l'única forma d'aconseguir un territori equilibrat i un marc d'acció que servisca, efectivament, per a construir un futur millor, on l'administració treballe al servei de la seua gent i conserve el patrimoni natural per a les generacions futures.

MEDI AMBIENT

AIGUA

579 Analitzar i escometre el Cicle integral de l'aigua en la CV i la legislació vigent, per a revisar la gestió de forma global, en coordinació i col·laboració amb els municipis, les confederacions, les societats de regants i el sistema productiu.

580 Depuració d'aigües. Analitzar el sistema de depuració, la seua optimització, el tractament i destinació dels llots de depuradores i el seu nivell de contaminació. Potenciar així mateix la reutilització de l'aigua depurada per a reg, optimitzant la seua qualitat mitjançant investigació i tecnologia. Realitzar un Pla integral de reutilització de les aigües depurades i la seua activació independentment del pla estatal.

581 Retornar la gestió del cicle de l'aigua al sector públic en col·laboració amb els Ajuntaments proveint-los de l'assessorament i l'ajuda necessaris. Realitzar un estudi de l'estat, capacitat i possibilitat de remunicipalització de determinades depuradores en les zones rurals de la Comunitat Valenciana.

582 Analitzar l'estat actual de les dessaladores, la seua utilització i costos econòmics per a la ciutadania i per als municipis afectats pels convenis amb Acuamed. Fomentar el preu just per a l'aigua dessalada i sistema energètics de renovables i d'autoconsum. Augmentar, mitjançant investigació i tecnologia, la qualitat de l'aigua dessalada i els problemes amb els depòsits de salmorra, per a procurar que es destine l'aigua dessalada al consum humà de les localitats del litoral, alliberant així l'aigua de les capçaleres per a ús humà de les zones rurals i per a agricultura sostenible.

583 Realitzar un Pla d'aplicació de nous criteris hídrics en l'aprovació dels expedients d'avaluació ambiental i territorial, declaracions ambientals i territorials estratègiques i PGOU dels municipis de la CV, tenint en compte el Canvi climàtic i les concentracions urbanes fóra de les zones rurals de la comunitat Valenciana.

584 Dur a terme un Pla d'ajuda als municipis perquè puguen realitzar aquelles obres que interferisquen en el cicle urbà integral de l'aigua, amb la finalitat d'optimitzar el proveïment, millorar la qualitat, la depuració, la reutilització i la transparència i control en la gestió.

585 Dissenyar un Pla de gestió dels recursos hídrics de la CV, basat en l'autosuficiència i la sostenibilitat, que assegure el control de la contaminació dels aqüífers i dels pous il·legals a la Comunitat Valenciana i que introduïsca la revisió dels criteris en les noves adjudicacions d'aigua per a regadiu.

586 Augmentar els controls d'investigació, contaminació i qualitat d'aigua, tant en els llits dels rius i aiguamolls com en els aqüífers i en la costa.

587 Realitzar un Pla pluriennal d'investigació i seguiment dels aqüífers de les conques hidrogràfiques del Xúquer i del Segura.

588 Dur a terme convenis de col·laboració i investigació amb les universitats per a l'estudi i control de la situació, la cerca d'eficàcia en la gestió i la investigació i tecnologia per a l'eficàcia en l'ús i control de qualitat dels cursos d'aigua i els cabals ecològics.

589 La realització d'un Pla de Protecció del Regadiu Tradicional de la Comunitat Valenciana amb especial incidència en les riberes dels rius i hortes tradicionals, especialment en les zones rurals.

590 Tancar definitivament l'acord amb els usuaris del transvasament Xúquer Vinalopó, que està paralitzat, sine die.

591 Inundacions, neteja de barrancs, confederacions. Establir un conveni per a millorar la cooperació entre les confederacions hidrogràfiques, les administracions locals i la Generalitat valenciana amb la finalitat de millorar l'eficiència en el manteniment dels cursos d'aigua.

592 Agricultura i contaminació d'aqüífers. Augmentar les iniciatives de sensibilització en les zones vulnerables d'agricultors i de la societat en general sobre els problemes que la contaminació per nitrats provoca en la salut. Articular una xarxa de suport i transferència de coneixements en matèria d'ús i gestió de nitrats.

593 Pla energètic d'autoconsum per a societats de regants, de manera que puguen autoproveir-se mitjançant energia solar o eòlica sense dependre de les subministradores.

CONTAMINACIÓ

594 Augment de l'I+D+I dedicat a estudiar i trobar solucions per a reduir les emissions i pal·liar els efectes de la contaminació en totes les seues formes.

595 Pla de Qualitat de l'aire per a tota la Comunitat Valenciana, que incloga un Increment de la vigilància ambiental i dels mesuradors atmosfèrics, sobretot en els limítrofs a polígons industrials, mines obertes, cimenteres, i crematoris, així com un augment de les estacions de mesurament en temps real. S'establirà, en un termini màxim de quatre anys, una xarxa de control de l'aire, un servei d'inspectors acord i un control exhaustiu de l'aire de les zones metropolitanes d'Alacant,

Elx, Castelló i València i de punts negres de contaminació atmosfèrica. Aquest Pla es veurà correspost amb una partida pressupostària d'ajudes a municipis per a l'adequació de les ordenances municipals relatives a la contaminació de l'aire.

596 Plans de prevenció de la contaminació acústica, lumínica i electromagnètica.

597 Prohibició del glifosat a la Comunitat Valenciana, d'acord amb la sentència del Tribunal de la Unió Europea, referent a la toxicitat cancerígena d'aquest compost químic. Campanyes d'Informació i divulgació ciutadana sobre el seu ús perjudicial per a la salut.

ENERGIA

598 Exigirem al Govern d'Espanya a procedir amb el tancament i el desmantellament de la central nuclear de Cofrents quan finalitze l'actual període de pròrroga de funcionament, al març de 2021. Així mateix exigirem que no s'autoritze la construcció del magatzem temporal individualitzat de residus radioactius dins dels terrenys de la central nuclear de Cofrents.

599 Instarem al Govern d'Espanya a modificar el marc normatiu per a impulsar les energies renovables i d'autoconsum.

600 Creació d'una empresa pública d'energia, amb capacitat per a competir en el mercat i amb fonts completament renovables, que incloga la producció d'energia pròpia a través d'una xarxa pròpia que incloga l'energia produïda en els edificis públics, els parcs públics de producció d'energies renovables i la connexió de l'excedent provinent de l'autoconsum i les fonts de generació d'energia particulars.

601 Es garantirà que el subministrament elèctric dels edificis i instal·lacions públiques dependents de la Generalitat siga de fonts completament renovables i certificades al final de la legislatura, fomentant l'autoconsum en les instal·lacions públiques i l'ús sostenible de biomassa local en zones forestals.

602 Pla eòlic de la Comunitat Valenciana, amb una aposta clara per les xicotetes instal·lacions de proximitat, incloent l'opció marítima, com a forma d'obtenció d'energia per a infraestructures com a dessaladores i sistemes de proveïment d'aigua.

603 Pla d'incentius a l'autoconsum elèctric de manera facilitant la generació distribuïda d'energies renovables i incrementant l'estalvi en les factures. Per al 2030 proposem tindre instal·lats 1.800 Mw de potència en el conjunt de la Comunitat Valenciana (700 Mw en 2024).

604 Aquest autoconsum es fomentarà especialment en edificis públics de gestió de residus, extracció, depuració i reutilització d'aigua, i en instal·lacions agràries, ramaderes o forestals.

605 Pla d'eradicació de la pobresa energètica, establint tarifes socials que s'adapten al nivell de renda i de les característiques específiques de les famílies Pla d'eradicació de la pobresa energètica, establint tarifes socials que s'adapten al nivell de renda i de les característiques específiques de les famílies, i que haurien d'incloure:

- Una potència contractada bàsica suficient en funció de la grandària familiar.
- Un consum mínim d'energia a preu reduït.
- Exigir al Govern d'Espanya l'establiment d'un IVA reduït.

- Informació i ajudes econòmiques a les famílies vulnerables sobre mesures d'estalvi i eficiència energètica.

606 Elaboració d'un Pla de Formació i reciclatge de treballadors en el sector de l'eficiència energètica i les renovables per a atendre les necessitats de nou ocupació generada per la rehabilitació energètica, les noves instal·lacions de renovables i el seu manteniment, especialment les d'autoconsum, i els vehicles elèctrics.

GESTIÓ CINEGÈTICA

607 Actualització i revisió de tots els plans de gestió cinegètica de la Comunitat Valenciana.

608 Elaboració del catàleg de punts negres daccidents de trànsit per fauna salvatge que ja es va sol·licitar i acordar en Les Corts durant lanterior legislatura, per a poder avaluar els principals punts conflictius d'encreuaments de passos de fauna amb vies de comunicació.

609 Pla de sanitat animal sobre fauna salvatge que permeta avaluar les principals malalties animals presents en el territori i el seu desenvolupament.

610 Exigència cap a les administracions, en tots els estaments, perquè conserven i adeqüen els passos de fauna en carreteres, autovies i xarxa ferroviària. Exigència a les confederacions hidrogràfiques per al manteniment de les barrancadas i punts d'aigua, especialment aquelles que es troben pròximes a les xarxes viàries.

CONSERVACIÓ DEL MEDI NATURAL

611 Modificació de la llei d'espais protegits.

612 Modificació de la llei de les Vies Pecuàries del 2014.

613 Actualització del Conveni de RAMSAR en la CV, dels 28 aiguamolls existents en l'actualitat (6 a la Comunitat Valenciana).

614 Modificació dels PORN i PRUG dels parcs naturals. Actualització en col·laboració amb ajuntaments i entitats.

615 Major inversió en els espais naturals de la Comunitat valenciana, especialment en els espais protegits, incloses les àrees marines protegides.

616 Promoció dels productes agroalimentaris provinents d'espais protegits, amb possibilitat de crear marques específiques per a ells.

617 Ajudes per a la recuperació i manteniment del mosaic agrari forestal i la ramaderia extensiva com a mesura per a la prevenció d'incendis.

MINERIA SOSTENIBLE

618 Anàlisi de la situació actual de la mineria a la Comunitat Valenciana. Instar al Govern d'Espanya a dur a terme una nova legislació estatal.

619 Estudi de la situació actual de la totalitat de les explotacions mineres de la Comunitat Valenciana. Tancament i recuperació de totes aquelles que es troben en situació d'il·legalitat.

620 En el cas de la mineria a cel obert, augment del control de les emissions de partícules pulverulentes i el seu impacte en les zones habitades pròximes.

MOBILITAT SOSTENIBLE I TRANSPORT PÚBLIC

621 Elaboració d'una nova llei de Mobilitat Sostenible autonòmica, més ambiciosa que l'actual, que incloga qüestions fonamentals com l'accessibilitat, la perspectiva de gènere, els principis de sostenibilitat ambiental, i que garantisca l'elaboració i compliment de plans de mobilitat en tots els municipis de manera coordinada. A més, ha d'assegurar l'eficàcia financera i de gestió que garantisca el seu correcte desenvolupament.

622 Millora i modernització de la xarxa ferroviària de rodalia i mitjana distància, executant les inversions previstes per l'estat per a la Comunitat Valenciana i ampliant-les a la resta de línies on no hi ha prevista cap inversió.

623 Necessitem una xarxa de rodalia accessible, de doble via electrificada i amb trens moderns, amb preus moderats i horaris racionals que facen possible el seu ús habitual al mateix temps que cohesiona el nostre territori.

624 Pressió sobre l'administració estatal per a la modernització de les línies que han sigut objecte d'abandó en les últimes dècades: el tren d'Alcoi, el de Sagunt-Teruel-Zaragoza i el de Bunyol i Requena cap a Conca. Cal crear una línia de rodalia des de Castelló cap al Baix Maestrat que intercomunique amb les diferents localitats de la Plana.

625 A les comarques d'Alacant, creació d'una xarxa de rodalia en l'àrea del Vinalopó, reobrint les estacions tancades i amb serveis

competitius cap a Villena, el Baix Segura, Torrevella i Oriola. Millorar i completar el corredor ferroviari pel litoral.

626 Gestió directa de les competències en matèria de rodalia, tant de la gestió com de les infraestructures. Creació d'una empresa pública de transports que concentre la major part possible del transport públic i coordine la gestió de la mobilitat pública. Unificació de serveis i creació d'un bo de transport universal per a tot el transport públic de la Comunitat Valenciana, amb preu assequible i gratuïtat per a pensionistes, joves i aturats.

627 Desenvolupament del Programa Estratègic per a la Millora de la Mobilitat, Infraestructures i Transport de la Comunitat Valenciana (UNEIX) i les seues actuacions, garantint l'adequat finançament d'aquestes. Prioritzar les connexions inexistents i que necessiten adaptacions, especialment les connexions litoral-interior i interior-interior en paral·lel a la costa, caminant del model centralista actual a un model de vertebració i interconnexió territorial.

628 Limitació del desenvolupament de noves vies d'alta capacitat i millorar la seguretat viària en les existents, prioritzant les inversions per a la creació i transformació de noves infraestructures destinades a maneres de desplaçament sostenible (carrils bici, carrils VAO, vies verdes, vies per als vianants)

629 Desenvolupament i implementació obligatòria de Plans de Mobilitat Urbana Sostenible en tots els municipis de més de 50.000 habitants de la Comunitat Valenciana.

630 Foment dinversions en els xicotets i mitjans municipis mitjançant ajudes perquè adapten i transformen els seus espais públics fent-los més accessibles a tota la ciutadania.

631 Creació d'una xarxa pública i privada de sistemes de càrrega per a vehicles elèctrics. Es tractaria d'instal·lar 10.000 punts de recàrregues per a cobrir tot el territori de la Comunitat Valenciana per a 2024.

632 Obligatorietat de l'elaboració i posada en marxa de Plans de mobilitat sostenible per a les empreses de més de 100 treballadors i tots els polígons industrials amb activitat.

633 Promoció de sistemes d'agregació de la demanda de mobilitat: cotxe compartit, cotxe comunitari, transport a demanda. El disseny urbà i la gestió del trànsit ha d'afavorir la reducció de l'entrada de vehicles privats en els centres urbans.

634 Compromís d'augmentar la plantilla de Ferrocarrils de la Generalitat per a millorar els horaris, les freqüències de pas, augmentar els serveis i generar una xarxa potent i eficaç de transport públic metropolità.

635 L'augment de l'e-comerç suposa també un augment exponencial del trànsit vinculat a la logística a l'interior de les ciutats, amb el consegüent augment de la congestió viària i de la contaminació. Per aquest motiu cal prestar especial atenció a les mesures a implantar assegurant i incentivant al xicotet comerç dels centres urbans enfront de les grans superfícies de la perifèria i evitant la multiplicació de camions i furgonetes en l'espai urbà, apostant i incentivant als vehicles elèctrics per al repartiment de mercaderies de l'anomenat últim quilòmetre. Així mateix és necessari el suport al xicotet comerç en les zones rurals com a forma de servei, assentament de població i vertebració del territori.

636 Adopció del Pla Ports Verds, facilitant reducció de consums de dièsel i millorant emissions i qualitat de l'aire en els ports.

Fomentar la instal·lació i ús d'energies renovables en les instal·lacions portuàries i aeroportuàries de la Comunitat, per a compensar les emissions de GEI i la contaminació atmosfèrica i acústica, així com per a aprofitar l'espai per a produir electricitat renovable per a ús propi.

RESIDUS

637 Llei de prevenció de residus i economia circular que incloga l'aprovació d'una Agència Valenciana de Residus, l'impost al depòsit en abocador municipal i la volta als tipus de gravamen per a l'impost a la incineració aprovats en la llei d'acompanyament de 2017 que van ser modificats al juliol de 2018. L'Agència valenciana de residus inclourà entre els seus pilars d'activitat la d'infraestructures, deixant per tant VAERSA de dur a terme aquesta funció. Així mateix, s'introduiran criteris per al compliment de la Responsabilitat Ampliada del Productor i dels objectius marcats per les directives europees.

638 Modificació del PIRCV2019.

639 Sistema de gestió complementaris en la recollida d'envàs lleugers.

640 Revisió dels convenis d'ECOEMBES I ECOVIDRIO i exigència dels compliments dels SCRAP.

641 Control dels consorcis. Major implicació en la supervisió dels Consorcis i control de les obligacions competencials dels ens locals.

642 Impedir legalment la producció de bioestabilitzat, ni el seu ús agrari en cap cas, forçant l'obligació legal i material de la recollida selectiva de la matèria orgànica domèstica i comercial.

643 Fracció orgànica dels RSU i comercials. Línia específica d'actuació als ajuntaments. Política del Consell sobre els CDR I CSR en la CV, art.17 del PIRCV.

644 Pla de gestió de plàstics agrícoles, a través d'un SCRAP o dels ajuntaments.

645 Anàlisi de la situació actual de la contaminació per plàstic, en relació a microplàstics i nanoplàstics. Desenvolupament de normativa per a prohibició i control, en concret, prohibició abans de 2022 de l'addició de nanoplàstics en fertilitzants, cosmètics i alimentació.

646 Control, estat actual i tractament dels residus agropecuaris, especialment els purins, i més concretament en macrogranges. Exigència d'emissions zero de purins en les macrogranges i solució per a les granges no associades.

647 Pla de segellat d'abocadors.

648 Pla autonòmic contra el desaprofitament alimentari.

649 Elaboració i execució municipal de plans per a la recollida selectiva de residus segons l'instat per les directives europees, amb l'objectiu d'aconseguir el 100% de la recollida selectiva de residus.

EDUCACIÓ AMBIENTAL

L'educació ambiental hauria de ser una matèria transversal del nostre sistema educatiu. A l'espera que això ocórrega, és necessari i molt urgent assegurar-se que els xiquets, xiquetes i adolescents reben al llarg de l'ensenyament obligatori i més enllà de la formació formal, coneixements que els porte a estimar el seu entorn i la natura. Per a això se centraran en:

650 Ensenyar als joves a fer un ús més eficient de l'energia a casa, en els centres escolars i allí on estiguen i facen ús d'ella.

651 Explicar-los per què hem d'avançar cap a l'autoconsum d'energia i l'ús de les fonts renovables.

652 Ajudar-los a comprendre el cicle integral de l'aigua, que pren un significat particular en una regió del planeta que tendeix a la desertificació com la nostra.

653 Explicar-los que el millor residu és el que no es genera i que són recursos naturals limitats. Que fomentar la reutilització d'eixos recursos allarga la seua vida útil. Així mateix ensenyar-los que la recollida selectiva afavoreix el seu reciclatge i contribueix al fet que els residus deixen de ser fem.

654 Explicar-los que un consum més responsable i evitar caure en el malbaratament té conseqüències directes en l'estalvi de recursos.

655 Formar als joves en el respecte i l'amor a la natura i als animals i fer comprendre les fràgils condicions que fan possible la nostra vida en el planeta. Explicar que el canvi climàtic és la major amenaça a eixes condicions i de quina manera poden contribuir a evitar els pitjors pronòstics.

656 L'educació ambiental hauria de donar-se més enllà dels centres escolars. Els mitjans de comunicació tenen un paper essencial i en eixe sentit s'organitzaran sessions de formació per a periodistes en matèria ambiental.

SECTOR PRODUCTIU RURAL

AGRICULTURA

657 Una planificació a mitjà i llarg termini per a l'agricultura i la ramaderia valencianes i una reordenació de les varietats, combinant el benefici econòmic amb la sostenibilitat del sector productiu rural. Prioritzar cultius que generen sinèrgies amb la resta de les activitats econòmiques per a generar circuits de retroalimentació positiva.

658 Instar al Govern d'Espanya a reforçar el control en frontera per a evitar l'entrada de malalties i plagues d'una banda i per una altra la de productes fitosanitaris prohibits a Europa.

659 Aplicar i reforçar els mecanismes de sanció previstos en la llei de la cadena alimentària contra els qui apliquen preus abusius.

660 Aplicar mesures fiscals en benefici de l'agricultura i la ramaderia familiar, així com de la pesca artesanal de baix impacte.

661 Aprofitar el marge d'aplicació de la PAC a nivell autonòmic de manera que veritablement supose una oportunitat per a joves, dones i la lluita contra la despoblació i contra el canvi climàtic.

662 Flexibilitzar les normes higiènic-sanitàries de manera que es fomente la transformació i valorització dels aliments per part dels qui els produeixen. Fomentar la implantació d'obradors artesanals municipals.

663 Reforçar la capacitat dels municipis per a la promoció de mercats locals per a la venda directa, especialment per als mercats agroecològics.

664 Reforç de les línies d'investigació de l'IVIA i de l'accés als productors dels resultats a les investigacions i a plançons a baix preu.

665 Reforç de la col·laboració entre productors, l'IVIA i el CITA, perquè aquestes institucions siguen un instrument efectiu d'ajuda als productors.

666 Reforç de convenis de col·laboració de la Generalitat, les universitats i els centres de formació professional.

667 Revisió de les actuacions respecte a la xylella i l'eficàcia de les mesures plantejades i dutes a terme fins ara.

668 Revisió profunda dels controls sobre material vegetal en les importacions.

669 Llei d'estructures agràries recentment aprovada. Vigilància perquè se la dote de recursos, que el mapa agrònom siga eficient i contemple les zones naturals, cadastre.

670 Instarem al Govern d'Espanya a aprovar el Segon Pla Estratègic del Patrimoni Natural i la Biodiversitat per al 2020 - 2027 com a element clau en el desenvolupament de la Llei 42/2007, del Patrimoni Natural i la Biodiversitat. Però, a més, és imprescindible conservar la diversitat cultivada, és a dir, les llavors, i la riquesa de les nostres races autòctones ramaderes. Per a això, cal dedicar major esforç a treballar amb els agricultors i ramaders i ramaderes que les utilitzen i les conserven. En aquest sentit, continuarem exigint la prohibició del cultiu de transgènics a Espanya, un dels únics tres que ho permet a la UE, i establirem majors controls a la importació de cultius procedents de OGMs.

671 Llei Preu mínim en el camp. Promulgar una llei estatal que regule el preu mínim en el camp, com a sector estratègic que és (hi ha molts sectors regulats per a afavorir a oligopolis). Observatori que regule i estudie els mercats per a fixar preus mínims o percentatge.

672 Creació observatori públic. Institut de la terra, participat per Universitats, govern i agricultors que fixe el preu mínim de la fruita en el camp, calculat atenent els costos mitjans de producció + una renda mínima per a l'agricultor.

673 Aplicació de la clàusula de salvaguarda inclosa en els tractats. Oposició a la signatura de tractats que generen greuges sobre el camp valencià sobre la base de la pitjor qualitat del producte i de les condicions laborals de tercers països.

674 Creació d'una denominació d'origen, amb protecció i regulació publica perquè es reconega en el mercat europeu l'origen del producte de la nostra terra.

675 Polítiques d'aranzels perquè es consumisca la producció europea i afavorir el producte de proximitat i només que entre quan no hi haja producció local.

676 Potenciació de la concentració de parcel·les agràries mitjançant cooperatives i unions agrícoles. Buscar estructures agràries més eficients pels seus costos i producció.

677 Una regulació de la qualitat dels productes produïts.

678 Formació Professional i programa d'incentivació.

679 Democratització del camp. Regulació de la participació del sector i celebració d'eleccions com en la resta dels sectors socials i econòmics.

RAMADERIA

680 Pla de recuperació de la ramaderia extensiva i el pastoralisme que garantisca un futur viable i rendible. Formació i acompanyament de joves ramaders com a política econòmica i de conservació del territori.

681 Control de les macrogranges. Contaminació i efectes sobre la ramaderia tradicional.

682 Control de l'abús d'antibiòtics en ramaderia.

683 Implantació de l'especialitat apícola i ramadera en els cicles formatius professionals.

684 Quant a l'apicultura, es donarà solució definitiva al conflicte de la pinyolà entre el sector citrícola i l'apícola. Per a això es proposen les següents mesures:

685 Crear una línia de subvenció per a plançons estèrils.

686 Reconversió de cultius afectats per la depreciació de la taronja per a evitar l'abandó de camps de cítrics, per a l'obtenció de sucs, pinsos i mel de flor del taronger.

687 Augment dels controls de l'ús de plaguicides especialment en èpoques de floració i augment del control i de les sancions per intoxicació de ruscos.

688 A més, es crearà un segell de qualitat per a les mels valencianes i es realitzaran campanyes de promoció de les nostres mels tant a nivell local, com estatal, europeu i internacional en fires agroalimentàries.

689 Així mateix s'augmentaran els controls de l'ús de plaguicides especialment en èpoques de floració i augment del control i de les sancions per intoxicació de ruscos.

PESCA

690 Defensa davant el Ministeri d'Agricultura d'un repartiment just de les quotes en funció dels diferents actors, dividida igualitària i equitativament sota un criteri de tripulants per vaixell i dia, no transferible. Així mateix es proposarà un replantejament dels TAC (totals admissibles de captura) per a la pesca artesanal, allí on s'apliquen, volta als topalls de captures diàries de pesca en la pesca artesanal i la seua diferenciació respecte a la pesca industrial. Mentre existisquen les quotes aquestes han de fer-se segons un repartiment equitatiu, econòmicament i socialment just. En el cas de la quota de tonyina roja es requerirà l'aplicació del criteri «una persona/un ham» així com l'aplicació real i objectiva de l'article 17 del Reglament 1380/2013 sobre la Política Pesquera Comuna.

691 Pla de lluita contra la contaminació de la costa, que comprendrà mesures per a atallar els greus problemes ocasionats per la presència de gran nombre d'envasos i residus, la contaminació orgànica per abocaments descontrolats d'aigües fecals i emissaris fora de norma, l'aqüicultura intensiva/industrial, la falta d'iniciatives de regeneració de platges, abocaments difusos provinents de l'agricultura intensiva, abocaments industrials, etc. Així mateix inclourà la creació d'espais d'espais de diàleg en els quals debatre i consensuar la construcció d'espigons i

infraestructures costaneres que afecten els ecosistemes marins, i per tant a aquells i aquelles que viuen i treballen en la zona.

692 Millora de la transparència en la gestió institucional sobre la pesca, i creació d'espais d'interlocució democràtica i participativa en condicions d'equitat de tot el sector, del conjunt d'arts i ports.

693 Redirigir la utilització dels fons de la PPC i del FEMP, de manera que es revertisquen necessàriament i efectivament en els pescadors i pescadores. En concret es reconeixerà la pesca d'arts menors de baix impacte com a activitat d'interés públic de primer ordre prioritzant que les ajudes es destinen a finançar les següents activitats: la diversificació econòmica com la pesca-turisme adequant a més la legislació; l'etiquetatge i la traçabilitat; la promoció de la venda directa i en canals curts de comercialització a través de la promoció de segells de qualitat i de la sensibilització dels consumidors; l'impuls a la creació d'indústries artesanals per a la transformació i conserva del peix; la formació i sensibilització del sector; estudis sobre l'estat dels ecosistemes marins i pesquers; l'establiment i gestió adequada, sobre la base de criteris científics i amb mètodes participatius, d'àrees marines protegides i reserves marines d'interés pesquer (Art. 8 del Reglament sobre la PPC).

694 Incrementar la dotació pressupostària per a la investigació aplicada i participativa orientada a oferir solucions als problemes locals i concrets del sector pesquer. Les conclusions dels diversos estudis han d'arribar tant a l'administració com a les organitzacions del sector pesquer implicades i a les persones responsables de donar solució a aquesta problemàtica.

695 Reforçar les capacitats dels pescadors artesanals. Creiem important repensar i modernitzar la representació democràtica

dels pescadors i les pescadores, en un procés transparent àmpliament participatiu i democràtic de base. Així mateix s'elaborarà una proposta de reforma de les confraries com a estructura de representació, amb la finalitat de millorar la democràcia interna, la transparència en l'accés als comptes i la convocatòria regular d'assemblees, o garantir la representació de les dones.

696 Sobre la pesca d'arrossegament. Amb la finalitat de previndre, protegir de la desaparició, i recuperar les prades marines de faneròganes i altres hàbitats costaners, pels valors tant ecològics i biològics/reproductius, com a econòmics que comporten aquests ecosistemes costaners, se sol·licitarà al Ministeri: la redefinició dels espais de pesca de la pesca d'arrossegament per a una distància a la costa de 3 milles i una profunditat 80 o 100m; control i aplicació de les lleis vigents sobre l'adequació tant dels aparells al tipus de pesca com les motoritzacions; foment de la derivació de l'activitat cap a formes complementàries de pesca sostenible, com per exemple la pesca ocasional de tonyina alternada a la d'arrossegament.

697 Estudiar l'aplicació de sistemes de seguretat específics i adaptats a la realitat de l'especificitat de cada tipus de flota, seguint criteris com, per exemple, el tipus de pesca que realitze, on pesque el vaixell i la seua longitud. La definició de les mesures de seguretat i les normes de prevenció de riscos laborals es duran a terme en col·laboració amb representants del sector de la pesca artesanal.

698 Reducció i facilitació real de la burocràcia, inclosa l'alta en el règim d'autònoms: la burocràcia hauria de simplificar-se i adequar-se a la realitat dels mitjans disponibles dels pescadors artesanals i no ser una càrrega addicional en el seu treball (com per exemple el diari electrònic d'abord), ni implicar la

pèrdua de dies de treball (com el reconeixement mèdic o passar la renovació de la farmaciola). Així mateix, s'estudiarà la possibilitat que les sancions i multes siguen proporcionals a la grandària de les embarcacions.

699 Augmentar el control de la traçabilitat del peix de restaurants i comerços amb la finalitat d'acabar amb la venda de pesca furtiva provinent de la pesca recreativa i esportiva, millorant al seu torn la regulació i el control de l'activitat pesquera recreativa.

700 Dur a terme iniciatives de promoció i conscienciació del conjunt de la població sobre els avantatges del consum dels productes de la pesca artesanal i sostenible, sobre la base de la seua qualitat tant alimentària com gastronòmica amb criteris de Sobirania Alimentària, a la seua importància per al manteniment de les espècies explotades, així com evitar els fraus en l'etiquetatge i en tota la cadena de comercialització.

701 Dona i pesca. Reconeixement del paper de la dona en la pesca a nivell jurídic i econòmic, equiparant la seua situació a les d'altres Comunitats Autònomes com Galícia i Euskadi mitjançant la seua inclusió en la Seguretat Social i l'Institut Social de la Marina. Foment mitjançant ajudes de la instal·lació d'equipaments necessaris per a aconseguir la igualtat entre homes i dones en les embarcacions, i de forma obligatòria en els ports i infraestructures marítimes públiques.

OCAPA

702 Retornar a l'administració el paper de vocació de servei als agricultors i agricultores i a ramaders i ramaderes, completant la reforma de les OCAPA amb tècnics destinats a l'acompanyament i assessoria, i assegurant la proximitat física d'aquests.

703 Facilitar l'ús de les noves tecnologies amb la finalitat de poder dur a terme la gestió de la burocràcia de forma telemàtica, evitant desplaçaments innecessaris i deixant les OCAPA com a assessorament tècnic gratuït.

704 Reducció dels tràmits burocràtics, especialment d'aquells que requereixen diverses vegades del mateix document. Millora de la transmissió d'informació entre institucions públiques amb la finalitat d'evitar duplicitats i assegurar una millor atenció als productors.

UN MÓN RURAL VIU

705 És urgent la implementació d'una Política autonòmica de desenvolupament rural basada en l'aplicació efectiva de la Llei de Desenvolupament Rural 45/2007 i conseqüentment, dotar-la del finançament adequat, també amb fons propis i no solament europeus. Aquesta política autonòmica es caracteritzarà per l'eficiència en la implantació i en l'execució pressupostària i el desenvolupament de projectes veritablement útils a la societat rural.

706 Defensarem la petició davant la Unió Europea del reconeixement del concepte de Ultraperifèria demogràfica interior» per a poder crear una fiscalitat diferenciada per a zones rurals que permeta la supervivència de l'economia. Per a això és necessària una actuació i pressions en tots els estaments, des de l'europeu fins al municipal.

707 Creació d'una estratègia agroecològica integral per al sosteniment del nostre sector primari i la reversió de l'abandó de la superfície de cultiu i pastures.

708 Programes de formació i acompanyament dels agricultors, ramaders/pastors i pescadors, especialment dels i les joves, en col·laboració amb les organitzacions del sector. Foment de la figura de l'agricultor/tutor i extensió d'aquesta figura a la ramaderia i la pesca. Així mateix, millora i increment de l'oferta formativa per a la formació professional en eixos àmbits, amb la fi, també, d'assegurar el relleu generacional en eixes professions.

709 Creació d'un pla de comercialització que incloga la creació de marques pròpies vinculades al territori i el foment dels circuits curts, els obradors artesanals comunitaris, els xicotets escorxadors públics i la venda directa. Aquest pla preveurà a més la participació de productors, especialment de joves agricultors/as, ramaderes/us i pescadores/és, en un «erasmus agrari» que permeta l'intercanvi amb productors d'altres països europeus per a aprendre d'experiències d'èxit en la promoció dels productes agraris, així com en fires nacionals i internacionals.

710 Suport al desenvolupament rural de les zones d'interior, mitjançant subvencions o escoles taller per a la implantació de cultius de plantes aromàtiques i medicinals autòctones en ecològic, i de ruscos per a l'extracció de mels monoflorals de qualitat, dirigits a joves i dones censades en aquestes poblacions de l'interior.

711 Realització de programes intensius per a l'ordenació del territori, la gestió sostenible dels recursos naturals, la prevenció d'incendis, la recuperació dels mosaics agrícoles i la ramaderia extensiva. Amb eixa finalitat es realitzaran projectes d'inversió pluriennals i s'incrementaran els recursos fixos en prevenció.

712 Aposta clara per garantir la prestació de serveis públics de qualitat en les zones rurals, especialment en educació, serveis socials,

sanitat i transport públic. Així mateix es lluitarà contra la bretxa digital assegurant l'accés a la banda ampla en tot el territori.

713 Dotar d'una cobertura sanitària bàsica, posant l'accent principalment en el servei de pediatria.

714 Garantir l'accés a les noves tecnologies de la informació i la comunicació.

715 Garantir el manteniment dels centres educatius en els municipis rurals. Així com la sanitat, l'educació seria un altre servei públic prioritari si volem atraure nous pobladors, fixar als residents ja assentats i revertir el procés d'envelliment que pateixen les nostres localitats més rurals.

716 Simplificació i unificació dels tràmits administratius. La implantació d'aquesta mesura evitaria despeses innecessàries de desplaçament i facilitaria el desenvolupament d'empreses, atés que l'excés de tràmits administratius i el desconeixement dels mateixos frenen moltes de les iniciatives rurals que es veuen travades per la inseguretat de les persones impulsores d'aconseguir el seu objectiu per aquest motiu.

717 Descentralització d'entitats administratives i organismes públics per a acostar a la ciutadania dels municipis allunyats de les ciutats els serveis i tràmits administratius. Sense una xarxa de transport públic suficient, amb responsabilitats familiars difícils de delegar per falta de serveis i amb un cost afegit pel desplaçament excessiu, veiem adequat que l'administració i organismes públics faciliten els tràmits aprofitant les instal·lacions municipals i la tecnologia de la qual ja disposem.

718 Habilitar aules itinerants per a l'accés a cursos de formació certificada. Dins dels molts processos de descentralització,

mitjançant aquesta actuació oferiríem un impuls perquè la població autòctona dels xicotets municipis disposara de major oferta formativa amb l'objectiu de provocar major dinamització de l'economia i del emprendedurismo local. Posant l'accent en aquelles activitats amb major potencialitat en aquests territoris com les vinculades a benestar social, agroalimentació, silvicultura, etc.

719 Reforçar la xarxa de serveis socials en zones rurals i les xarxes de suport a dones que pateixen violència de gènere, que actualment es troben en total desprotecció en municipis sense policia local ni seguretat, allunyades dels centres d'ajuda.

720 Impulsar la creació de cooperatives rurals o altres fórmules associatives de serveis de proximitat.

721 Per a donar resposta a les necessitats de les persones que viuen als pobles, en els quals el grau d'envelliment és cada dia major, volem que els seus habitants gaudisquen d'una millor qualitat de vida sense haver d'abandonar el seu entorn. Apostem per un model sostenible, derivat de la Llei de Dependència. Un model que permeta la creació de llocs de treball de garantia per a qui el desenvolupe i conforme a llei i, al seu torn, que millore substancialment el tracte personalitzat a les persones usuàries, aconseguint un envelliment actiu més eficaç.

722 Protegir la xarxa de comerç local.

723 Necessitem una regulació més proteccionista amb el comerç local de les àrees rurals en risc de despoblament. Especialment han de considerar-se bàsiques algunes activitats com a supermercats, bars, farmàcies, perruqueries, etc., sense les quals la població té la necessitat de desplaçar-se a altres poblacions amb aquests serveis.

724 Recuperació i promoció d'oficis tradicionals, per a revertir la pèrdua que s'està produint dels nostres oficis tradicionals, que suposen a més un valor afegit, un arrelament cultural i una diversificació del teixit empresarial, és necessària la recuperació dels mateixos apostant per una formació professional adequada.

725 Promoció i professionalització del turisme rural.

726 Reforç de la comarcalització i del finançament als municipis rurals.

727 Suport a les Cooperatives agroalimentàries i de treball associat, i reforç de la seua capacitat representativa dels diferents sectors productius de la Comunitat Valenciana en el seu paper d'entitat associativa bàsica per a la comercialització dels nostres productes agraris.

POLÍTIQUES TRANSVERSALS

728 Aplicació efectiva de les clàusules mediambientals i socials de la Llei de contractes públics.

729 Assegurar el compliment de criteris de sostenibilitat social i ambiental en la compra pública i especialment en els serveis de restauració col·lectiva. Respecte als menjadors escolars en concret:

730 Revertir progressivament a la gestió pública de manera directa per part de la Generalitat Valenciana els serveis de menjadors escolars de l'ensenyament públic no universitari, que actualment es duen a terme a través de la contractació amb empreses externes, amb la possibilitat de participació de les AMPAs.

731 Incloure, en cas de no optar la GVA per la gestió directa dels serveis de menjadors escolars, les següents clàusules:

- Impuls i mesures de foment de les PIMES, facilitant el seu accés a aquests contractes públics, en el sentit d'introduir flexibilitat en els procediments, reduir la carrega administrativa i simplificació de la documentació, ampliar els terminis de presentació d'ofertes sobre els mínims legalment previstos per a facilitar la preparació de les seues ofertes, limitació del termini d'execució del contracte, informació adequada i suficient a l'hora de traure la licitació...
- Fixar que el preu no siga el criteri fonamental, sinó que es valore de forma equilibrada al costat d'altres criteris de qualitat tècnica, social, mediambiental i comerç just, amb l'objectiu de seleccionar l'oferta que resulte econòmicament més avantatjosa en termes de qualitat-preu en conjunt.
- Creació d'una central pública de compres que proveïsca a menjadors col·lectius públics amb productes ecològics i de proximitat.
- Procurar i tendir, dins dels límits i respectant la legislació vigent, que en els menjadors escolars es consumisquen productes cultivats per empreses locals o de proximitat i es fomente l'ocupació local.
- Imposar penalitats i fins i tot resolució de contractes en cas d'incompliments per les empreses adjudicatàries de les obligacions contractuals que es corresponguen amb les clàusules de caràcter social, mediambiental o relatives a altres polítiques públiques establides en l'adjudicació del contracte, així com establir mecanismes d'avaluació, seguiment i control de correcte servei dels menjadors escolars, amb la participació de la comunitat educativa.

732 Impulsar un pla d'informació i formació cap a la comunitat educativa i els professionals afectats per a promocionar el consum de productes de temporada, ecològics i de proximitat, així com hàbits saludables.

733 Augmentar les places de menjador allí on fóra necessari, amb la finalitat d'assegurar la prestació del servei a totes les famílies sol·licitants que s'ajusten a el que s'estableix en la pertinent instrucció, especialment als pobles xicotets.

734 Assegurar places per a les famílies que opten a places previ pagament del preu públic i que busquen, amb això, exercir el seu dret a la conciliació de la vida familiar i laboral.

735 Aplicació efectiva de la Llei 12/2013 de millora de la cadena alimentària. Reforç de la capacitat sancionadora de la Generalitat Valenciana a partir dels expedients comunicats per la AICA. Llei de preus mínims per a garantir uns ingressos dignes per als xicotets productors agraris i assegurar així la rendibilitat del camp. Exigir al Govern d'Espanya la regulació de la venda a pèrdues.

736 Defensarem davant el Govern d'Espanya i la Unió Europea la necessitat de protegir els nostres productes enfront de les importacions de països tercers i continuarem lluitant contra el lliure comerç dels productes agraris, ramaders i de pesca que tan mals resultats té per als i les xicotetes productores d'aliments. En eixe sentit s'instarà al Govern d'Espanya a exigir la realització d'estudis previs a la signatura de qualsevol acord o tractat de lliure comerç, especialment centrats en els possibles impactes socials i sobre la producció agrària valenciana. Així mateix, per a aquells acords ja aprovats, s'exigirà l'aplicació de les clàusules de salvaguarda quan es demostre que han

perjudicat la producció local, com és el cas dels cítrics valencians.

737 Respecte a la Reforma de la PAC i tots els seus programes, la Generalitat Valenciana ha de defensar davant el Govern d'Espanya i, per tant, davant les autoritats europees competents, els següents punts que han de condicionar la futura aprovació de la PAC per al període 2021-2027:

738 Acabar amb els Drets Històrics i destinar les ajudes als agricultors i agricultores que veritablement exerceixen l'activitat de manera activa.

739 Avançar en una fórmula de repartiment d'ajudes que siga compatible i que estiga lligades a la renda i condicionades a l'activitat productiva professional.

740 Aplicar un repartiment just de les ajudes, amb un topall màxim per explotació i suport redistributiu per a les petites i mitjanes explotacions.

741 Suport real i mesurable a la transició ecològica del model agrari i ramader, destinant almenys un 40% a ECOESQUEMAS, com la ramaderia extensiva, i ajudes orientades als objectius del Clima

742 Mantindre un 15% dels fons d'ajudes acoblades als sectors productius amb major aportació social i ambiental com la fruita seca, o l'olivar tradicional, i altres nous que siguen necessaris i positius, com el safrà.

743 Enfortirem molt, i treballar intensament per a aplicar mesures eficaces de regulació de mercats amb una dotació almenys del 10% dels fons

744 Donar suport amb una ajuda directa la instal·lació de dones en el sector i una ajuda complementària per a dones agricultores

745 Suport eficaç per al relleu generacional, incorporant noves mesures d'assessorament i acompanyament als joves, així com facilitats per al relleu en les explotacions, a més de les ajudes ja existents.

746 Defensar la reforma del POSEI de Canàries que beneficie al sector local i reivindicar un Règim Especial d'Agricultura per a Balears

747 Prohibir les ajudes a les explotacions ramaderes amb destinació els espectacles taurins

748 La política agrària comuna ha de ser, efectivament, un mitjà per a salvaguardar la sobirania alimentària i la producció europea, i per a això s'han d'imposar mesures que fomenten la transparència i que asseguren que les ajudes es destinen a perpetuar el model d'agricultura familiar valencià, en el qual tant la ramaderia extensiva com la preservació del mosaic agroforestal han de jugar un paper rellevant.

749 Blindatge jurídic i legislatiu del dret humà a una alimentació adequada, al medi ambient, a l'aigua i a la salut. En particular, difusió i compliment dels articles específics referent a això de la LLEI 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la Infància i l'adolescència.

750 Es durà a terme un Pla en favor de la Dona rural que preveja: l'exigència al Govern d'Espanya d'una revisió profunda de la Llei de Titularitat Compartida de les Explotacions Agràries i Ramaderes; mesures de foment de la conciliació familiar; mesures especials de suport a la dependència; reforç de les

mesures de protecció de les dones davant la violència masclista als pobles xicotets.

751 Transformació de VAERSA en una EDP o una altra fórmula jurídica que permeta el finançament d'aquesta entitat directament a través dels pressupostos de la Generalitat Valenciana amb la finalitat d'assegurar l'estabilitat del seu personal, acabant amb el sistema d'encàrrecs més que per a aquelles activitats estrictament necessàries.

752 Augment del pressupost per a investigar la relació entre incidència dels factors de la contaminació ambiental i de l'alimentació en la salut humana. Per a això es crearan unitats específiques en els principals hospitals de la Comunitat Valenciana i s'establiran convenis de col·laboració amb les Universitats públiques i els centres d'investigació.

753 Increment dràstic de la dotació pressupostària per a I+D+I en temes ambientals i agroalimentaris en la Comunitat Valenciana: es reforçaran les capacitats de treball del CEAM, l'IVIA, les Universitats i altres centres d'investigació i s'establiran protocols de divulgació dels principals resultats en la societat valenciana, posant particular atenció en els Grups polítics amb representació en les Corts Valencianes així com en els tècnics i dirigents de les Conselleries amb competències agroalimentàries i mediambientals.

ANIMALISME

SOM MÉS PERSONES LES QUE APOSTEM PEL BENESTAR ANIMAL

En Unides Podem – Esquerra Unida tenim un compromís amb la defensa i ampliació de drets, els dels animals també, ja siguen aquests do-

mèstics, silvestres o de granja. Cada mesura que proposem ens acosta a una societat més desenvolupada i justa que s'ocupa també de benestar d'aquells amb els quals compartim l'ecosistema i que no poden defensar-se.

754 Oposició i supressió de qualsevol ajuda pública, subvenció o finançament a activitats lúdiques, espectacles, festejos, proves esportives o recreatives i concursos en els quals els animals patisquen maltractament o en aquells en els quals supose la seua mort. Ampliació de les ajudes públiques a les organitzacions sense ànim de lucre que dediquen la seua activitat a la protecció i benestar animal.

755 Creació de programes educatius per a fomentar el coneixement, el respecte i la cura dels animals a les escoles i instituts. Campanyes d'informació i conscienciació basades en el respecte animal i la tinença responsable i sostenible de mascotes, com a campanyes de foment de l'esterilització, de l'adopció o de la posada al dia de vacunes.

756 Reconversió de les places de bous en espais culturals i d'oci per a donar cabuda a espectacles de teatre, dansa, música, convivència, etc.

757 Prohibició de la difusió en mitjans de comunicació d'espectacles o publicitat que comporten la promoció o ús de maltractament animal.

758 Assessorar i impulsar espectacles sense explotació ni sofriment animal per a l'eliminació progressiva de les excepcions al marc legal existent que prioritza la protecció animal. En conseqüència, es posarà en marxa una reconversió del sector taurí per a facilitar una eixida laboral alternativa als seus treballadors i altres nínxols de negoci per als seus empresaris.

759 Revisió de la normativa sobre caça i protecció animal per a la seua conversió en lleis de protecció de natura en les quals s'incloga un títol per a la gestió d'espècies silvestres amb alternatives ètiques de control poblacional i ús d'anestèsia davant el sacrifici d'espècies invasores. Una revisió de la legislació en matèria de la tinença d'animals potencialment perillosos, que, des del manteniment de la seguretat ciutadana i la responsabilitat dels companys humans, es desmitifique la falsedat que hi ha races en què tots els seus individus són agressius. Aquest procés es durà a terme amb la col·laboració de les associacions animalistes, activistes i tot el moviment associatiu valencià en matèria de defensa de la protecció i els drets dels animals.

760 Revisió del protocol d'inspeccions i reforç de les mesures inspectores, de vigilància i sancionadores en la indústria càrnica que garantisquen el compliment estricte de la legislació sobre benestar animal. Instal·lació de càmeres de vigilància en espais de sacrifici d'animals de consum.

761 Complir les lleis autonòmiques en les quals s'estableix l'obligatorietat dels ajuntaments a tindre centres de recepció d'animals domèstics perduts o abandonats. Per a això proposem l'edificació i posada en marxa de CPAs públics comarcals, que siguen punts neuràlgics per a projecte Ces i voluntariat per comarques.

762 Regular la criança d'animals de companyia en domicilis particulars.

763 Construcció i posada en marxa de Centres de recuperació de fauna silvestre provincials/comarcals.

764 Facilitar accés de mascotes a hospitals, cases d'acolliment per a dones maltractades i residències d'ancians per a la seua aplicació terapèutica.

765 Opcions vegana i vegetariana en menjadors públics (escolars, hospitals, etc.)

766 Prohibició d'excepcionalitats per a l'atordiment previ en mètodes de sacrifici aplicable també a les piscifactories amb control d'insensibilitat immediata i duradora.

767 Regular les normatives perquè els «animals de treball» tinguen cobertes les seues necessitats comportamentals, ambientals, físiques i psicològiques, amb les degudes directrius laborals, prestant especial interés en l'estat dels équids i impulsant al seu torn mètodes alternatius on s'evite la utilització d'animals.

768 Oposició a l'experimentació animal que no tinga com a justificació clara la millora de la salut de la població humana, la millora de la producció amb criteris ecològics o de benestar animal, o la preservació del medi ambient.

769 Impuls irrenunciable a la gestió i titularitat 100% públiques amb participació del teixit social en els centres autonòmics i municipals de protecció animal.

770 Creació del Consell Superior de Defensa i Benestar Animal, de caràcter consultiu i autonòmic, amb participació d'organitzacions animalistes del conjunt de la comunitat autònoma.

771 Producció extensiva en comptes d'intensiva d'animals per a carn. La Ramaderia Extensiva empra mètodes tradicionals

d'explotació ramadera, en els quals s'imiten els ecosistemes naturals per a un desenvolupament més favorable dels animals.

772 Garantir la formació del funcionariat públic en protocols de respecte i protecció animal. Especialment enfocats a cossos de seguretat i a aquells treballadors que per les seues condicions de treball es vegen en la circumstància d'interactuar amb animals.

TURISME

UN MODEL TURÍSTIC DE QUALITAT I SOSTENIBLE

Des dels anys 50-60 el territori valencià es va posicionar com una destinació turística de masses. El paper que ens han imposat ha sigut el de ser una economia fortament terciaritzada i lligada al sector serveis de l'àmbit turístic. Això ens situa en una posició delicada. Al mateix temps que el turisme és un motor econòmic, és un sector no productiu especialment vulnerable en temps de crisi; va ser un dels factors de major importància en la formació de la bambolla immobiliària; va servir d'excusa per a l'explotació més enllà del raonable del nostre litoral i genera llocs de treball que tenen en la seua majoria un elevat grau de precarietat laboral.

El model turístic ha assentat la precarietat com a eixida a la crisi. El 47% dels contractes en hostaleria signats en 2018 van durar menys d'una setmana. Entre 2012 i 2018, els contractes discontinus van augmentar un 57% a la província d'Alacant. Dades que expliquen per què el 30,5% de la població es troba en risc de pobresa i exclusió social, una xifra tres punts superiors a la de la mitjana estatal.

Al mateix temps, el boom actual dins del sector ha provocat la proliferació de pisos turístics. Plataformes com Airbnb (dedicada al lloguer turístic) han augmentat la seua oferta més d'un 100% en els principals nuclis turístics del nostre territori, contribuint de manera decisiva a l'alça dels preus del lloguer i a l'expulsió sostinguda de veïnes i veïns dels nuclis

urbans. Finalment, la falta de protecció del nostre litoral i la limitació de la construcció en zones molt pròximes a la nostra costa han provocat una deterioració i falta d'inversió en els nostres espais naturals.

Aquests tres elements són centrals per a la valoració del turisme com a sector productiu sostenible. No pot haver-hi turisme de qualitat en barris degradats i buidatges de veïns, amb serveis prestats per treballadors precaris en litorals massificats i paratges naturals destruïts. Perquè el turisme puga mantindre's com un sector econòmic sostenible que no influïsca de forma negativa sobre la resta d'àmbits socials i econòmics, ha de donar resposta a aquests desafiaments.

MESURES

773 Implantar una taxa turística autonòmica amb trams municipals amb la finalitat que aquests ingressos revertisquen en el territori compensant l'ús dels serveis públics i invertint en un turisme sostenible que cuide el nostre medi ambient.

774 Fomentar el turisme rural i d'interior promovent un Pla de Foment de Nous Models turístics. Es crearan llançadores i corredors entre les zones de costa i d'interior per a fomentar i facilitar la connexió entre les diferents destinacions turístiques perquè els visitants no hagen de concentrar-se en una única experiència i puguen gaudir de la riquesa de la Comunitat.

775 Frenar els establiments turístics il·legals invertint en inspecció i desenvolupant un marc normatiu que obligue a les plataformes digitals dedicades al lloguer turístic a dues coses:

776 Acreditar que tot allotjament oferit disposa de número de llicència i alta legal.

777 Cedir les dades dels titulars de les ofertes a l'administració autonòmica, de manera que es permeta la comprovació àgil per part de si eixe pis turístic està o no donat d'alta

778 Posar en marxa un segell d'ocupació justa i de qualitat per als establiments hotelers i hostalers que permeta distingir a les empreses que desenvolupen bones pràctiques de les que no ho fan. Per a obtindre el segell hauran de complir-se els següents requisits: aplicació de convenis col·lectius, prevenció de riscos laborals, valorar que l'empresa no arrossega infraccions greus i posada en marxa de mesures vinculades a l'ocupació de qualitat. Addicionalment, es crearà un sistema de classificació d'hotels d'acord amb la política de responsabilitat social dels establiments hotelers basat en la consideració de turistes, treballadors, sindicats i gestors, sobre criteris tangibles.

779 Impulsar un Acord per a l'Ocupació de Qualitat en el Turisme, basat en el diàleg social, en la millora de les condicions laborals i en un millor repartiment entre tots els actors dels beneficis i millores en la rendibilitat que vivim en aquests de creixement del sector. L'acord contemplarà els següents punts:

780 Augment progressiu en els salaris, per a compensar les baixades patides durant la crisi i recuperar el poder adquisitiu que han viscut les treballadores i treballadors del sector durant aquests últims anys

781 Pla d'ajudes a la lluita contra la temporalitat i estacionalitat del treball.

782 Reducció de les externalitzacions del treball en el sector turístic, i si escau, compliment de les empreses externes de mantindre com a mínim els compromisos salarials i respecte d'us acords dels convenis col·lectius.

783 Inspecció i control de les càrregues del treball, posada en marxa de mesures de prevenció en matèria d'ergonomia i reconeixement de les malalties professionals.

784 Declarar zones turísticament saturades a través de Plans Especials Urbanístics d'Allotjaments Turístics. Aquestes zonificacions han de desenvolupar-se en col·laboració amb l'administració autonòmica a partir d'un marc legal específic que permeta la posada en marxa de Plans d'Intervenció en Àmbits Turístics amb l'objectiu d'evitar la saturació de zones turístiques en detriment de la qualitat de vida dels veïns i del medi ambient garantint a la ciutadania l'accés a l'habitatge i evitant l'economia especulativa entorn del lloguer turístic

785 Diferenciar el lloguer turístic «esporàdic o no professional» del lloguer «permanent o professional» a partir dels criteris normatius: habitatge sencer un màxim de 60 pernoctacions a l'any o una habitació sense límits de pernoctacions en el mateix habitatge en la qual residisca el propietari. El lloguer professional ha de subjectar-se a totes les disposicions legals específiques en la mesura en què siga una activitat econòmica amb una important rendibilitat i amb importants efectes socials mentre que el lloguer esporàdic no professional ha de comprendre's dins de l'àmbit de l'activitat col·laborativa i per tant no hauria de sotmetre's a les regulacions específiques d'ús turístic. A més, els veïns i veïnes podran decidir si permeten que en el seu edifici d'habitatges residencials hi haja o no un habitatge d'ús turístic.

786 Elaboració de plans de foment i competitivitat per a sectors estratègics, en particular, el gastronòmic, però també el de les tecnologies de la informació aplicades al sector turístic. Implantació, en col·laboració amb l'IVF, la banca privada, l'Institut de Crèdit Oficial (ICO) i institucions europees, de línies de crèdit de baix interés i ajudes per a pimes que plantegen nous productes, experiències i millores de valor afegit en el turisme i l'espai urbà

787 Realització d'una planificació turística d'àmbit comarcal o metropolità que integre la seua oferta diversa amb el teixit econòmic local. A part de les administracions, han de participar els diferents sectors econòmics implicats per a poder elaborar l'estratègia i que funcione de forma descentralitzada i consensuada amb plans que excedisquen el cicle polític.

788 Unificar la promoció turística amb els processos d'investigació d'inversió i promoció de la innovació.

789 Foment, en el context d'una estratègia per al sector audiovisual, de productes (sèries de televisió, cinema, sèries on-line) que es realitzen en el nostre entorn (natural i/o urbà) i que estiguen especialment dirigides a indústries culturals.

790 Creació de punts violeta en col·laboració amb els municipis. Aquests punts es crearien en les zones més turístiques amb la finalitat de facilitar un punt de trobada per a previndre, informar i atendre les dones que hagen sigut víctimes d'assetjament sexual o de violència masclista en aquests espais. Així com en els festivals de música i oci celebrats a la Comunitat Valenciana.

FINANÇAMENT

UN SISTEMA DE FINANÇAMENT JUST

L'actual model de finançament autonòmic per part de l'Estat ha generat una profunda divisió entre Comunitats Autònomes sobrefinanciadas i infrafinançades. A causa dels criteris de repartiment de fons, l'escassa participació sobre els tributs per part de les CCAA i els crèdits amb interessos; l'endeutament d'algunes comunitats com la nostra i la falta de recursos està condicionant per complet tota l'administració pública, limitant i empitjorant la capacitat d'oferir serveis a la ciutadania.

Atés que són les comunitats autònomes els qui en la pràctica assumeixen la major responsabilitat en la gestió i finançament dels pilars de l'Estat del Benestar, la incapacitat per a fer front al seu cost de forma solvent redunda en una progressiva deterioració sobre les polítiques que afecten directament la vida de la gent.

La situació de la Comunitat Valenciana és al seu torn molt particular. El sistema de finançament autonòmic manté un repartiment insuficient, al que se suma l'acumulació constant i creixent de major deute públic per la necessitat d'aconseguir liquiditat per a fer front als diferents pagaments. Però a això se li suma l'acumulació durant anys d'aquesta situació que ha donat com a conseqüència la generació d'un «deute històric». Aquest deute format per la infrafinanciación és en l'actualitat una enorme barrera econòmica difícil de superar que implica l'augment del dèficit.

Som sabedors que el nou model de finançament autonòmic que proposem és una competència estatal (que des de la nostra formació s'ha inclòs com a exigència per a les presents eleccions), però que aquesta proposta ha de partir de comissions multilaterals on la Generalitat Valenciana està present, per la qual cosa plantegem la nostra proposta.

Finalment, també creiem que l'únic mal del finançament públic valencià no és el model de repartiment i el deute, sinó també una gestió dels recursos propis on no sempre ha prevalgut el principi d'eficiència. Per això també proposem mesures per a invertir millor els recursos que tenim.

791 Sistema de finançament just i equitatiu. Proposem un sistema de finançament autonòmic que respecte els criteris establits per la Constitució Espanyola sobre la base de la suficiència per a la provisió de serveis públics i la solidaritat territorial.

792 En aquest sentit, la situació actual de la Comunitat Valenciana com una de les més pobres (en dades com la renda per càpita) alhora que de les pitjors finançades (per davall de la mitjana en inversió per habitant) exigeix que el nou model contemple una redistribució de recursos des de les comunitats més riques

a les menys, així com una major proporció en la participació de recursos de l'Estat; amb l'objectiu d'aconseguir un sistema més redistributiu i just.

793 Acabar amb el deute històric. De res servirà un nou repartiment de recursos si no es comença per corregir els problemes derivats del mal funcionament dels models anteriors. Per a aconseguir-ho proposem una doble actuació: l'augment d'inversions i execució concreta dels pressupostos generals de l'Estat per a la nostra comunitat i la condonació del deute generat pels crèdits que s'han demanat per necessitat per a cobrir el dèficit produït per l'injust sistema de finançament.

794 Agència Tributària Valenciana: desenvolupar la recent normativa per a crear immediatament l'Agència Tributària Valenciana amb competències sobre el control i recaptació d'impostos propis i cedits, frau fiscal, servei de recaptació municipal i la resta de competències establides en la Llei.

795 Sistema tributari progressiu. Proposem dur a terme un estudi complet des de l'Agència Tributària Valenciana sobre el conjunt del sistema tributari per a optimitzar-lo i fer-lo el més redistributiu possible. D'aquesta forma proposem eliminar o reduir el pagament de tributs poc que afecten rendes mitjanes i baixes, augmentant la pressió fiscal sobre rendes i patrimoni dels qui més tenen. Així no solament incorporem un model més just socialment, sinó amb major capacitat de recaptació per a finançar els serveis públics. De la mateixa manera, introduirem en l'ecosistema empresarial aquesta redistribució afavorint a PIMES i autònoms augmentant la pressió fiscal sobre grans empreses i multinacionals.

796 Combatre el frau fiscal. Dotar de recursos a l'Agència Tributària Valenciana per a combatre el frau fiscal amb especial atenció al

treball no declarat, a l'enginyeria fiscal per a l'evasió d'impostos i a l'ocultació de patrimoni i renda.

797 Auditoria del deute. Realització d'una auditoria ciutadana del deute de la Generalitat Valenciana, els diferents departaments i entitats dependents, amb publicitat dels informes finals. Per a això es comptarà amb la participació principal d'empleats públics, partits polítics, experts i associacions civils de la matèria.

COOPERATIVISME I ECONOMIA SOCIAL

El cooperativisme és un actor clau per a l'èxit de les estratègies de futur dels territoris, les regions i els estats de la Unió Europea, que pot aportar solucions compartides a problemes socials com la desocupació, la deslocalització o la discriminació.

Perquè estem davant d'una fórmula empresarial: Compromesa amb el territori: Les cooperatives ni es venen ni es van. Generadora d'ocupació estable i de qualitat: Gran part de les persones que treballen en les cooperatives són sòcies, amb el major grau d'estabilitat al qual es pot aspirar. socialment responsable: La cooperativa, per la seua pròpia definició ideològica, assumeix valors i principis que penetren la seua activitat econòmica i irradien una acció social i cultural, d'interés col·lectiu i general.

En Unides Podemos – Esquerra Unida, apostem per un sistema empresarial de cooperatives que permeta construir una economia més social: Una economia diversa al servei de les persones. Una economia democràtica, sostenible i inclusiva, fortament compromesa amb la societat i amb la inserció social i laboral dels col·lectius més vulnerables, com les persones amb discapacitat. Un ecosistema més favorable per al desenvolupament de l'Economia Social, que continuarà oferint respostes innovadores a les demandes socials.

COOPERATIVES

798 Continuïtat per al pla de suport i foment del cooperativisme en la Comunitat Valenciana *Fent Cooperatives*.

799 Participació directa de les cooperatives en el diàleg social, a través dels seus propis interlocutors.

800 Nova organització administrativa de les competències en matèria de cooperativisme dins de la Generalitat: una direcció general específica i un servei propi per al Consell Valencià del Cooperativisme.

801 Ensenyament del cooperativisme en tots els nivells d'educació reglada, des de la infantil fins a la universitària.

802 Prevalença del cooperativisme en la contractació pública i en les polítiques de Responsabilitat Social Empresarial.

803 Modificació i actualització de la Llei de Cooperatives de la Comunitat Valenciana.

804 Adaptació de la formació professional no reglada a les necessitats de les cooperatives.

805 Crear una direcció general específica de Cooperativisme i Economia Social, dins de la cartera transversal d'economia. Eixa direcció general ha de tindre mitjans, humans i materials, suficients per a atendre els seus tres serveis:

- Consell Valencià del Cooperativisme. És l'òrgan de promoció, assessorament i planificació de la política i legislació en matèria de cooperatives. Per a poder exercir adequadament les ambicioses funcions que la llei li atorga, el pla estratègic del Consell (aprovat en 2016) contemplava la creació d'un

servei independent que s'ocupe exclusivament de gestionar els seus assumptes per a afrontar els reptes que té davant si després d'uns anys de certa recuperació: la posada en marxa de la mediació cooperativa, la creació d'una web pròpia que funcione com a eina d'informació i comunicació amb els usuaris, el control i seguiment de l'activitat dels seus àrbitres i liquidadors per a garantir la qualitat del servei, i el puntual seguiment del pla biennal Fent Cooperatives.

- Registre de Cooperatives i Societats Laborals. En els últims anys s'ha fet un esforç important per a adaptar aquest Registre a les tecnologies de la informació i la comunicació actuals, però aquest ens necessita d'un nou reglament que substituïsca al de 1986, Més enllà del mandat legal que exigeix la seua publicació, aquest nou Reglament està justificat per raons òbvies de modernització, digitalització, descentralització administrativa, coordinació d'oficines i homogeneïtzació de criteris registrals.
- Promoció i Foment de l'Economia Social. La falta d'eficàcia en la gestió de les subvencions a l'economia social és un «problema històric» que les cooperatives vénen patint fa més d'una dècada. És cert que s'han fet esforços en els últims temps per incrementar el pressupost destinat a donar suport a l'economia social.
- No obstant això, la falta de recursos en l'òrgan gestor i unes línies d'ajudes antiquades han donat com a resultat que l'execució del programa no s'haja pogut portar a terme de manera satisfactòria. Urgeix imposar en aquesta àrea una gestió eficaç i orientada al beneficiari.

806 El foment de les cooperatives escolars com a eina pedagògica, especialment en els ensenyaments primària i secundària.

807 L'aprofundiment en la fórmula cooperativa dins dels ensenyaments universitaris relacionats amb qüestions empresarials i mercantils

808 La representació directa en el Consell Valencià de la Formació Professional.

ECONOMIA SOCIAL

809 Establir un Pla d'Acció Europeu per a l'Economia Social. Aquest pla d'acció serviria per a impulsar la visibilitat de les empreses i entitats de l'economia social; donar-les suport a generar innovacions socials i tecnològiques; millorar el seu accés a finançament i a la fons de la UE; eliminar els obstacles jurídics que limiten la seua capacitat de créixer i operar en el Mercat Únic en igualtat de condicions amb altres tipus d'empreses; a més d'inspirar a les autoritats públiques de la UE i dels seus països veïns a promoure el creixement de l'economia social com a vector de progrés econòmic i social per a tots i totes. Així mateix, també hauria de servir per a impulsar la incorporació de noves tecnologies per part de les empreses i entitats de l'economia social. A través de les oportunitats que comporta la revolució tecnològica, l'economia social podrà aportar els seus valors de solidaritat, democràcia i sostenibilitat a la nova economia en cerns.

810 Reconstituir l'Intergrup d'Economia Social del Parlament Europeu. Creat en 1990 i actiu des de llavors, l'Intergrup d'Economia Social serveix per a facilitar un diàleg permanent entre el conjunt d'Institucions Europees, els Estats membres i l'economia social. Els objectius de l'Intergrup d'Economia Social són:

- Promoure l'intercanvi d'opinions sobre polítiques i legislació europea d'importància per a l'economia social.

- Facilitar oportunitats per al dialogue entre eurodiputats/as; actors de l'economia social, alts funcionaris i representants de la Comissió, Estats membres i altres institucions i grups d'interés.
- Assegurar que el Parlament Europeu, la Comissió i el Consell tenen en consideració a l'economia social en el desenvolupament de les seues polítiques públiques.

811 Consolidar un diàleg estructurat sobre economia social amb les Institucions Europees. L'èxit i l'efectivitat de les polítiques europees per a l'economia social ha de basar-se en el dialogue i la cooperació entre les Institucions Europees i les organitzacions representatives de l'economia social. Un diàleg permanent amb les organitzacions representatives de l'economia social és fonamental, tant a nivell europeu com estatal, per a per a assegurar l'eficàcia, l'impacte i la sostenibilitat de les polítiques públiques d'economia social.

812 Avançar cap a un marc legal europeu per a les empreses i entitats de l'economia social.

- Establir una recomanació de la Comissió Europea sobre una concepció comuna d'Economia Social. Una recomanació de la Comissió Europea sobre el concepte d'economia social milloraria la convergència i la coherència de les diferents polítiques europees i estatals d'economia social i dificultaria l'emergència de conceptes contradictoris que poden limitar el creixement, el reconeixement mutu i la visibilitat de l'economia social a Europa. Així mateix, serviria de suport al creixent nombre d'Estats membres i administracions que volen desenvolupar lleis o polítiques de foment de l'Economia Social.
- Aquesta concepció comuna d'economia social a la Unió Europea hauria d'establir-se sobre la base de les principals formes jurídiques existents i, sobretot, als valors i caracte-

rístiques distintives d'aquestes empreses i entitats, plasmats en la «Carta de l'Economia Social» de Social Economy Europe (2002), i que han obtingut reconeixement jurídic en les lleis estatals d'Economia Social de Bèlgica (2001), Espanya (2011), Portugal (2013) o França (2014).

- Tindre en compte a l'economia social en el conjunt de normatives i polítiques de la Unió Europea. És fonamental implementar avaluacions d'impacte durant el disseny i/o revisió de la principals polítiques i normatives, per a assegurar la seua adequació i consideració de la diversitat de formes d'empreses i, en particular, de les empreses i entitats de l'economia social.
- Identificar les principals barreres legals i administratives a les quals s'enfronten les empreses i entitats d'economia social en el Mercat Únic, amb la finalitat de plantejar possibles solucions que permeten a aquestes empreses operar de forma transfronterera a la UE.

813 Millorar l'accés de l'economia social al finançament i als fons europeus.

- Integrar l'economia social en el Fons Europeu d'Inversions Estratègiques (EFSI) i en el nou programa InvestEU Per a assegurar l'èxit de les inversions en projectes d'economia social, es proposa incorporar a experts en finançament de l'economia social en els òrgans de governança del Fons Europeu d'Inversions Estratègiques i del futur programa InvestEU, especialment en el seu «Comité d'Inversions», així com assegurar una àmplia diversitat de «socis executants», més enllà del Banc Europeu d'Inversions (BEI), incloent a les entitats financeres de l'economia social (com els bancs i institucions financeres ètiques i cooperatives i l'organitzacions filantròpiques).
- Reforçar l'ecosistema financer de l'economia social

- Fomentar que els principals fons de la Unió Europea (FSE Plus, FEDER, Horitzó Europa, fons de cohesió o programa LIFE) financen el desenvolupament de l'economia social a Europa.

814 Situar a l'economia social en el centre del Pilar Europeu de Drets Socials, del semestre europeu, de la política de cohesió, dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i del debat sobre el futur del treball. L'economia social està compromesa amb la igualtat d'oportunitats amb independència del sexe, origen racial o ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual; amb la creació d'ocupació de qualitat, especialment per a les persones vulnerables o en situació d'exclusió, com les persones discapacitades, amb problemes de salut mental, o les persones migrants i refugiades, entre altres col·lectius; amb la transició de l'economia informal a l'economia formal, amb la transició ecològica i cap a fonts d'energia renovable i amb la prestació de serveis socials i serveis a les persones d'alta qualitat.

815 Estimular la innovació social i tecnològica i la inter-cooperació entre empreses i entitats de l'economia social. La Unió Europea ha d'afavorir la penetració de les tecnologies avançades en la diversitat de formes d'empresa que operen en el mercat únic, en particular en les empreses i entitats de l'economia social.

816 Millorar la visibilitat de l'economia social. Amb la finalitat d'alliberar tot el potencial de l'economia social per al progrés econòmic i social d'Europa, és fonamental que el conjunt dels ciutadans/as de la Unió Europea coneguen la diversitat de formes d'empresa i d'emprenedoria existents a Europa, perquè a l'hora d'emprendre o consumir siguen conscients de la pluralitat d'opcions disponibles.

817 Fomentar el paper de l'economia social en l'acció exterior de la Unió Europea. La Unió Europea deu, com a líder global en

economia social, integrar de forma transversal a l'Economia Social en la seua acció exterior, com a motor per a aconseguir els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

818 Promoure la contractació pública socialment responsable.

819 L'actualització, en col·laboració amb les organitzacions de l'economia social, de la guia «Adquisicions socials: una guia per a considerar aspectes socials en les contractacions públiques», publicada en 2010.

820 Prosseguir amb l'organització d'esdeveniments i sessions formatives dirigides al conjunt d'administracions públiques sobre contractació pública socialment responsable.

821 Promoure l'intercanvi permanent de bones pràctiques entre administracions i autoritats de contractació pública.

822 Fomentar, a través de la contractació pública, aliances públic-privades, amb participació de l'economia social, per a oferir respostes innovadores als desafiaments econòmics i socials emergents

823 Integrar clàusules socials i ambientals en la pròpia contractació pública de les Institucions de la Unió Europea.

HABITATGE

GENT SENSE CASES I CASES SENSE GENT

La situació actual de l'habitatge és un dels principals problemes que afronten les nostres ciutats i que ve arrossegant-se des de fa ja 10 anys. L'habitatge va ser l'element principal de la crisi econòmica a causa de

la sobre construcció que sobrepassava amb escreix la mateixa població (produint habitatges en un nivell superior a les necessitades) i un sistema de finançament irreal que generava endeutaments inassolibles per a les famílies (hipoteques i préstecs de valor molt superior al preu del mateix immoble). Això va generar un model d'especulació on l'habitatge era el producte central i que va fer fallida en 2008 pel desequilibri que existia entre les perspectives de venda d'habitatges i l'excessiva valoració d'aquests immobles respecte al seu valor real i la capacitat dels particulars per a fer front a aquests.

En l'actualitat i des de fa 5 anys el problema de l'habitatge està lligat a l'augment desproporcionat del lloguer per diferents factors: poca oferta en el mercat, existència de grans borses d'habitatge de lloguer en possessió de fons privats que especulen i pacten preus, la proliferació d'habitatges per a lloguer turístic o l'existència d'un gran nombre d'habitatges massa vells que no reuneixen unes condicions mínimes d'habitabilitat.

La Conselleria d'Habitatge dirigida per Maria José Salvador no ha sigut capaç d'assumir els reptes existents en aquesta matèria, abandonant-los pràcticament a la pròpia dinàmica del mercat, posant per damunt els beneficis de les empreses del sector a linterès públic que defensem que ha de tindre l'habitatge.

És necessari posar en marxa un projecte estable, coherent i estructurat per a l'ús d'aquest patrimoni immobiliari que garantisca l'accés a l'habitatge de totes les persones.

Mesures:

824 Elaboració d'un Pla Estratègic d'Habitatge per a 10 anys que contemple l'augment d'habitatge públic, l'accés a l'habitatge de persones en risc d'exclusió social, l'emancipació juvenil i la cobertura a dones maltractades. A més de la regulació efectiva del lloguer i el control sobre el sector immobiliari per a acabar amb l'especulació. Aquest pla es realitzarà a través de l'ampliació del parc públic d'habitatge prioritzant la rehabilitació i compra d'habitatge buit deixant la construcció com a últim recurs per a la seua major sostenibilitat.

825 Posar en marxa la Llei de Funció Social de l'Habitatge per a garantir de forma efectiva el dret a l'habitatge de les persones i famílies. Per a això posarem a disposició els immobles públics de l'empresa EVHA i l'adquisició de més patrimoni.

826 **Acabar amb la bombolla del lloguer: fixar preus màxims per municipis i zones per a controlar els preus i que existisquen límits assumibles en relació a la renda per càpita d'aquestes zones. Aquests preus també s'avaluaran segons les característiques de l'arrendador (particulars o grans tenedors).**

827 Pla de lloguer assequible per a habitatges de particulars i xicotets tenedors: implementar mesures per al foment del lloguer d'habitatges propietat de particulars i xicotets tenedors com la cessió temporal de les mateixes a l'EVHA a canvi de la rehabilitació de l'immoble; bonificacions fiscals per als qui les lloguen a preus assequibles; o ajudes directes.

828 Impulsar un Pla de Rehabilitació d'habitatge que contemple:

- El Foment de l'economia social mitjançant programes d'accés i manteniment d'habitatges.
- La dignificació de les condicions habitacionals en coordinació amb altres polítiques socials, culturals i de renda i ocupació.
- Treballant l'àmbit de la renovació i generació urbana, com a motor de la recuperació del sector de la construcció.

829 Adaptació del preu del lloguer del parc públic a les circumstàncies econòmiques i socials dels inquilins.

830 Acabar amb la venda d'habitatge del parc públic per a permetre el seu continu creixement i possibilitar així l'accés a lloguers assequibles.

831 Limitació dels pisos turístics: l'auge d'aquests immobles està expulsant a milers de persones dels barris on tradicionalment havien viscut durant dècades, generant problemes de convivència i augmentant de forma desproporcionada els preus d'aqueixes zones. Limitarem el nombre d'aquests pisos i durem a terme un registre exhaustiu per a evitar la seua proliferació en paral·lel. Augmentarem la plantilla de personal per a dur a terme inspeccions que asseguren el bon ús d'aquests immobles.

832 Reserva del 10% dels habitatges públics per a dones i fills víctimes de violència masclista.

833 Procediment administratiu sancionador a l'acaparament d'habitatge buit. Imposarem sancions als grans tenedors (empreses, fons d'inversió, bancs) que disposen d'habitatge buit que estiga sense ús perquè siga posat immediatament en el mercat del lloguer o perquè siguen transferides en patrimoni o gestió a la Generalitat.

834 Creació d'un servei d'inspecció que investigarà les situacions d'acaparament d'habitatges i les situacions d'habitatges que no reuneixen les condicions d'habitabilitat per part d'entitats públiques i privades.

Fases procedimentals:

- **Primera fase**. Obertura d'un període previ a l'obertura de la inspecció, per a la posada a la disposició del servei públic del dret a l'habitatge, dels quals estiguen buits, d'aquells que tinguen més de 10 habitatges buits.
- **Segona fase**. Inspecció de les situacions d'acaparament d'habitatges per part d'entitats públiques i privades.

- **Tercera fase**. Cerca d'eixides que eviten sancions, per mitjà d'un acord en el qual es garantisca la posada a disposició en règim de lloguer social al servei públic.
- **Quarta fase**. En cas de no arribar a un acord, i per a garantir el compliment de l'article 47 de la Constitució Espanyola, així com l'article 11 del Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals, de l'ONU, el procés sancionador contínua el seu curs, amb multes amb sancions greus; en les molt greus, contemplant, juntament amb la multa, la cessió obligatòria temporal per a la gestió pública de l'habitatge, garantint el seu dret social.

835 **Destinar un 30% dels habitatges de nova construcció al parc públic d'habitatge per a garantir el continu creixement dels habitatges socials i accessibles: la construcció de nous edificis i immobles per part de promotors privats haurà d'incloure un nombre d'habitatges per al parc públic.**

836 Exercir els drets de tanteig i retracte per part de la Generalitat Valenciana sobre habitatges subjectes a qualsevol règim de protecció pública per a l'adquisició i ampliació d'habitatges del parc públic.

837 Cooperatives d'habitatge: fomentar l'existència i desenvolupament de cooperatives d'habitatges com a elements de gestió urbanística més pròxims al territori. Cessió de sòl públic per a cooperatives amb la finalitat de construir i gestionar habitatge assequible de caràcter social, especialment atenció a col·lectius amb dificultats (joves, persones dependents, pensionistes, exclusió social...). Prioritzar la contractació de cooperatives per als plans de rehabilitació del parc públic i privat d'habitatge en els plans existents i en els futurs. Reconeixement de la afiliació a les federacions sectorials de cooperatives com a garantia de professionalitat i ètica empresarial.

838 Crear el Servei Públic del Dret a l'Habitatge dotat d'un Consell de Participació compost per representants de les institucions i de la societat civil. Aquest organisme tindrà entre les seues competències la coordinació amb els serveis socials. Entre les seues funcions, aquest organisme s'encarregarà de coordinar les actuacions entre l'Administració autonòmica i els serveis socials per a la realització d'informes socials i compareixença en els procediments judicials per a evitar desnonaments forçosos sense alternativa habitacional, instant a l'autoritat judicial a la paralització dels desnonaments que no complisquen amb els de la declaració dels drets humans en matèria habitacional.

839 L'administració, pública en aquests casos, trobarà una solució, bé mitjançant la cerca d'una alternativa habitacional bé mitjançant la negociació i l'acord entre les parts. En tot cas, es garantirà a les persones afectades un habitatge en condicions adequades al dret internacional dels drets humans, no podent superar en cap cas l'import del lloguer del 30% de l'ingrés familiar i contemplat, incloent-hi altres formes de possessió, com la cessió d'ús a canvi del manteniment i la millora de l'habitatge.

840 Realitzar un diagnòstic immediat que permeta un coneixement real de la situació actual respecte al dèficit habitacional relatiu i les condicions d'habitabilitat de les ciutats i pobles, així com dels recursos disponibles per l'Administració.

841 Les entitats financeres que signen convenis amb ens i empreses públiques, així com la mateixa Comunitat Autònoma, hauran de comprometre's a complir els estàndards internacionals en matèria de desnonaments.

842 L'administració pública tractarà d'arribar a acords amb les entitats financeres per a demorar els desnonaments fins que es trobe alternativa habitacional.

843 El govern autonòmic afavorirà relacions amb entitats financeres que de manera fefaent complisquen amb els esmentats estàndard.

TRANSICIÓ ECONÒMICA VERDA

Un *Green New Deal* per a la Comunitat Valenciana

EL *GREEN NEW DEAL*

El *Green New Deal* és un ambiciós projecte transformació de l'economia per a fer-la compatible amb la conservació de la vida en el planeta. Va emergir al començament del nou segle de la mà d'organitzacions ecologistes i partits verds, però ha anat aconseguint un grau cada vegada major de difusió al llarg d'aquestes dues últimes dècades.

El nom al·ludeix al conjunt de programes que va posar en marxa Franklin Sr. Roosevelt durant els anys 30 als Estats Units com a resposta als efectes devastadors de la Gran Depressió. El New Deal va suposar no solament un gran pla d'inversions públiques, sinó que també va implicar la creació de la seguretat social, va reforçar els drets dels treballadors i el poder dels sindicats, va exigir un major compromís fiscal de les rendes més altes i va establir una major regulació dels mercats i en particular de les finances.

El *Green New Deal* ha aconseguit major popularitat a partir de l'aliança entre una nova generació de moviments socials, de referents intel·lectuals i de líders demòcrates als Estats Units que plantegen una alternativa a l'actual administració de Donald Trump. Eixa aliança s'ha ampliat lligant la lluita contra el canvi climàtic amb una perspectiva social que pren en compte també qüestions com l'equitat social, la justícia racial i les reivindicacions del feminisme i el moviment LGTBI.

EL CONTEXT VALENCIÀ

La societat valenciana no és en absolut aliena a desafiaments globals com la crisi ecològica, l'estancament econòmic secular i el creixement de les desigualtats socials. Des dels anys 70 la Comunitat Valenciana ha patit un lent declivi de les seues indústries tradicionals i el seu sistema productiu en paral·lel al creixement d'una economia de serveis de baix valor afegit i fort contingut especulatiu. La bambolla immobiliària, que va anar unflant-se des de la segona meitat dels 90 sobre la base de la liberalització del sòl i a l'endeutament massiu, va generar un efecte ri-

quesa que va ocultar durant un temps els problemes subjacents de l'economia al mateix temps va generar altres nous. La crisi a partir de 2007 i posteriorment una recuperació incompleta han deixat com a balanç un paisatge devastat en termes socials, econòmics i mediambientals.

El procés històric que hem descrit ha produït enormes asimetries territorials i un impacte ecològic inapel·lable. La major part de la població i de l'activitat econòmica es concentra en el litoral amb un impacte sobre l'entorn cada vegada major. Els incendis forestals s'han anat agreujant i també les sequeres, especialment a les comarques del sud, entre 2005 i 2014 el sòl nu i la superfície cremada van augmentar un 33,8%. Hui dia el 75% de la línia de costa de la Comunitat Valenciana està urbanitzada i som la segona autonomia amb els ecosistemes costaners més degradats. Mentrestant l'interior s'ha anat despoblant i la població restant té una mitjana edat molt superior a la mitjana. De fet, mentre que la densitat poblacional de les comarques costaneres és de 400 habitants per km2, a les comarques de l'interior és de 25.

En termes econòmics, en 2018 es va aconseguir recuperar per fi el nivell del Producte Interior Brut previ a la crisi, no obstant això, no ho han fet ni l'atur, ni la pobresa, ni els ingressos de les persones treballadores, ni les desigualtats socials. En relació a la resta d'Espanya, la Comunitat Valenciana va ser juntament amb Astúries l'autonomia més afectada per la crisi i la nostra renda per càpita és actualment un 11,6% inferior a la mitjana estatal. Segons dades de l'Observatori sobre la pobresa i l'exclusió, el 60% de les famílies valencianes tenen problemes per a arribar a final de mes, el 47% no pot afrontar despeses imprevistes i 4 de cada 10 no poden anar-se una setmana a l'any de vacances.

ELS 4 ANYS DEL BOTÀNIC

En 2015 es va aconseguir formar un Govern de signe diferent al del PP que havia governat la Generalitat Valenciana durant els 20 anys anteriors. Eixe canvi va ser possible sobre la base d'un acord entre diferents forces polítiques en el denominat Pacte del Botànic. Durant els últims 4 anys s'han produït avanços innegables en termes de regeneració institucional, després d'anys d'escàndols per corrupció. A més, s'ha iniciat la

reversió de les retallades en el nostre sistema de benestar: l'educació, la sanitat i els serveis socials.

No obstant això, el balanç del Botànic, encara que positiu, no és suficient. En termes de model econòmic i de polítiques mediambientals, el Consell ha fallat, no tenint un plantejament clar i deixant-se portar per les inèrcies del passat i pels interessos de l'empresariat reticent als canvis.

La societat valenciana va per davant dels partits exigint-nos una major valentia i decisió als governants per a abordar els grans reptes del present.

No ens queda temps.

La pròxima legislatura ha d'encarar d'una vegada per sempre la crisi ecològica i l'augment de les desigualtats socials amb una aposta decidida i valenta per un nou model econòmic basat en l'equitat social i en la sostenibilitat ambiental. Ha de ser la legislatura de la transició cap a una societat i una economia verda. El temps se'ns esgota, és el moment d'actuar decididament si no volem anar al col·lapse social i ambiental.

EL PAPER DE LES INSTITUCIONS

Durant les últimes cinc dècades s'ha anat fent fort la idea que l'Estat havia d'ocupar un paper subsidiari en la societat, que el mercat és la institució més eficient i capaç d'autoregular-se, que les Administracions Públiques, fins i tot quan volen resoldre sincerament un problema, només el poden agreujar. En la mesura en què el neoliberalisme ha anat fent mossa, s'ha desplegat tota una estratègia d'afebliment de l'Estat a través de la desregulació dels mercats, de les contrareformes fiscals en benefici dels qui més tenen i de tota una sèrie de privatitzacions d'empreses i serveis públics. Tot això no ha fet més que generar un cercle de retroalimentació pel qual com més s'encongeixen les institucions i més s'engrandeix el poder dels mercats i de les empreses, més dependents es tornen les primeres dels segons.

No obstant això, a la vista dels esdeveniments dels últims anys, sembla evident que s'ha sobrevalorat la capacitat dels mercats per a gover-

nar-se a si mateixos i que és necessari el lideratge de les institucions per a a abordar els problemes a gran escala que enfrontem. El paper de les Administracions Públiques ha sigut clau al llarg de la història per a promoure el desenvolupament econòmic, per a generar processos d'innovació transcendentals i per a evitar el col·lapse de les nostres societats.

Malauradament, tots els indicadors ambientals disponibles mostren que les coses van a pitjor en el nostre territori, ja siga en relació amb la disponibilitat d'aigua, la contaminació marina per plàstics, la pèrdua de biodiversitat i de sòls, la contaminació química i l'avanç imparable del canvi climàtic, amb el consegüent augment de les temperatures i el seu efecte, entre altres sectors, sobre el sistema productiu i el sector primari.

És evident que l'envergadura dels reptes socials, econòmics i ecològics que enfrontem requereixen la major escala possible d'intervenció política i que, per tant, el govern d'una Comunitat Autònoma perifèrica enclavada en un Estat del sud d'Europa no pot aportar solucions per si sola. I, no obstant això, la Generalitat Valenciana té unes possibilitats gens menyspreables de començar a revertir la situació en què ens trobem i, a més, de servir com un referent que puga expandir-se i replicar-se en la resta d'Espanya i en la resta d'Europa.

UN ACORD SOCIAL VERD

La proposta que plantegem pretén que la Generalitat Valenciana assumisca la seua responsabilitat a l'hora d'abordar i coordinar una transició ecològica justa i inclusiva vinculada a una modernització de la nostra economia i a la millora de les condicions de vida de les seues ciutadanes i ciutadans.

En eixe sentit aquest pla assenyala sis objectius principals:

844 Economia Circular: Modernitzar les nostres infraestructures, la nostra indústria i el nostre comerç. Avançar cap a una producció neta i una economia circular. Transició de l'actual economia lineal als paràmetres d'economia circular, recolzant-nos en la

modernització d'infraestructures, indústria i comerç mitjançant l'impuls d'I + D i la recuperació del teixit productiu.

845 Avançar en drets laboral i socials: creació massiva d'ocupacions vinculades a la nova economia i al desenvolupament de les existents, amb salaris i condicions de treball dignes, que permeten la conciliació familiar i que fomenten el retorn de talent emigrat durant els anys de crisi econòmica.

846 Establir el dret humà al medi ambient, aigua i alimentació saludable: garantir com a drets l'accés a la naturalesa, a l'aigua, a l'aire net i a una alimentació sana. Garantir la sobirania alimentària i la cura del patrimoni cultural vinculat al nostre sistema productiu.

847 Transició Energètica: impulsar una transició energètica cap a la generació 100% renovable que ens permeta descarbonitzar la nostra societat i frenar el canvi climàtic, fomentant l'autoconsum i la independència energètica.

848 Prioritzar l'equitat i la justícia social com a eixos centrals del desenvolupament.

849 Vertebració i equilibri territorial: fer front a la despoblació i garantir els drets socials en el medi rural.

850 La ciutadania protagonista del canvi verd: co-construcció del futur ecofeminista i apoderament ciutadà. Participació ciutadana.

EIXOS I PROJECTES

Els objectius que hem citat no poden limitar-se a ser finalitats abstractes sinó que han de traduir-se en projectes concrets que siguen mesu-

rables en termes d'impacte, que per tant puguen ser objecte de fiscalització i que compten amb un finançament adequat i una programació fitada. A través dels diferents projectes proposats és possible observar que els objectius proposats no solament no són incompatibles, sinó que poden reforçar-se i retroalimentar-se.

TRANSICIÓ ENERGÈTICA

La Comunitat Valenciana ha de situar-se com a objectiu la descarbonització del seu model energètic en el menor temps possible per a aconseguir una reducció significativa de les emissions, però també per a aconseguir una major sobirania a través de la producció d'energies renovables en el nostre territori. Eixe procés s'ha de combinar amb l'estalvi energètic provinent de les edificacions i un sistema de mobilitat més eficients.

Aquesta transició energètica cap a un model 100% renovable pot ser una oportunitat per a una reindustrialització verda i per a la creació d'ocupacions en qualitat i quantitat. No cal oblidar que la descarbonització del sistema energètic implica necessàriament un menor consum d'energia i de materials.

El nou model energètic es basarà en un ús més racional de l'energia, una electrificació generalitzada d'aquesta demanda i un canvi substancial de la ciutadania davant l'energia, que podrà deixar de ser un consumidor passiu, i passar a ser al mateix temps un productor, comercializador i consumidor d'energia.

Pel que fa al procés cap a les energies renovables, cal assenyalar que la tecnologia renovable ja està llesta tecnològica i econòmicament per a assumir el paper que li correspon en un model sostenible. El gran desenvolupament tecnològic i l'espectacular descens de costos dissipa qualsevol dubte sobre la competitivitat d'un model basat en energies d'origen renovable.

El que fa falta és decisió política per a implantar-la amb rapidesa, així com superar les desconfiances socials i econòmiques i véncer les resistències dels sectors empresarials de les tecnologies vinculades a les energies fòssils.

851 Aprovació d'una Llei de Canvi Climàtic i Energia que possibilite satisfer per a 2050 el 100% de la nostra demanda energètica a través de fonts netes, renovables i sense emissions mitjançant la inversió en energies renovables. Els objectius seran reduir en 2030 el consum energètic final en més de 25%, sobre 2015 i una disminució d'emissions C02 del 7% fins a 2030. Aquesta llei inclourà un full de ruta fins a 2050 en les quals es repliquen, i si és possible superant-les, els tres fulls de ruta 2050 de la UE (per a una economia baixa en carboni, per a l'energia i per a una UE eficient en l'ús de recursos). El pla posarà especial incidència en l'estalvi energètic i l'eficiència energètica, l'electrificació, la generalització de les renovables, l'autoconsum i la contractació pública responsable.

852 Creació d'una empresa pública d'energia, que siga productora i distribuïdora d'energia neta, amb la finalitat de subministrar al conjunt de la població i economia del territori. Amb aquesta eina tindrem la capacitat de control per a l'eficiència energètica i una xarxa de proveïment amb subministraments més econòmics.

853 Posada en marxa de forma immediata de l'Agència de Canvi Climàtica en la Llei 13/2018, d'1 de juny, de la Generalitat, de modificació de la Llei 3/1993, de 9 de desembre, de la Generalitat, forestal de la Comunitat Valenciana.

854 Es garantirà que el subministrament elèctric dels edificis i instal·lacions públiques dependents de la Generalitat siga de fonts completament renovables i certificades al final de la legislatura, fomentant l'autoconsum en les instal·lacions públiques i l'ús sostenible de biomassa local en zones forestals.

855 Reorientació del sector de la construcció cap a la rehabilitació i reforma integral d'edificis per a aplicar tècniques d'eficiència energètica tant en el sector públic com en el privat. Elaboració

d'un Pla Valencià de Rehabilitació Energètica d'Edificis i Habitatges, en estreta col·laboració amb els municipis i amb dotació pressupostària suficient per a cobrir els objectius:

856 Rehabilitació d'habitatges privats amb un objectiu del 2-3% anual (del nostre parc total d'habitatges d'al voltant de 2.5 milions) a partir de 2020 (40.000-60.000 habitatges/any de mitjana) fins a 2050, en línia amb el proposat anualment en el Full de ruta de la UE per a una Europa eficient en l'ús de recursos, i amb un horitzó de rehabilitació total del nostre parc d'habitatges de 30-40 anys.

857 El transport públic i tots els vehicles dependents de la Generalitat passaran a estar propulsats per sistemes elèctrics. A més, es donarà suport tècnic i financer a aquells Ajuntaments que es comprometen amb la mobilitat sostenible.

858 Es crearà un pla d'incentius a l'autoconsum elèctric de manera facilitant la generació distribuïda d'energies renovables i incrementant l'estalvi en les factures. Els objectius de cobertura de la demanda elèctrica final mitjançant sistemes de generació fotovoltaica distribuïda seran del 10% en 2030; 20% en 2040 i 30% en 2050. Quant a la producció energètica en règim d'autoconsum distribuït per al 2030 proposem tindre instal·lats 1.800 Mw de potència en el conjunt de la Comunitat Valenciana (700 Mw en 2024).

859 Aquest autoconsum es fomentarà especialment en edificis públics de gestió de residus, extracció, depuració i reutilització d'aigua, i en instal·lacions agràries, ramaderes o forestals.

860 Elaboració d'un Pla de Formació i reciclatge de treballadors en el sector de l'eficiència energètica i les renovables per a atendre les necessitats de nou ocupació generada per la rehabilitació energètica, les noves instal·lacions de renovables i el seu

manteniment, especialment les d'autoconsum, i els vehicles elèctrics.

861 Pla d'eradicació de la pobresa energètica, establint tarifes socials que s'adapten al nivell de renda i de les característiques específiques de les famílies, i que haurien d'incloure:

- Una potència contractada bàsica suficient en funció de la grandària familiar.
- Un consum mínim d'energia a preu reduït.
- Un IVA reduït.
- Informació i ajudes econòmiques a les famílies vulnerables sobre mesures d'estalvi i eficiència energètica.

862 Recerca i desenvolupament: Suport públic i privat a la recerca i desenvolupament d'eines i solucions enfront de l'impacte del canvi climàtic. Reorientar i redirigir les actuals subvencions –que es dirigeixen a sectors industrials, a infraestructures i a activitats altament contaminants– a les institucions i empreses que aposten per sectors sostenibles i activitats que suposen beneficis ambientals i generen ocupacions sostenibles.

MOBILITAT SOSTENIBLE

La Comunitat Valenciana té una de les més altes dependències del transport per carretera de tota Espanya tant en els desplaçaments interurbans com de mercaderies. El sector del transport és el principal consumidor d'energia i generador d'emissions contaminants amb forts impactes en la salut de les persones.

Al temps, la mobilitat és un dret fonamental per a garantir una vida digna perquè d'ell depén l'accés als serveis públics, al treball, al consum o a les relacions socials. La mobilitat elèctrica i sostenible i el foment del transport públic són la solució al conjunt dels problemes que té l'actual model insostenible de moure'ns. La Comunitat Valenciana ha d'avançar

decididament cap a un model de mobilitat basat en la sostenibilitat, l'eficiència energètica, la integració social i territorial, la millora de la seguretat i de la salut. Un model que prioritze el transport públic, el ferrocarril, els vehicles elèctrics i els desplaçaments a peu i amb bicicleta per a les distàncies curtes.

863 Elaborar una nova Llei de Mobilitat Sostenible autonòmica, més ambiciosa que l'actual, que incloga qüestions fonamentals com l'accessibilitat, la perspectiva de gènere, els principis de sostenibilitat ambiental, i que garantisca l'elaboració i compliment de plans de mobilitat en tots els municipis de manera coordinada. A més, ha d'assegurar una eficàcia financera i de gestió que garantisca el seu correcte desenvolupament.

864 Millorar i modernitzar la xarxa ferroviària de rodalia i mitjana distància, executant les inversions previstes per l'estat per a la Comunitat Valenciana, i ampliant-les a la línia Alacant-Múrcia, on no hi ha prevista cap inversió. Necessitem una xarxa de rodalia accessible, de doble via electrificada i amb trens moderns i amb preus moderats i horaris racionals que facen possible el seu ús habitual.

865 Impulsarem un transport públic que cohesione el nostre territori, mantinga la població i facilite les activitats econòmiques en les zones de l'interior. Cal modernitzar les línies que han sigut objecte d'abandó en les últimes dècades: el tren d'Alcoi, el de Sagunt-Teruel-Zaragoza i el de Bunyol i Requena cap a Conca. Cal crear una línia de rodalia des de Castelló cap al Baix Maestrat que intercomunique amb les diferents localitats de la Plana. A les comarques d'Alacant cal crear una xarxa de rodalia en l'àrea del Vinalopó, reobrint les estacions tancades i amb serveis competitius cap a Villena,

Torrevella i Oriola. Cal millorar i completar el corredor ferroviari pel litoral de la Comunitat.

- Crear una entitat pública valenciana de transports que implemente i gestione la xarxa de transport públic de la comunitat en les principals ciutats on es concentra un major nombre de desplaçaments. La major part dels municipis no tenen una empresa pública de transports i operen mitjançant concessions. És necessari coordinar aquest servei de manera unitària en tot el territori des de la descentralització i comarcalització.
- Desenvolupament del Programa Estratègic per a la Millora de la Mobilitat, Infraestructures i Transport de la Comunitat Valenciana (UNEIX) i les seues actuacions, garantint l'adequat finançament d'aquestes.
- Limitar el desenvolupament de noves vies d'alta capacitat i millorar la seguretat viària en les existents, prioritzant les inversions per a la creació i transformació de noves infraestructures destinades a maneres de desplaçament sostenible (carrils bici, carrils VAO, vies verdes, vies per als vianants...).
- Desenvolupament i implementació obligatòria de Plans de Mobilitat Urbana Sostenible en tots els municipis de més de 50.000 habitants de la Comunitat Valenciana.
- Fomentar inversions en els petits i mitjans municipis mitjançant ajudes perquè adapten i transformen els seus espais públics fent-los més accessibles a tota la ciutadania.
- Creació d'una xarxa pública i privada de sistemes de càrrega per a vehicles elèctrics. Es tractaria d'instal·lar 10.000 punts de recàrregues per a cobrir tot el territori de la Comunitat Valenciana per a 2024.
- Obligatorietat de l'elaboració i posada en marxa de Plans de mobilitat sostenible per a les empreses de més de 100 treballadors i tots els polígons industrials amb activitat.

- Promoció de sistemes d'agregació de la demanda de mobilitat: cotxe compartit, cotxe comunitari, transport a demanda. El disseny urbà i la gestió del trànsit ha d'afavorir la reducció de l'entrada de vehicles privats en els centres urbans.
- Compromís d'augmentar la plantilla de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana per a millorar els horaris, les freqüències de pas, augmentar els serveis i generar una xarxa potent i eficaç de transport públic metropolità diürn i nocturn.
- L'augment de l'e-comerç suposa també un augment exponencial del trànsit vinculat a la logística a l'interior de les ciutats, amb el conseqüent augment de la congestió viària i de la contaminació. Per aquest motiu cal prestar especial atenció a les mesures a implantar assegurant i incentivant al xicotet comerç dels centres urbans enfront de les grans superfícies de la perifèria i evitant la multiplicació de camions i furgonetes en l'espai urbà, apostant i incentivant als vehicles elèctrics per al repartiment de mercaderies de l'anomenat últim quilòmetre. Així mateix és necessari el suport al xicotet comerç en les zones rurals com a forma de servei, assentament de població i vertebració del territori.
- Adopció del Pla Ports Verds, facilitant reducció de consums de dièsel i millorant emissions i qualitat de l'aire en els ports. Fomentar la instal·lació i ús d'energies renovables en les instal·lacions portuàries i aeroportuàries de la Comunitat, per a compensar les emissions de GEI i la contaminació atmosfèrica i acústica, així com per a aprofitar l'espai per a produir electricitat renovable per a ús propi.
- Foment de la compra local, els obradors públics, el circuit curt de consum i la compra pública responsable.

866 Protecció del territori. Assegurar un desenvolupament territorial harmònic i sostenible.

La Comunitat Valenciana pateix de greus desequilibris demogràfics i d'ocupació del territori. Més d'un 80% de la població ocupa una estreta franja del nostre territori litoral, mentre que a l'interior de les comarques pateixen de desertització humana i formen part de la denominada Espanya buida i en regressió. Un desequilibri dolent per a les persones i molt negatiu també per al medi ambient. Per a lluitar contra aquesta situació, la Generalitat impulsarà polítiques que afronten els desequilibris i disfuncions entre població i territoris mitjançant un nou contracte entre àrees rurals i urbanes de mutu benefici: preservació biodiversitat, redistribució de població i riquesa, manteniment del territori i del patrimoni cultural, sostenibilitat energètica, enfocament del paper de les àrees rurals en una societat descarbonizada i 100% renovable.

Durant les últimes dècades el nostre territori i els seus ecosistemes han estat sotmesos a tensions enormes derivades del declivi del nostre sistema productiu o sector primari, dels efectes de la bambolla immobiliària o de l'abandó progressiu de les comarques rurals. Per a revertir els pitjors efectes d'aquesta situació és necessària una gestió del territori que pose en valor el nostre sector primari i els nostres espais naturals.

- És necessària una estratègia agroecològica integral per al sosteniment del nostre sector primari i revertir l'abandó de la superfície de cultiu i pastures. Amb eixa finalitat s'establiran programes de formació i acompanyament dels agricultors i ramaders en col·laboració amb les organitzacions del sector. Es crearà una central pública de compres i es proveirà als col·legis i hospitals públics amb productes ecològics i de proximitat. Es crearà un pla de comercialització que incloga la creació de marques pròpies vinculades al territori i el foment dels circuits curts, els obradors artesanals comunitaris, els xicotets escorxadors públics i la venda directa.

- Un nou pacte social, ambiental i territorial entre àrees rurals i urbanes. Aquest pacte social ha d'ajudar-nos, entre altres coses a: la preservació de la biodiversitat; la redistribució de la població i la riquesa; el manteniment del territori i el patrimoni cultural; la sostenibilitat energètica, un nou enfocament del paper de les àrees rurals en una societat descarbonitzada i 100% d'energies renovables; l'impuls d'una nova agricultura i indústria alimentària ecològica
- Es donarà suport tècnic i financer als Ajuntaments per a limitar els fenòmens de «urban sprawl» i afavorir models d'urbanisme compacte que siguen més eficients i contribuïsquen a preservar l'entorn natural, donant suport a una gestió sostenible de les interfícies urbà forestals.
- Realització de programes intensius per a l'ordenació del territori, la gestió sostenible dels recursos naturals, la prevenció d'incendis, la recuperació dels mosaics agrícoles i la ramaderia extensiva. Amb eixa finalitat es realitzaran projectes d'inversió pluriennals i s'incrementaran els recursos fixos en prevenció.
- Un dels efectes més tangible del canvi climàtic és la reducció de precipitacions i l'alteració del règim de pluges, molt especialment al Mediterrani i en la nostra Comunitat. El que suposarà una menor disponibilitat d'aigua dolça i un major risc de sequeres prolongades i d'inundacions. És, per tant, necessari realitzar canvis en el nostre model productiu i d'ús de l'aigua per a conservar els serveis ecosistémicos que obtenim del cicle hidrològic i dels ecosistemes aquàtics, reduir la intensitat hídrica de la nostra economia i reduir la vulnerabilitat ambiental, social i econòmica
- Potenciar la reutilització de l'aigua regenerada fins al 100% de la qual arriba a les depuradores i la captació de l'aigua de pluja de les àrees urbanes i periurbanes per a reutilitzar-la.

Posar en funcionament i utilitzar el 100% de la capacitat de dessalació instal·lada amb energies renovables.

- Promoure les bones pràctiques i l'ús de tecnologies netes i estalviadores d'aigua en totes les activitats productives.
- Impulsar la producció agroecològica, la reutilització d'aigües depurades per a regar, el manteniment i conservació dels regadius històrics amb alts graus de naturalització o vinculats a la conservació d'espais protegits, la producció de cultius poc demandants d'aigua, promovent la viabilitat econòmica dels cultius de secà i la qualitat de les produccions i no únicament la seua productivitat. En aquest sentit, deixarà de finançar-se la transformació de cultius al regadiu i es promourà la reversió dels més insostenibles.
- Posar en marxa un Pla de restauració dels ecosistemes aquàtics més vulnerables i la protecció i conservació de rius, aqüífers, fonts, o zones humides del nostre territori.
- Endurirem les normatives per a evitar la contaminació dels rius, els aqüífers i de les costes. A més, s'incrementaran el número i la periodicitat dels controls.
- Prevenció de riscos naturals: elaborar plans de prevenció i contingència davant fenòmens naturals extrems vinculats al canvi climàtic: sequias, pluges torrencials, ones extremes de calor i fred, incendis forestals, forts vents o tempestes costaneres.
- Per a 2030 la UE planteja uns objectius que requereixen actuar sense demora per a avançar cap a un escenari d'economia circular amb importants oportunitats ambientals, d'activitat econòmica i de creació d'ocupació fonamentades a impulsar el reciclatge i la prevenció. Aquesta transició cap a l'economia circular exigeix la introducció de canvis en tota la cadena i donar compliment a la normativa europea i espanyola en matèria de residus. Es tracta d'avançar cap a

una societat «0» residus alhora que reduïm les emissions d'efecte d'hivernacle, el consum de matèries primeres, l'impacte ambiental i, a més, creguem ocupacions noves i de qualitat.

- Aprovació i posada en marxa de la nostra Llei de Prevenció de Residus i Foment de l'Economia Circular per a convertir els residus en recursos, reduir de manera considerable la generació i l'abandó dels envasos mitjançant la implantació d'un sistema de depòsit, devolució i retorn d'envasos, combatre l'obsolescència programada, el consum abusiu de plàstics i altres productes altament contaminants, tal com s'ha proposat ja en aquesta última legislatura. En definitiva, un nou model de gestió de residus ambientalment sostenible i generador de riquesa i de llocs de treball.
- Prohibició de la incineració de residus domèstics i industrials i perillosos.
- Impulsar la valorització energètica de la biomassa residual agrària, forestal i de la jardineria en instal·lacions de xicoteta escala municipal.
- Establir controls sobre la qualitat de l'aire a les ciutats i els canvis normatius necessaris perquè els Ajuntaments hagen de regular el trànsit i les activitats econòmics a fi de mantindre uns estàndards mínims de qualitat.
- Introducció de l'educació ambiental i alimentària en el currículum educatiu en totes les etapes acadèmiques amb la finalitat de cuidar (dels nostres parcs i paratges naturals i de millorar la cultura alimentària de les pròximes generacions) la salut de la població, els sistemes de producció i usos sostenibles, la sobirania alimentària i el nostre entorn natural.
- Avançar en la quantificació econòmica dels danys ambientals: en el principi de «qui contamina paga» i la quantificació econòmica dels danys ambientals de les activitats

dels diferents sectors per a implantar diferents mesures de foment i d'inhibició: implantar una fiscalitat verda que promoga les línies d'acció menys contaminants (desgravament i subvencions a qui no contamine i greu als més contaminants); fer pressupostos de carboni en l'administració, les empreses i els ciutadans, per a disminuir la petjada ecològica del país, de cada entitat i de la ciutadania, a més de donar-li un valor econòmic a les accions contràries al medi ambient i no passar la factura a les generacions futures.

- Avançar en la quantificació dels beneficis ambientals que produeix la naturalesa i establir fórmules per a retribuir als municipis que ho afavoreixen i protegeixen.
- Promoure les xarxes de ciutats, municipis i territoris per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic: Seguir amb l'estratègia de teixir xarxes de ciutats contra el canvi climàtic i la implantació del model energètic sostenible (pacte d'alcaldes, xarxa de ciutats pel clima).
- Mitjançant el programa «Pobles vius» es garantirà l'accés de la població rural als serveis públics fonamentals, al transport públic, a les noves tecnologies a través de les infraestructures necessàries i s'oferirà finançament a projectes empresarials amb finalitats socials i de conservació.

867 Ecologitzar la indústria, promoure l'economía circular i generar ocupació de qualitat.

L'economia valenciana és cada vegada més dependent d'un sector serveis de baix valor afegit. La pèrdua de vitalitat d'algun dels nostres sectors industrials més importants és un fet i la necessitat de canvi i adaptació dels quals han sobreviscut, una necessitat si no volem assistir a un major declivi de la nostra indústria. La transició ecològica cap a una economia neta, circular i baixa en carboni, suposa una gran oportunitat per a rellançar la nostra indústria, relocalizar i modernitzar-la i crear

sectors nous d'activitat.
És també una oportunitat per a transformar el model de relacions laborals i el mercat de treball basat en la precarietat, l'estancament dels salaris, el creixement de les modalitats de contractació més precàries i l'economia submergida assenyalen la manera en què la recuperació no solament no està arribant a la majoria de la societat, sinó que es basa precisament en l'augment de les desigualtats. Recuperar la capacitat de negociació dels treballadors i productors, tancar la bretxa retributiva entre dones i homes o invertir en sectors que generen ocupacions verdes i de qualitat són alguns dels reptes que tenim per davant.

- Impulsar la reindustrialització mitjançant les inversions públiques productives la modernització dels clústers industrials tradicionals en col·laboració amb els empresaris locals al mateix temps que s'eradiquen pràctiques abusives contra els treballadors i de contaminació de l'entorn.
- Donar suport a la reducció del temps de treball i el seu repartiment per a afavorir la plena ocupació, la vida digna i de qualitat, l'oci i el desenvolupament personal, la conciliació personal i laboral.
- Promoure la desmaterialització de l'economia establint un marc legal que:
- Promoga el ecodiseño i l'ecoinnovació en el disseny de nous productes i serveis; aplicació les metodologies d'anàlisis de cicle de vida que internalitzen els costos ambientals en els costos de producció o servei (similar al cost afegit dels pneumàtics en l'actualitat); afavorisca el residu zero en valorar els residus a través de sistemes de depòsit per al seu retorn al final del seu ús; permeta en tot el possible la substitució de productes per serveis (no comprar el producte sinó els

serveis que presten); promoga l'increment de la vida útil dels productes i penalitze l'obsolescència programada.

- Pla per a l'impuls de polígons industrials renovables i connectats. Molts dels actuals polígons industrials estan en males condicions de manteniment i amb importants dèficits d'infraestructures i instal·lacions per a les activitats econòmiques actuals i, especialment, per als nous plantejaments de la indústria 4.0. És especialment important donar un nou impuls al «pla renove» dels nostres polígons industrials per a convertir-los en autèntics polígons d'activitat econòmica, que contemple diversos aspectes clau com: l'energia renovable i l'eficiència energètica, així com les infraestructures de connexió digital; els processos de reciclatge i reutilització de materials i residus; i la mobilitat elèctrica i sostenible.
- Dur a terme projectes d'inversió pública directa i indirecta, a través d'ajuda financera i suport tècnic, en sectors emergents com l'economia digital i les renovables fomentant a més els projectes empresarials sota forma cooperativa.
- Foment del comerç local i de proximitat en col·laboració amb els Ajuntaments, restricció de les pràctiques abusives de les grans superfícies i impedir l'augment desmesurat de macrocentros comercials mitjançant l'aprovació del PATSECOVA.
- Afavorir l'exercici del dret de tots els treballadors per a organitzar-se, sindicar-se i negociar col·lectivament. Per a això caldrà democratitzar el diàleg social i reconéixer les noves experiències de sindicalisme social emergents.
- Augmentar els controls per a acabar amb la bretxa retributiva entre dones i homes, la discriminació en la tipologia dels contractes, l'ascens en la carrera professional i les pràctiques d'assetjament sexual. Revisió de les mesures discrimi-

natòries en els convenis col·lectius i no aprovació d'aquelles que les incloguen, especialment atenció a la discriminació legal produïda pels plusos i beneficis als quals les dones no tenen accés o accedeixen menys de forma estructural.

- Creació d'un pla de conciliació familiar que destine recursos per a les i els autònoms durant les baixes de maternitat, que facilite l'adaptació d'horaris i el treball des de casa.
- Rebaixa de les taxes universitàries, augment de les beques i en FP, suport als projectes de recerca i desenvolupament vinculats a la digitalització i la transició ecològica, programa de retorn d'investigadors i suport tècnic i financer als titulats que desenvolupen iniciatives empresarials especialment sota forma cooperativa.
- Donar suport noves maneres d'implicació ciutadana i d'actors socials que al mateix temps que afronten la lluita contra el canvi climàtic, creen oportunitats noves d'activitat i ocupació i transformen les formes de vida i d'organització social cap a la qualitat i l'equitat social. Oportunitat de co-crear i desenvolupar nous models econòmics que siguen més inclusius, socialment innovadors, transversals i d'àmbits de més proximitat. Els models de desenvolupament eco-sostenible perquè siguen de llarg recorregut i tindre èxit social i econòmic i evitar resistències al canvi, hauran de comptar amb la implicació d'amplis sectors socials i concretar els beneficis per als agents locals.
- Donar suport i desenvolupar models d'organització democràtics, solidaris, duradors, transparents i de proximitat com les cooperatives, la banca d'inversió ètica o els projectes participats i compartits. Un altre aspecte rellevant serà el suport del sector públic als moviments i entitats que treballen pel canvi eco-sostenible. Son les persones les que fan el treball i fan realitat els canvis. Serà labor de les adminis-

tracions, sobretot els ajuntaments, implicar i fer participar a la ciutadania i actors locals, acompanyar al treball col·lectiu i fer emergir els projectes.

868 La informació, l'educació i la sensibilització són claus en els canvis cap a una economia i una societat sostenibles i saludables

- És fonamental informar la ciutadania sobre l'evidència científica disponible sobre l'impacte que té en la seua salut, en la mortalitat i morbiditat, dels riscos que té viure en entorns contaminats i poc sostenibles, així com de les provades mesures sobre com millorar la seua salut, i la qualitat de vida, a més de com reduir la mortalitat si les polítiques de mobilitat i de planificació urbana es basen en estratègies sostenibles i saludables.
- Per a dur a terme les polítiques de transició ecològica imprescindibles per a afrontar el canvi climàtic i la contaminació per plàstics, és imprescindible guanyar la confiança i el suport de les persones. Per a això, és fonamental reforçar la transparència i la informació, facilitar l'existència de ciutadans ben informats, per a abordar els canvis necessaris de caràcter tecnològic, laboral i organitzatiu en sectors econòmics claus com la mobilitat, l'energia, la indústria, l'agricultura, el turisme, la construcció. En definitiva, els canvis necessaris per a dur a terme una transició ecològica de l'economia i de la societat. Canvis que han de modificar també les relacions laborals, fent-les més democràtiques, amb millors condicions de treball i establint processos de transició justa per a totes les persones que vegen afectats els seus treballs, a fi que ningú resulte perdedor en un procés

d'avanç cap a la sostenibilitat ambiental en la qual la humanitat estem necessàriament obligats a recórrer.

RECUPERACIÓ D'ALLÒ PÚBLIC

Durant els anys de govern del PP, la Comunitat Valenciana es va convertir en un laboratori de les polítiques neoliberals a través de la privatització i externalització dels serveis públics i de la gestió dels béns comuns. Eixe model ha demostrat el seu rotund fracàs en termes d'eficiència i de servei públic a més d'afavorir pràctiques de corrupció vinculant interessos polítics i empresarials.

- Impulsar un sistema públic integral, públic i professionalitzat d'atenció a les persones dependents de manera progressiva i compatible amb l'actual legislació i atenent també la situació de les persones cuidadores.
- Donar-li la volta al Model Alzira: revertir les privatitzacions en la sanitat pública tal com ja s'ha provat en l'actual legislatura, accelerant el procés i sistematitzant-lo.
- Igual que en el cas de la sanitat pública, haurà de revertir-se el procés d'externalització de la gestió dels centres de majors garantint una atenció de qualitat i unes condicions laborals dignes per a les i els treballadors.
- Augment sostingut, mitjançant un pla pluriennal, del parc públic d'habitatge en règim de lloguer, així com de millora i adequació del parc existent.
- Universalitzar l'accés a l'educació gratuïta de 0 a 3 anys integrant aules per a aquestes edats en els nous col·legis i facilitant la transició cap a un model públic de forma dialogada amb el sector.
- Impulsar un sistema públic d'atenció a menors que garantisca el seu desenvolupament educatiu, que garantisca un

seguiment adequat i que garantisca condicions laborals dignes a les i els treballadors.

- Retornar la gestió del cicle de l'aigua al sector públic en col·laboració amb els Ajuntaments proveint-los de l'assessorament i l'ajuda necessaris.
- Bloquejar l'accés a la contractació pública d'empresaris condemnats per delictes associats a casos de corrupció o delictes ambientals.
- Exigència de criteris socials, mediambientals i de gènere en la contractació pública.

INSTITUCIONS

Per a dur a terme aquests projectes específics, la Generalitat Valenciana compta amb diferents àrees de govern i un ampli sector públic instrumental.

La principal eina serà l'Agència Valenciana de Canvi Climàtic, aprovada en la Llei 13/2018, d'1 de juny, de la Generalitat, de modificació de la Llei 3/1993, de 9 de desembre, de la Generalitat, forestal de la Comunitat Valenciana.

A més, l'Agència Valenciana de Residus, contemplada en la Proposició de Llei de Prevenció de residus i Foment de l'economia circular, serà l'encarregada de coordinar les actuacions en matèria de residus entre les diferents administracions, donant suport especialment la participació ciutadana, la transparència i la gestió en els municipis.

La política industrial, la lluita contra la precarietat, la igualtat entre dones i homes en l'ocupació o la transició energètica cap a les renovables seran dirigides des de la Conselleria d'Economia i a través de les entitats corresponents pertanyents al sector públic instrumental: Societat Projectes Temàtics de la Comunitat Valenciana S.A.O

- Agència Valenciana de la Innovació
- Institut Valencià de Finances

- *Institut Valencià de Competitivitat Empresarial
- Institut Valencià de Salut i Seguretat en el Treball
- Labora-*Servei Valencià dOcupació i Formació

La Conselleria d'Agricultura i Medi Ambient haurà de dirigir d'una banda les polítiques de suport als nostres productors recolzant-se també en el Institut Valencià d'Investigacions Agràries i en la fundació Agroalimed. La gestió de residus es realitzarà també a través de VAERSA i la investigació dels efectes del canvi climàtic a través de la Fundació d'Estudis Ambientals del Mediterrani (CEAM).

La Conselleria d'Obres Públiques i Habitatge haurà de dirigir l'ampliació i millora gradual del sistema de mobilitat impulsant el transport públic col·lectiu per a poder minimitzar l'ús del vehicle privat. A més, la Conselleria disposa de la Entitat Valenciana d'Habitatge i Sòl que serà l'encarregada de gestionar l'ampliació del parc d'habitatge públic en el règim de lloguer, una pota fonamental per a reduir les bambolles especulatives en l'habitatge.

Aquesta Conselleria, al costat de la de Medi Ambient i la d'Economia, serà la responsable d'impulsar el Pla de Rehabilitació Energètica d'Habitatges i Edificis.

Les Conselleries Sanitat i de Polítiques Inclusives són claus per a tirar arrere els processos de privatització i d'externalització que es van dur a terme en els Governs del PP tant en el sistema de salut com referent als serveis socials. Per a garantir l'accés universal a l'educació de 0 a 3 anys, s'ha d'incorporar la construcció d'aules per a aquestes edats en els col·legis, activitat que depén de CIEGSA, vinculada a la Conselleria d'Educació. La mateixa Conselleria jugarà un paper clau a l'hora d'augmentar les beques i la formació laboral en activitats vinculades a la transició ecològica i la seua inserció en el treball en col·laboració amb la Conselleria d'Economia.

FINANÇAMENT

Els organismes internacionals i l'Agència Europea de Medi Ambient demanen als governs que destinen el 2% anual del seu PIB a combatre el canvi climàtic i a afavorir i donar suport a els processos de transició ecològica de l'economia. Per a la Comunitat Valenciana, això implicaria destinar al voltant de 2.500 milions d'euros a l'any. No fer-ho ja està implicant costos econòmics i socials molt majors que aniran augment. Dur a terme els projectes ressenyats amb anterioritat suposarà la dedicació de majors esforços per part de la Generalitat Valenciana i, sobretot, l'ús eficient d'aquells recursos ja consignats en els Pressupostos. A continuació, s'assenyalen quines seran les principals eines de finançament del pla:

869 Millora del grau d'execució pressupostària. En l'exercici 2017 el percentatge d'execució del Pressupost de la Generalitat es va situar en 74,57 mentre que en l'exercici 2018 va aconseguir el 77,74%. No obstant això, una part important dels programes de les principals Conselleries involucrades en aquesta proposta tenen un grau d'execució molt inferior al percentatge total. Per això una primera via de finançament seria executar de manera efectiva aquells recursos que ja estan consignats en el Pressupost de la Generalitat.

870 Creixement inercial dels ingressos fiscals. És habitual que la recaptació de l'administració augmente quan creix l'economia, encara que totes dues taxes de creixement rarament són parelles. Durant els últims 4 anys hi ha hagut un creixement mig anual del Pressupost total de la Generalitat Valenciana del 6,5%. Fins i tot sota supòsits conservadors sobre les previsions econòmiques, és d'esperar que els ingressos fiscals de la Generalitat Valenciana continuen augmentant si bé a un ritme inferior.

871 Canvis en la fiscalitat. Els principals organismes econòmics internacionals assenyalen que Espanya és un país amb un important grau de subdesenvolupament en els impostos mediambientals respecte a altres països de la Unió Europea. En molts casos la competència per a fixar aquests tributs és autonòmica. Per a començar a corregir aquesta situació hauria d'aprovar-se la creació d'un impost sobre l'activitat turística i l'aplicació de l'impost sobre l'eliminació de residus. A més, existeixen figures impositives d'un altre tipus la implantació del qual redundaria en benefici del conjunt de la població al mateix temps que augmentaria els ingressos de l'administració, és el cas de l'impost sobre les begudes ensucrades.

872 Programació pluriennal de la despesa. Per a millorar l'aprofitament dels recursos destinats al pla, els projectes que formen part hauran de comptar amb una programació que abaste els 4 anys de la pròxima legislatura amb un augment de la despesa total gradua.l

873 Beneficis de l'empresa pública d'energia. A mitjà termini la producció i comercialització d'energia a través de l'empresa pública tant en habitatges com en el teixit empresarial repercutirà beneficis econòmics.

Entre les fonts de finançament i canalització dels recursos no incloem ni la millora del finançament autonòmic ni la reestructuració dels pagaments del deute de la Generalitat, totes dues reivindicacions històriques de la Comunitat Valenciana. No obstant això, és necessari deixar clar que això es deu a un criteri de prudència. Resoldre el problema de infrafinanciación o aconseguir una reestructuració del deute, no depén només de la Generalitat Valenciana sinó també d'instàncies estatals. Amb tot, si es produïren millores en algun d'aquests dos sentits, es consideraria prioritari aportar els recursos addicionals a l'execució del pla.

UN NOU CONTRACTE SOCIAL

La crisi ecològica i l'augment de les desigualtats socials són reptes de llarg abast que requereixen una perspectiva de llarg termini i canvis estructurals en la nostra economia i en les nostres institucions. Una mobilització de la grandària i l'escala que requereix aquesta Nova Transició Verda representa una oportunitat sense precedents per a generar riquesa, prosperitat i seguretat per al conjunt de la societat. Però suposa també la participació del conjunt de les i els ciutadans en eixa transició, implica replantejar-nos com vivim i com convivim.

874 És necessari pensar més enllà de guanyar la pròxima legislatura per a guanyar la dècada vinent, per a llegar-li a les pròximes generacions un país millor del que hem rebut. Per això és necessari que, més enllà de la mirada curta de l'actualitat política, siguem capaces de generar nous consensos. És necessari un gran acord de la societat amb si mateixa per a establir uns criteris mínims que guien la labor de govern, encara que ho presidisca l'un o l'altre partit. És per tant imprescindible combinar una enorme determinació amb la capacitat d'arribar acords transversals que impliquen el conjunt d'agents polítics, econòmics i socials.

875 Per a això és necessari comptar amb un mandat democràtic i amb un ordenament jurídic que, segons el nostre model d'autogovern, requereixen la inclusió de les metes de la Nova Transició Verda en el nostre Estatut d'Autonomia. Un Estatut que integre el blindatge dels drets socials com l'educació, la sanitat, les cures, l'habitatge o l'ocupació en condicions dignes. És necessari integrar el respecte a la igualtat entre dones i homes en tots els aspectes o el dret a una sexualitat lliure i el respecte de les persones LGTBI. I, finalment, també la vertebració del nostre territori, el dret a la mobilitat i el conjunt de drets associats al medi ambient com el d'una aigua i un aire nets, o l'accés al nostre entorn natural.